



Hall 195 h.1(1-22)

National Library of Scotland



B000274327

BEACHDAN AITHGHEARR

MU

FHARSUINNEACHD IOBAIRT-REITICH CHRÌOSD;

FEUMALACHD OBAIR AN SPIORAD NAOIMH

AGUS

CREIDIMH,

LE CO-CHUR NA NITHE SIN;

MAILLE RI

LAOIDHEAN SPIORADAIL.

LE

GILLEASPUIG FARCHARSON.

“Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e 'aon-ghin Mhic fein, chum as ge b'e neach a chreideas ann, nach sgrìosar e, ach gu'm bl a' bheatha shìorruidh aige.”—Eòin iii. 16.

GLASGOW :—J. & P. CAMPBELL.

INVERNESS :—SMITH.

MDCCCXLIII.

GLASGOW :
PRINTED BY WILLIAM GIECHRIST, 145 ARGYLE STREET.



AN ROIMH-RADH.

THA'N duine glic ag radh ; “ Aig gach nì tha trath, agus am aig gach run fuldh neamh : am gu bhi tosdach, agus am gu labhairt.” Thainig an t'am, mata, 's am bheil e dleasnach cha'n e amhain labhairt a mach gu neo-sgathach ; ach mar an ceudna 's am blodh tosd 'na chionta. 'S e sin gu saor mo bharail, agus is e m' aobhar an leabhran so a sgriobhadh. Tha mi fiosrach gu bheil beachdan air an cur sìos, agus air an dionadh nach còrd ri cuid : agus alr an aobhair sin na'm b'e daoine 'bhithinn ag iaraidh a thoileachadh cha do sgriobh mi idir iad. Ach 's i a oheisd ; am bheil na beachdan sin a reir firinn Dho ? Ma tha, thugadh duine sam bith a chuireas nan aghaidh an aire ciod ata e 'deanamh ; gur h'ann a breabadh an aghaidh nan doalg ata e. Agus chomhairlichinn do dhuine sam bith a leughas iad gun tlghinn tuille is obann a dh'ionnsuidh a chomh-dhunaidh gu bheil iad cearr ; ach rannsachadh mean a dheanamh, agus sin le h'urnuigh, 'n t'eagal le bhi cur 'nan aghaidh, gu'm feud e bhi 'cogadh chum a chroin fein agus cron muinntir eile. 'an aghaidh na firinn, agus air taobh athair na breige. Gu'm bheil troum-mhealladh uamhasach ag eiridh o chuid de 'na beachdaibh a tha air an diteadh, tha mi cho dearbhta 's a tha mi a fradharc mo shula, no a claiسته mo chluas : agus tha mo chogais ag innseadh gur h'e anama neo-bhasmhor a shaoradh o 'na meallaidhean sin, an nì sonruicht' a th'agam anns an amharc. Ma 's e 's gu'm bi neach sam blth a meas gu bheil cainnt tuille is geur, agus tuille is pearsanta ann an cuid a dh'aitean ; 's e no fhreagradh ; nach 'eil mi a saoil sinn gu bheil a chainnt n'is geire na 's coir dhi a bhith : agus a thaobh i bhi pearsanta, 's e thoir mi, “ An duine d'am freagair an cota cuiroadh e uime e ;” Oir cha'n ann a labhairt an aghaidh duine, no dhaoine a tha mi, ach an aghaidh am mearachdan. “ Is dileas lotan caraid ; ach is cealgach pogan eas-caraid.”

A thaobh nan laoidhean, cha 'n'eil nì sam bith agam ri radh mu'n deibhinn : tha iad an sin. Bha cuid de dhaoineibh toil-each am faotainn, agus bha e draghail dhomh bhi ga'n sìor sgriobhadh ; agus smuainich mi leis an aon dragh gu'n cuirinn bharr mo laimh iad.

BEACHDAN AITHGHEARR, &c.

MU FHIARSUINGEACHD IOBART-REITICH CHRIOSD.

A LEUGHADAIR, ma's neach thu a chleachd a bhi rannsachadh a Bhiobuill; tha mi cinnteach gu bheil beachd agad, gu'n robh creutairean anns gach linn do'n t'saoghal gu teachd Chrìosd air an iobradh, agus am fuil air a dortadh a reir ordugh Dhe. Cha robh na h'ìobairtean ud uapa fein comasach air peacadh a thoirt air falbh. 'S ann a bha iad a leigeil ris do dhaoibh, co uamhasach 's a tha 'm peacadh ann an sealladh Dhe, co eucomasach 's a tha e dha a mhaithheadh as eug'ais dioladh fhaotainn air a shon; agus mar an ceudna a treòrachadh an luchd-aoraidh gu bhi 'g amharc air an aghart ris an aon iobairt mhoir a bha Crìosd gu thoirt suas ann an coimh-lionadh na h'aimsire. 'S ann ris an iobairt sin, mata, a bha creidmheach anns gach linn o thoiseach an t'saoghail gu teachd Chrìosd ag amharc air an aghart, agus 's ann ris an iobairt cheudna, a bha agus a bhios creidmheach gu deireadh an t'saoghail ag amharc air an ais, mar an t'aon ni sin trid am bheil e comasach do Dhia trocair a dheanamh air peacach, gun an t'eas-urram is lugha a chuir air a lagh; gun a cheartas a chuir air cul, agus gun an smal is lugha a thoirt air glòir ainme. O thoiseach gu deireadh an t'saoghail, cha do thachair agus cha tachair ni co cudthromach ri hàs Chrìosd. Mur basaicheadh Crìosd, bhiodh an cinneadaine- gun dochas—an Dia a chruthaich iad, na aobhar uamhais dhoibh—a lagh air ardachadh, agus a cheartas air a ghlorachadh, leis an iomlan diu fhiosrachadh le dioghaltas teine shiorruidh. “As eug'ais

dortadh fola Mhic Dhe, cha bhiodh maitheanas peacaidh ann."

'S e so, mata, a phuinc a dh'ionnsuidh am bheil sinn a' teachd; agus gu cinnteach is puinc chudthromach i. Co 'n dream airson an do bhasaich Crìosd? *'N'ann airson na'n uile, no airson cuid?* 'S e ar freagradh; *airson n'an uile.* "Bhasaich Crìosd airson a chinne-daoinne." Cha 'neil sinn a ciallachadh gu'n do bhasaich Crìosd airson duine sam bith, air chor 's gu'm bi duine sam bith air a thearnadh le a bhàs as eug'ais creidimh. Ni mo tha sinn a ciallachadh gu'm b'e run siorruidh an Athar agus a Mhic gu'm biodh bàs Chrìosd le obair an Spioraid Naoimh air a dheanamh na' mheadhon eifeachdach slainte do na h'uile: tha sinn a lan chreidsinn anns an roimh-orduchadh. 'Nuair a tha sinn ag radh, gu'n do bhasaich Crìosd airson na'n uile, 's e so ata sinn a ciallachadh. Gu'n d'fhosgail Crìosd le a bhàs dorus trocair do na h'uile—gu'n d'thug e as an rathad na h'uile ni a bha bacadh slainte 'pheacach a thaobh Dhe—nach eil a lagh, a cheartas, fhirinn, glòir ainme, no 'm fuath is cubhaidh dha a nochdadh do 'n pheacadh mar an t'ard-uachdaran, a cur bacadh sam bith ann an rathad aon pheacach de shliochd Adhaimh,—na tha do bhacadh ann, gur h'ann maille ris a pheacach fein ata e, eadhon a dhroch cridhe neo-aithreachail, mi-chreideach fein. An so bheir mi air aghart beagan de na reusanaibh a th'againn airson a bhi gabhail a bheachd fharsuing so air iobairt-reitich Chrìosd.

1. Tha sinn a meas gu bheil na Sgrìobtuirean ga theagasg. Lengh le curam na h-earrainnean a leanas; "Air an la maireach chunnaic Eoin Iosa 'teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, Feuch Uan De, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail." Eoin i. 29. "Oir a ta gradh Chrìosd 'gar coimh-eigneachadh, air dhuinn breithneachadh mar so, ma fhuair a h-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh: agus gu'n d'fhuair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beo, nach biodh iad a so suas beo dhoibh fein, ach dhasan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'eirich a ris. Eadhon, gu robh Dia ann an Crìosd a' deanamh an t-saoghail reidh ris fein, gun bhi a' meas an cionta dhoibh; agus dh'earb e ruinne focal na reite." 2 Cor. x. 14, 15, 19. "A thug e fein

'na eiric air son nan uile, mar fhianuis ann an am iom-chuidh." 1 Tim. ii. 6. "Ach chi sinn Iosa, a rinneadh re uine blig ni b'isle na na h-aingil, chum tre ghras De gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhais air a chrunadh le gloir agus *le h'urram*. Eabli. ii. 9. "Agus is esan an iobairt-reitich air son ar peacaidhne; agus cha'n e air son ar peacaidhne a mhain, ach mar an ceudna air son peacaidh an t-saoghail uile." 1 Eoin ii. 2. Tha mi fiosrach nach eil a h'aon de na b'earrainnibh sin nach eil cuid de luchd-mineachaidh a fiaradh a null 's a nall, air eagal gu'n tig iad fein agus daoine eile a mach as a chrò chumhann 'sa bheil iad: ach tha an oidheirpean co diomhain, ri garbh-ionnsuidhean na'n tonna buaireasach air Eileanaibh na Gaidhealtachd a chur as an t'sealladh 's an fhairge.

2. Tha am beachd farsuing air bàs Chrisod air a ghabhail a steach anns an t'soisgeul a làn-shearmonachadh. 'S e an soisgeul; "Dèadh sgeul mhor-aoibhneis a bhitheas do'n uile shluagh." B'e an soisgeul a shearmonaich Pol air tus do na Corintianaich neo-iompaichte: "Gu'n d'fhuair Chrisod bàs airson ar peacanna a reir nan sgriobtuir: agus gu'n d'adhlaiseadh e, agus gu'n d'eirich e a ris air an treas la a reir nan sgriobtur." 'Nis tha mi feoraich; am biodh e na dheadh sgeul do'n uile shluagh innseadh dhoibh, gu'n do bhasaich e airson a chaorach fein—airson nan daoine taghta, agus air an son-san ambain? Mu 'm b'urrainn aon pheacach misneach a tharruing o'n t'soisgeil sin, dh'fheumadh e 'n toiseach a thuigsinn gu bheil e de na daoineibh taghta, agus mar sin, ainm fhaicinn sgriobhta ann an leabhar beatha an Uain.

3. Tha sinn lan-chinnteach o fhocal na firinn; gu bheil Dia toirt cuireadh do na h'uile—gu bheil a chuireadh mar bhogha-frois nan speur a gabhail a steach an t'saoghail mhoir 'n a chuairt. Tha sinn dearbhte mar an ceudna gu bheil Dia treibhdhireach anns a chuireadh sin. "Seallaibh riumsa, agus bithibh air bhur tearnadh, uile iomalla na talmhainn; oir is mise Dia, agus cha 'n eil atharrach ann." Is. xlv. 22. "A ris chuir e d'an ionnsuidh seirbhisich eile, ag radh, Abruibhse ris a' mhuinntir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasuich mi mo

dhinneir *a ta* mo dhaimh agus mo spreidh bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta* na h-uile nithe ullamh: thigibh chum na bainnse." Mata. xxii. 4. "Agus *a ta* an Spiorad agus a' bhean nuadh phosda, ag radh Thig. Agus abradh an ti a chluinneas, Thig. Agus thigeadh an neach air am bheil tart. Agus ge b'e neach leis an aill, gabhadh e uisge na beatha gu saor." Tais. xxii. 17. Thoir faineir do'n chuireadh fhialaidh sin, agus ciomnas is urrainn duit a chreidsinn gu bheil Dia treidhireach ma se 's nach do bhasaich Criosd airson duine ach airson nan daoine taghta? A reir a bheachd so, tha chuid eile a' faotainn cuireadh; Ach mo thruaighe! cha neil ni sam bith ann doibhsan, agus tha fhios aig Dia air sin. Am bheil duil agad gu bheil Dia a fanaid air a chreutairean? Na toir caidreamh do bheachd cho eas-urramach do Dhia na frinn.

4. Tha e air a mheas ceart gu leoir a radh, gu bheil Criosd araon deonach, agus comasach air trocair agus maitheanas a thoirt do na h'uile. "Abair riu, Mar is beo mise, deir an Tighearn Dia, cha 'n 'eil tlachd air bith agamsa ann am bàs an aingidh, ach gu 'm pilleadh an t-aingidh o 'shlighe, agus gu 'm biodh e beo; pillibh, pillibh, o 'ur droch shlighibh, c'arson a bhasaicheas sibh, O thigh Israeil?" Esec. xxxiii. 11 "Neach leis an aill na h-uile dhaoine bhi air an slanuchadh, agus iad a theachd chum eolais na frinn." 1 Tim. ii. 4. "Cha 'n 'eil an Tighearn mall a thaobh a' gheallaidh, (mar a mheasas dream araidh maille) ach tha e fad fhulangach d'ar taobhne gun toil aige dream sam bith a bhi cailte, ach na h-uile *dhaoine* theachd gu h-aithealachas." 2 Phead. iii. 9. A nis ma se 's nach do bhasaich Criosd airson nan uile, cha 'n 'eil e fìor gu bheil e aon a chuid deonach, no comasach, air na h'uile a thearnadh. Tha e co eu-comasach do Chriosd maitheanas a thoirt do'n chuid airson nach do bhasaich e, (ma se 's gu bheil an leithid ann,) 's a tha e dha maitheanas a thoirt do na deamhanaibh; as eu'gais iobairt eile a thoirt suas air an son.

5. Tha sinn a gabhail a bheachd fharsuing air bàs Chriosd, do bhri 's nach toir creideas do ni sam bith eile goirid air, sith do'n chogais chiontaich. Faodaidh tu aon ni a thogras tu a labhairt ris a chiontach iomagaineach, ach

gus an toir thu dearbhadh dha o fhocal na firinn, gu bheil esan a measg na muinntir sin airson an do bhasaich Crìosd, cha labhair thu aon smid ris a bheir sith da chogais, no clanaclid a thaobh Dhe.

6. Tha mi feoraich; C'airson a tha Dia a faotainn coire do dhaoineibh an tràs? Agus c'airson a ni e gu son-ruicht' an diteadh an ceann latha mor a chunntais? Nàch ann airson cul a chuir ri Crìosd agus dimeas a dheanamh air a shlainte mhoir? “An ti a chreideas ann, cha ditear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhiteadh cheana, chionn nach do chreid e an ainm aoine ghin Mhic Dhe. Agus is e so an diteadh, gu'n d' thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghradhaich daoine an dorchadas ni's mo na'n solus, a chionn gu'n robh an gnìomharan olc.” “An ti chreideas agus a' Mhac, tha a' bheatha mhaireannach aige; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic e beatha; ach a ta fearg Dhe a' gabhail comhnuidh air.” Eoin. iii. 18, 19, 36. “Agus dhuibhse a ta fa amhghar, fois maille ruinne, 'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o neamh, maille r'a ainglibh cumhachdach, ann an teine lasarach, a' deanamh dioghaltais air an dream aig nach 'eil eolas air Dia, agus nach 'eil umhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Chrìosd. Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o lathair an Tighearna, agus o ghloir a chumhachd.” 2 Thesal. i. 7, 8, 9. “Oir ma bha am focal a labhairadh le h-ainglibh seasmhach, agus gu'n d'fhuair gach uile bhriseadh agus easumhlachd diol-thuarasdal dlìgh-each; cionnus a theid sinne as, ma ni sinn dimeas air slainte co mòr, a thoisich an tùs air bli air a labhairt leis an Tighearn, agus a rinneadh dearbhtha dhuinne, leosan a chual e.” “Oir ma pheacaicheas sinn d'ar toil fein an deigh dhuinn eolas na firinn fhaotainn, cha'n fhagar tuilleadh dhuinn iobairt airson peacaidh, ach duil eagalach re breitheanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascairdean. An neach a rinn tair air lagh Mhaois, bhasaich e gun trocair, fuidh dhithis no thriuir a dh'f hianuisibh: cia mor is mo na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fuidh chosaibh Mac Dhe, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimh-cheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcuis air Spiorad nan gras? Eabh. ii. 2, 3; x. 26—

29. Am bheil thu saoil sinn gu bheil Dia a faotainn coire do dhaoibh, ro dhiombach riu, agus gu'n dean e fadheoidh an diteadh, 's a 'm peanasachadh airson cul a chuir ri Criosd, ma se 's nach 'eil ni sam bith ann an Criosd dhoibh? Oir cha 'n'eil ni sam bith ann an Criosd dhoibh ma se 's nach do bhasaich e air an son. Tha sinn lan dearbhtha gu'n dean Breitheamh mor an t'saoghail ceartas. Thoir an aire a pheacaich; ma se 's gu'n dean briseadh lagha Mhaois amhuinn theintich na h'ifrinn fhagail teth do t'anam, ni cul a chur ri Criosd a fagail seachd uairean nis teotha.

Bheir mi a nis air an aghaidh cuid de na h'earrainnean sin a tha, a reir coslais, a' toirt gnais do'n bheachd chumham air bàs Chrìosd. "Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air; oir saoraidh e a shlugh fein o'm peacaibh." Mata i. 21. "Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh fein, agus do'n treud uile, air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimhead dhibh, a bheathachadh eaglais Dhe, a cheannaich e le fhuil fein." Gniomh. xx. 28. "Fheara, gradhaichibh bhur mnai fein, eadhon mar a ghradhaich Criosd an eaglais, agus a thug se e fein air a son." Eph. v. 25. "O fhoirneart agus o bhreitheanas thugadh air falbh e; agus a ghinealach co a chuireas an ceill? oir ghearradh as e o thir nam beo; airson eusaontais mo shluaigh-sa bha e air a throm-bhualadh." "Do shaoth-air 'anama chi e, agus bithidh e toilichte. Le eolas airsan ni m'oglach fireanach moran fhireanachadh; oir giulainidh e an en ceartan. Is. liii. 8, 11. "Is mise am buachaill maith: leigidh am buachaill maith 'anam sios air son nan caorach." Eoin x. 11. Do thaobh nan earrainnean sin cha neil iad ach a fagail na ceist mar a bha i. Cha 'n'eil a h'aon diu a dearbhadh gur h'ann airson a shluaigh fein amhain, a bhasaich Criosd. Tha e fìor gu leoir gu'n do leig Criosd sios a bheatha airson a chaoirich fein—gu'n do cheannaich e 'n eaglais le fhuil; ach tha e cheart cho fìor, gur h'e an Iobairt-reitich airson peacanna an t'saoghail uile. Tha an t'Abstol Pol ag radh, do thaobh Chrìosd, "a ghradhaich mi, agus a thug e fein air mo shon;" ach am bheil sinne gu thuigsinn o na briathra so, nach do ghradhaich Criosd, agus nach d' thug se e fein airson duine sam bith, ach an t'Abstol? A bharr air sin feudar na h'earrannan a

mhineachadh ann an doigh eile, mar earrannan a tha 'leigeil ris, co an dream d'am bheil, no d'am bi, bàs Chrìosd 'na mheadhon eifeachdach slainte.

Tha gu leoir de dhiadhairibh urramach nach eil a' gabhail a bheachd fharsuing so air bàs Chrìosd, agus ged a tha e car dalma do 'm leithid'sa, oidhirpichidh mi air cuid de na uithibh sin a tha ga 'n treorachadh 's a mhearachd, a thoirt air an aghaidh.

1. Le bhì 'g amharc air bàs Chrìosd anns gach seadh, mar phaidheadh, ain-fhiach, agus le bhì meas gu robh fulangas Chrìosd a reir an aireamh do pheacana a ghiulain e; 'se sin ri radh, gu'm feumadh Chrìosd tuille do dh'fhìor pheanas a ghiulan airson aireamh nìhor, na airson aireamh bheag do pheacaich. A reir a bheachd so, Ghiulain Chrìosd builean peanais a shluaigh fein—phaidh e'n t'ain-fhiach trom air an son. Na'm biodh a chuid eile do n' chinne-daoine air an tearnadh, dh' fheumadh Chrìosd builean am peanais-san a ghiulan—an ain-fhiach-san a phaidheadh mar an ceudna; ach cha d'rinn e sin, agus uime sin, feumaidh iad fein a dheanamh. A nis cha 'n 'eil so ach 'toirt dhuinn beachd anabarach iosal air iobairt-reitich Chrìosd—ga'r treocrachadh gu bhì 'g amharc nis mo air meud fulangais Chrìosd, na air gloir, agus ard-inbhe, an ti a dh'fhulaing.

Leis a bheachd so a leantuin a mach, tha sinn air ar treorachadh gus a cho-dhùnadh gu'n dh'fhulaing Chrìosd urrad do dh'fhìor pheanas, agns a dh'fhulaingeadh na daoine taghta ann an ifrinn re na bith-bhuantachd; agus gu'n bi peanas na'n aingidh ann an ifrinn na chomhar; nis uamhasaiche air olcas a pheacaidh, na bha bàs Chrìosd; a thaobh 's gu bheil e na nì soilleir gu fulaing iad tuille na dh'fhulaing Chrìosd. Cha 'n 'eil duine sam bith a saolsinn gu'n d'fhulaing Chrìosd mar Dhia, ach amhair mar dhuine. Ann an doimhneachd fulaingis Chrìosd bha dochas aige, ach cha bhì dochas acasan ann an ifrinn: Cha robh fulangais Chrìosd ach gearr; bithidh fulangais na'n aingidh gu sìorruidh: cha robh aithne aigesan air agartas na cogais chiontaich; ach a'n ifrinn,—

“ Bidh do chogais gad' phianadh mar sgian ann ad' chridhe,
'S co-ionann a giulan 's laidhe ruisgt' ann an sgitheach.”

Bha fulangais Chrìosd gu'n teagamh sam bith uamhasach; cha ruig sinn a leas ach amharc air ann an gàradh Ghetsemani, 's air sliabh Chalbhari, agus chì sinn sin. Ach O! 's ann gu sonruicht' air morachd a's maise an tì a dh'fhulaing 'bu choir dhuinn bhì 'g amharc; se sin an nì a tha leigeil ris dhuinn uamharrachd a pheacaidh, agus a dh'fhag an iobairt a thug e suas, cho neo-chrìochnach iomlan, agus luachmhor. Ach cìod tuille a raigeas mi leas a radh mu'n bheachd so, agus gu bheil a chuid is mo do dhaoineibh poncail an deidh a treigsinn.

2. Tha nì eile 'treorachadh dhaoine sa mhearachd; agus 'se so e. Gun iad a bhì cur dealachadh 'nan inntinnibh eadar bàs Chrìosd ann fein, agus rùn sìorruidh Dhe a thaobh na muintir sin a bhiodh trid creideamh 'sa bhàs sin air an toirt fa-dheoidh chum slainte. Tha e na nì dearbhta dhomhsa, nach eil na sgrìobhairean a tha air taobh na cumhannachd do'n cheist a deanamh so, a chionn cho dìchiollach 'sa tha iad ann a bhì dearbhadh an taghaidh, agus an roimh-orduchaidh, agus an sgrudadh anabarach a tha iad a deanamh air na h'uile earrann a chuidicheas leo chum na crìche sin. A nis, anns a chuid sin deth tha 'n saothair gu buileach 'an dìomhanas, do bhri nach eil sinne ag aicheadh, an nì a tha iadsan a dearbhadh. Tha sinn ag aideachadh gu robh aireamh shonruichte do'n chinne-daoine air an toirt do'n Mhac leis an Athair o sìorruidheachd, gu robh iad sin gu-sonruichte aig Chrìosd anns an amharc 'nuair a thainig e do'n t'saoghal 's a bhasaich e,—gu robh, mar gu'm b'ann, an ainmean sgrìobhta air a chridhe 'nuair a chaidh e steach mar an t'ard-shagart do na neamhaibh—gur ann air an sonsan a tha e ag eadar-ghuidhe, agus gur iadsan fa-dheoidh a bhios air an toirt chum slainte. Ach ged a tha sinn ag aideachadh so air fad, cha 'n 'eil an rùn dìomhair sin a deanamh atharrachadh sam bith air bàs Chrìosd, tha e ga fhagail leis fein mar a bha e, uile-fhoghainteach, uile-iomlan, agus uile-shaor do na h'uile. A bharr air sin, bha nìthean eile aig Dia anns an amharc cho mhath ri aireamh shonruicht' do'n chinne-daoine a thearnadh. Bha so aige 'san amharc a thaobh bàs a Mhic, gu'm biodh e fein air a ghlorachadh, agus dorus trocair air fhosgladh do na h'uile, agus mar sin bunait air a shuidheachadh,

chum cuireadh fialaidh, farsuing, tredhireach, a thoirt do shliochd Adhaimh air fad.

3. Tha gun a bhi cur eadar-dhealachadh eadar iobairt-reitich Chrìosd, agus maitheanas, fireanachadh, saorsa, agus slainte a treorachadh cuid 'sa mhearachd. Cha ni'n iobairt-reitich, maitheanas, fireanachadh, saorsa, no slainte. Cha 'ni aon de na nithibh sin; cha 'ni'n t'iomlan, diu. 'Si 'n iobairt-reitich an ni sin airson, no am fosgladh, trid a bheil na beannachdan sin air am buileachadh. Tha corr is och-ceud-deug bliadhna on a thug Crìosd suas e fein mar iobairt-reitich, ach anam duine cha 'neil air a mhaitheadh, air fhìreanachadh, no air a shaoradh gus a mhionaid sam bheil e creidsinn an t'oisgeil. Bhasaich Crìosd airson nan uile, ach cha 'n 'eil na h'uile, air am fireanachadh, air am maitheadh, air an saoradh, no air an slannachadh.

Ann an iobairt-reitich Chrìosd tha Dia 'toirt foillseachadh uamhasach air a cheartas ann a bhi 'gabhail diolaidh airson peacaidh, ann am pearsa a Mhic. Shaoilta na 'm bu chomasach do Dhia baigh sam bith a nochdadh do'n pheacadh,—an dlu-cheangal a tha eadar peacadh agus peanas a chuir fa-sgaoil, gu'n deanadh se e 'nuair a bha Mac a ghraidh ga ghiulan—ga thoirt fein suas mar iobairt air a shon, ach cha bu chomasach e. O! mata, gabhadh daoine rabhadh, oir mu chaidh na nithe ud a dheanamh ris a chrann ùr, ciod a nithear ris a chrionaich? Ach mu tha bas Chrìosd a toirt foillseachadh uamhasach air olcas a pheacaidh, tha e mar an ceudna a toirt foillseachadh gloirmhor air gradh Dhe do shaoghal cailte. “An so tha gradh, cha 'ne gu'n do ghradhaich sinne Dia, ach gu'n do ghradhaich esan sinne, agus gu'n do chuir e a Mhac fein gu bhi na iobairt-reitich airson ar peacanna.” 'S ann is muldach an ni gu bheil a chumhanachd cheudna a tha ann an inntinnibh cuid de dhaoineibh mu bhas Chrìosd, annta mu ghradh Dhe. Cha'n fhulaing iad a chluinntinn gu 'n do ghradhaich Dia an saoghal air fad; ach cluinn-eamid briathran 'n Fhìr-shaoiridh fein mu'n chuis: air chinnte 's ann aigesan tha fios ceart. Eoin iii. 16. “Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e aon-ghin Mhic fein, chum is ge be neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a bheatha

shiorruidh aige.” Nach eil e na ni soilleir o’n earrainn so ; gu bheil “an saoghal a ghradhaich Dia” nis farsuinge, agus a’ gabhail tuille a steach ann, na “ge be neach a chreideas ann.” Cionnas a leughadh an earrainn ? “Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia *na daoine taghta*, gu’n d’tug e aon-ghin Mhic fein, chum is ge be neach *de na daoineibh taghta* a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu’m bi a bheatha shiorruidh aige :” mar gu’m biodh cuid de na daoineibh taghta nach creideadh ann idir. Cha’n aithne dhomh aon aite eadar da cheann a Bhiobuill far a bheil an saoghal air a radh ris na daoineibh taghta. Cha’n eil e deanamh atharrachadh air a chuis, Iudhaich a’s Cinnich a radh ris an t’saoghal ; oir tha e air a thuigsinn gur h’e tha sin a ciallachadh na daoine taghta o mheasg na’n Iudhach, s nan Ciuneach.

Ann an Iobairt Chrìosd, mata, cha ’neil dorus na trocair air fhosgladh uis farsuinge do dh’aon duine, na do dhuine eile, ni mo a tha ’n obair sin a toirt foillseachadh ni’s mo air gradh Dhe do dh’aon duine na do dhuine eile. ’S ann tha ’n obair sin a toirt an aoin fhoillseachadh ghloirmhoir air gradh Dhe ar Slanuifhear do dhaoineibh mar sholas dealrach na greine—

“’Si ’g eiridh o sgiath na’m beann,”

A sgaoileadh a soluis agus a blathais, leis an aon fhialaidheachd do gach creutair beo. ’S i obair an Spioraid Naoimh, agus cha n’i obair Chrìosd a tha toirt foillseachadh air a ghradh shonruichte sin a bha ann an rùn siorruidh Dhe, a thaobh na’n daoine taghta. Tha ’n rùn-diomhair sin a tighinn am follais, uidh air uidh, a reir ’s mar a tha peacach an sud san so, peacach an deidh peacaich, a faotainn dearbhadh, ’s a toirt dearbhadh seachad, gu bheil e, da rìreadh, le teagasg an Spioraid air a threorachadh gu creidsinn ann an obair Chrìosd. “Buinidh na nithe diomhair do’n Tighearn ar Dia ; ach na nithe ata foillsichte dhuinne, agus d’ar cloinn a chaoidh.” “’Ni nach buin duit na buin da.” Bi glic, mata, agus leig leis na nithe diomhair, gus am foillsich Dia iad ; an sin buinidh iad duit. ’S iad na ceistean bu chubhaidh dhuitse bli cur ; ’An d’fhoillsich Dia a ghradh dhomhsa ? ’Bheil gu leoir ann am bàs Chrìosd dhomhsa ? ’Bheil Dia

toileach gabhail rumsa air sgath a bhais sin? Tha na sgriobtuirean ag radh, *tha*, agus an Spiorad agus a bhean nuadh-phosda ag radh. *Amen.*

MU FHEUMALACHD OBAIR AN SPIORAID NAOIMH.

CHaidh a leagail ris cheana, gu'n d'thug Chrìosd le a bhas as an rathad na h-uile ni a bha bacadh slainte 'pheacaich a thaobh Dhe—nach eil bacadh sam bith a nis ann an rathad aon pheacach a tha 'g eisdeachd an t'soisgeul, ach na tha maille ris fein, eadhon a dhroch cridhe mi chreideach fein. Amach 'o obair Chrìosd cha' n'eil ni sam bith is comhraichte, is soilleire, agus is dearbhta, na feumalachd obair an Spioraid, air a thoirt air aghart eadar da cheann a Bhiobuill. Air chor 's gu feudar a chur sìos mar phuinc sheasmhaich nach gabh atharrachadh, no aicheadh; nach eil, nach robh, 's nach bi uiread a's aon anam de shliochd Adhaimh air a bhreith a ris no air a thoirt gu creidsinn ann an Crìosd as eug'ais an Spioraid. Ged' a theid oidheirp a thoirt air naomhachd, spioradalachd, farsuingeachd agus seasmhachd lagha Dhe a leigeil ris do dhaoineibh, agus, na bagraidhean uamhasach da'm bheil bristeadh an lagha sin ga'm fagail buailteach. Ged a theid an comhdachadh, mar gu'm b'eadh, a thoirt bharr an t'sluichd ata gun iochdar, agus peanas gairisneach a pheacaidh mar ata e air fhaireachduinn an sin, anns a ghul, 's anns a ghiosgan fhiacal—anns a chuimh nach basaich, 's anns an teine nach muchar a chaoidh, na'n lan uamhas a chur an geill.—Ged a theid an cuirtein a tharruing a thaoibh, agus gloir a's greadhnachas na flaitheas a leagail ris, maille ri sonas neo-chrìochnach agus ard-inbhe a' luchd-aiteachaidh.—Agus ged a theid 'ni s cudthromaiche na iad sin air fad a chumail a mach, iongantasan Ghetsemani agus Chalbhari; seircein graidh an Athar, ailleagan na'm flaitheas, iomlaine na maise, a'n cruaidh-ghleachd anama a fulang an ait' a chinne-daoine—fhuil chraobhach ga dortadh—athair ga threigsinn—

claidheamh a cheartais ga bhualadh—agus ifrinn a's talamh, deamhain a's daoine, air an leigeil mu sgoil air, —seadh, ged a theid na nithe sin air fad a thoirt gu soilleir, druidhteach fa chomhair dhaoine, agus guidhe orra leis gach uile dhurachd, as uchd Chrìosd iad a bhi reidh ri Dia; as eug'ais cumhachd o na n' h-airdibh, buannichidh iad gun charachadh! O! nach e so a tha toirt nan dearbhaidhean uamhasach air aingidheachd chloinn nan daoine, co buileach truailidh 's a tha iad, agus an dian naimhdeas a tha 'nan cridheachaibh an aghaidh Dhe. Cha 'n aithne dhomh firinn sam bith is feumaile a bhi air a deargadh gu domhain, druigheach air cridhe gach neach a ghabhadh os laimh a bhi cosnadh anamanna do Chrìosd? na feumalachd obair an Spioraid; a chum sgu'n taic e ris, gu'n gabh e a' sheoladh, agus gu'n tagair e air a shon. 'S e an spiorad Naomh a thoisicheas, a ghiulaineas air a h'aghart, agus, fa-dheoidh a chrìochnaicheas an deadh obair anns an anam; ach cha 'neil e deanamh aon chuid diu as eug'ais creidimh, mar a chi sinn an deigh so.

Ach ciod an t'aobhar airson am bheil obair an spioraid feumail? A'm briathribh eile; Ciod an t'aobhair nach 'tig daoine gu h' aithreachas, agus nach creid iad an soisgeul? ni a tha cho dearbhtha, a' toirt o leithid a dh'fhoillseachadh iongantach air caomh throcair Dhe, agns mar sin na mheadhon co freagarrach air cridheachaibh dhaoine a chosnadh do Dhia, agus an toirt gu h'aithreachas: Co dhiu 'si cion-toil, no da rìreadh cion-comais is aobhar? 'Se mo fhreagradh; cion-toile, agus cion-toile amhain, a tha 'geiridh o naimhdeas do Dhia, o uabhar anama, 'so thlachd anns an olc.

Bheir mi oidheip air so a dhearbhadh, agus uime sin tha e feumail a leigeil ris ann an cainnt chumanda mar anns na Sgrìobtuiribh gu bheil cion-comais air a radh ri tomhas ard do chion-toile. Nach bitheanta a chual thu daoine 'g radh: “Cha n'urrainn domh dol leat;” “Cha neil e comasach domh 'n t'airgiod thoirt a duit.” Mar an ceudna; “Nach dubhairt mi riut nach b'urrainn am misgear ud dol seachad air 'n tigh òsda;” “Nach dubhairt mi riut nach b'urrainn an droch dhuin ud sgur d'a shlòitireachd.” Nach eil a chainnt sin air a tuigsinn math gu leir? Nach eil lan fhios aig na h'uile duine, gur

h'e tomhas ard de chion-toil a tha i'ciallachadh? Gu bheil cleachdainn na misge agus na sloitireachd air tighinn gus a leithid a dh'airde, air chor 's gu bheil aomadh an naduir ga 'n ionnsuidh, cha 'n urrainn doibh, mar gu 'n b'eadh, an treigsiun; se sin ri radh, cha'n 'aill leo an treigsinn. 'S ann d'an nadur so a bha cion-comais braithrean Iosaiph, "cha b'urraim iad labhairt ris gu sìochail;" Ciod a b'aobhar, ach an crosdachd, 's 'a naimhdeas fein. Is tur eadar-dhealaichte uatha sin, a bha cion-comais na maraichean a bha san luing maille ri Iona; "Gidheadh dhìomraim na daoine gu cruaidh, a chum pilleadh gu tìr ach cha b'urraim iad; oir dh'fhas on fha na fairge ni bu mho, agus ni bu mho na 'n aghaidh." Cha robh na maraichean r'a choireachadh: cha 'n'eil duine nach gabhadh an leisgeul; ach cha do thachair sin do bhraithrean Iosaiph.

Thig a nis a dhionnsuidh na h'earrainn sin, a tha gu leoir de dhaoineibh a cur mar adhartan socrach fo'n ceann. "Cha 'n urrainn neach air bith teachd a m'ionnsuidh'sa mar tarruing an t'Athair a chuir uaith mise, e." Eoin vi. 44. Ann an aite na h-earrainn so bhi ghabhail leisgeul duine na'm biodh i air a tuigsinn gu ceart, cha 'n'eil aon earrann 'sa Bhiobull is mo a tha 'na cuis dhitidh dha na i. Am bheil thu saolsinn gur h'ann de nadur cion-comais na maraichean a tha so, a ghabhas an leisgeul? cha'n ann idir. 'Si cion-toil, no aingidheachd, is ainm da; a tha 'g eiridh o uaimhdeas cridhe an aghaidh Dhe, 'sa tha chollaidir's nach teir ni sam bith gairid air cumhachd an Spioraid Naoimh buaidh air. A chum's nach bi thu a saolsinn gu bheil sinn a gabhail beachd cearr air a chion-comais so, leugh na h'earrainnean a leanas. "Ge b'e neach a ghineadh o Dhia, cha dean e peacadh; oir a ta a shìolsan a' fantuinn ann: agus cha 'n'eil e'n comas da peacadh a dheanamh, do bhrìgh gu'n do ghineadh o Dhia e." 1 Eoin iii. 9. "Oir cha'n urradh sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na frìnn, ach air son na frìnn." 2 Cor. xiii. 8. "Oir cha 'n'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt." Guimh. iv. 20. "Greas ort, teich 'an sud, oir cha 'n urrainn mi ni air bith a dheanamh gus an teid thu'n sud; Gen. xix. 22. "Ann an dochas na beatha maireannach,

a gheall Dia do nach comasach breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoghail." Titus i. 2. Mur bu neo-chomasaich an t'Abstol Pol air labhairt an aghaidh na firinn, is ann bu mhō a bha e r'a mholadh; ach mar is neo-chomasaiche daoine air sgur de'n olc, Dia a ghradhaichadh, agus creidsinn ann an Criosd, 's ann is mo a tha iad r'an dìteadh, agus is toillteanaiche iad air diom' agus feirg. Ciod a tha thu saolsinn a chùim am fear a phòs a bhean o thighinn a dhionnsuidh na suipearach? Thubhairt e fein, "cha 'n 'eil e 'n comas domh teachd." An saoil thu 'n robh e ceangailt' le h-iarann? Cha robh ceangal sam bith air, ach a chion-toil fein, nach b'àill leis teachd.

Tha sinn mata tighinn a dhionnsuidh ceist eile; Am bheil thusa saolsinn na 'm biodh duine fìor dheonach, uile thoileach air creidsinn ann an Criosd, am b'urrainn da sin a dheanamh leis na buaidhibh nadurra a th'aige? Tha mi dearbhta gu'm b'urrainn. (Thoir fainear nis; cha 'n'eil mi saolsinn gu bheil duine 's am bith uaith' fein, aon a chuid deonach no toileach air creidsinn ann an Criosd, no air gabhail ris.) Oir na 'm biodh duine fìor dheonach air creidsinn ann an Criosd, agus nach b'urrainn da sin a dheanamh, cha bu pheacadh dha e, agus cha deanadh Breitheamh cothromach an t'saoghail a dhiteadh air a shon. A nis tha'n fhirinn'ag innse dhuinn gur peacadh uamhasach, mi-chreidimh—peacadh na m peacanna—clach steigh a's chinn na h'aingidheachd,—gu bheil gach dìteadh a tha 'g eiridh o bhriseadh an lagha mar gu b'eadh, a' dol as an t'sealladh ann an coimeas ris an dìteadh a tha 'g eiridh uaithe so. "An ti a chreideas ann, cha dìtear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhiteadh cheana, a chionn nach do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic Dhe. Agus is e so an dìteadh, gu'n d'thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghradhaich daoine an dorchadas ni's mo na'n solus, a chionn gu'n robh an gnìomharan olc" Eoin iii. 18, 19.

Cha'n aithne dhomh treun mhealladh is uamhasaiche na na beachdan mearachdach a tha aig cuid de dhaoimibh mu'n phuine so. Air chor 's ged a bhithinn air mo chur air m' fhocall 'an lathair breitheimh saoghalta a thaobh an didean bhreige is uamhasaiche agus is bitheanta leis

am bheil anama neo-bhasmhor ga' mealladh fein, 'se 'm beachd mearachdach a th'aca mu cliòn-comais a dh'-ainmichinn. Nach minic a chluinneas sinn daoine 'g radh ann an am a bhi sparradh orra an dleasnais mhoir sin; "grad chreidsinn ann am Mac Dhe." "O! cha'n urrainn duinne creidsinn, cha'n urrainn duinne ni sam bith a dheanamh gus an tig latha cumhachd; gus an dean e fein e." Nuair a tha leithid sin de chainnt air a toirt air a h-aghart mar leisgeil, feudar bhi lan dearbhta ciod a tha 's a chridhe. A reir barail na'n daoine sin, "tha iad fìor dheonach air creidsinn, ach, O! cha n' urrainn doibh, cha 'n'eil iad comasach." A nis nach 'eil e 'na ni soilleir gu bheil na beachdan sin agus an fhirinn a tighinn tur an aghaidh a cheile? Tha iadsan ag radh: "Tha sinne toileach, ach cha 'n urrainn duinn:" Ach 's e tha n fhirinn ag radh; "Cha'n aill leibh teachd an' ionnsuidh-sa." Anns an doigh sin tha na daoine air an cumail 'nan suain chadail leis a bhreig. Agus, nuair a bheirear ionnsuidh air an didean mhillteach, bhreugach, a sguabadh air falbh, le firinn Dhe a thoirt mar fhrois chloich-mheallain chum bualadh air; cha luaithe a thig anail na gaoithe reoidhte a choir am blathais, no rudeiginn de mhosgladh air an cogaisibh as an trom chadal mhilis sam bheil iad, na ann am mionaid tha'n glaodh air chois: "tha iad ag aicheadh obair an Spioraid," agus tha: "tha iad ag aicheadh obair an Spioraid," a dol o bheul gu beul; gun chion teachd-airean ga ghiulain: Cha'n'eil sinne ag aicheadh obair an Spioraid, ach 's ann tha sinn a deanamh feum do dh'fhirinn an Spioraid, agus sin ann an umhlachd dha: "dh'fheuchainn an toir e uair air bith aithreachas dhoibh, chum aidmheil na firinn. Agus air mosgladh dhoibh gu'n teid iad as o rìbe an diabhail, aig am bheil iad air am beo-ghlacadh chum a thoile" 'chur an gnìomh. Agus cha tig an la gu dilinn a thig iad gu h'aithreachas, gus an tig iad gu bhi dh'aon inntinn ri Dia, a thaobh a ni a tha ga'n cumail o chreidsinn: oir cionnas a ghabhadh duine aithreachas a thaobh a ni a tha e toileach a dheanamh, agus nach urrainn da.

Ach tha thu'g radh; "Cionnas is urrainn duine creidsinn 'se dall, aineolach—air a dhalladh aig dia an t'saoghail so?" Tha sin fìor gu leir: ach tha e cheart cho fìor gu

bheil e dall ga dheoin—a' dunadh a shuilean, 's a toirt fuath do'n t'solus. 'S math is urrainn "da sin a dheanamh. Ach tha thu 'gradh. Nach eil daoine marbh gu Spioradail? Agus ciod is urrainn duine marbh a dheanamh?" Tha iad marbh gun teagamh, agus tha'n t'Abstol Pol ag innse dhuinn ciod anns am bheil am bas sin a co-sheasamh;—Gur bas an inntinn fheolmhor, a tha 'na naimhdeas an aghaidh Dhe; oir cha 'n'eil i umhal do lagh Dhe, agus cha mho a tha'n comas di bhi. Rom. viii. 6, 7.

"'S b'e sud am bas namhasach, searbh,
Naimhdeas garg anns an inntinn ri Dia :
Seachran aigue, as coimhicheas anm',
Ardan cridho ro anabarrach dhian."

Tha iad marbh, gun teagamh, do Dhia 's do naomhachd? ach tha iad beo mar an cendna—beo do'n pheacadh, do'n diabhul, do'n t'saoghal, 's do'n fheoil. "Agus ciod is urrainn duine marbh dheanamh?" Innsidh mise sin duit: a's urrainn da creideas a thoirt do n'bhreugaire, an diabhul; agus mi-chreideas a thoirt do Dhia na firinn; e fein a sgrios, agus gu leoir de chron a dheanamh. Mu se 's gu bheil thu s'a bheachd gu bheil am bas Spioradail, anns gach seadh cosmhail ris a bhas aimisreil, tha thu fad a'm mearachd.

Tha am beachd cearr a th'aig cuid de dhaoineibh mu nadur cion-comais an duine, ga fheuchainn fein anns an t'seoladh sheachranach a bheir iad do pheacach iomaganach. Ann an aite slighe na slainte tre chreidiamh anns an Tighearn Iosa Crìosd, 'fhosgladh suas fa chomhair inntinn, agus a ghairm gu grad chreidsinn mar bu choir; 'sann a bheir, na daoine sin, 'nan gliocas fein a meas gun teagamh sam bith, a bhi cur mor urram air an Spiorad, seoladh eile dha: ag radh ris. "Cha 'n urrainn duit creidsinn; ach is urrainn duit a bhi 'g urnuigh ri Dia airson an Spioraid, gu'n oibrich e creidimh annad: bi feitheamh ri Dia le bhi gnathachadh na meadhonan; agus 'na am iomchuidh fein, bheir e creidimh dhuit, agus ni e trocair ort." Na'm biodh toil agam am peacach a chumail o chreidsinn 's e sin an seoladh a bheirinn da. C'ait eadar da cheann an Tionnaidh Nuaidh an deachaidh a leithid do sheoladh, 'thoirt leis na daoineibh sin a

bha air an deachdadh leis an Spiorad Naomh? Nach eil a cheart uiread a dh'aobhar aig duine a bhi creidsinn ann an Criosd, 's a tha aige a bhi creidsinn anns an Spiorad? Nach 'eil na Sgrìobtuirean a' labhairt a cheart uiread mu Chrìosd, 'sa tha iad a' labhairt mu'n Spiorad? Nach eil e a cheart cho furasd' do dhuine creidsinn 's a tha e dha urnuigh a dheanamh? se sin ri radh, an urnuigh anns am bheil feum, agus a gheibh eisdeachd: oir urnuigh sam bith eile, 's ann a tha i na grainealachd do Dhia. Cionnas a ni duine urnuigh gun chreidimh? Nach eil an Spiorad Naomh ag radh; "Ach cionnus a ghoir-meas iad airsan anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreideas iad anns an ti air nach cual iad iomradh? agus cionnus a chluinneas iad gun searmonaiche?" Rom. x. 14. "Ach as eughmais creidimh cha 'n'eil e'n comas a thoileachadh: oir is eigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh Dhe a chreidsinn gu bheil e ann, agus gur e 'u Ti e a bheir duais do'n dream a dh'iarras e gu dìchiollach." Eabh. xi. 6. Cha deachaidh agus cha teid aon urnuigh suas chum na rìgh-chathrach, ach trid creidimh 's an Eadar-mheadhonair. Ann an aite an duine a bhi air a threorachadh chum na fìrinn a tha Dia 'g aithne dha a chreidsinn, 's ann a tha e air a thoirt gu bhi 'g amharc a steach 'na chridhe fein, a dh'fheuch am faic no'm fairich e, 'n rud math sin ris am bi daoine 'g radh creidimh; agus e rè na l' uine tur aineolach air. "Bi feitheamh ri Dia." Cionnas a dh'fheitheas duine gun chreidimh? C'arson a dh'fheithheadh e? agus gu bheil Dia 'g radh: "Feuch a nis an t'am taitneach; feuch, a nis la na slainte." Na h'uile mionaid a tha duine feitheamh gun chreidsinn, cha 'n ann ri Dia a tha e feitheamh, ach ris an diabhal. C'arson a dh'fheithheadh tu; agus gun fhios agad mu'n eirich grian an ath-la, nach bi t'anam ann an ifrinn? Duine sam bith a tha feitheamh 's a 'g urnuigh airson creidimh, nach i barail an daine sin, gu bheil e fìor dheonach air creidsinn, ach nach urrainn da? Feudaidd toil a bhi aig duine neo-iompaichte air ni math eigin, a reir a bharail fein, fhaotainn 'na chridhe—tomhas de bhruiteachd, de mhothachadh, de thaisealachd, de dh'eagal, no de ni-eigin leis am mol se e fein do Dhia, leis an tig e 'na lathair air bunait fhireantachd fein, no leis an

coisinn e fhabhar; ach toil sam bith cha 'n'eil aige air tighinn, mar a tha Dia ag aithne dha, gu ruisgte, ciontach, graineil, agus a mhisneach gu leir, tre chreidimh, a tharuing o'n iobairt iomlan a thug Crìosd suas.

Chuala mi iomradh air ministear araid a chaidh a labhairt ri nighinn, an deidh na searmoin, 's i air a lotadh gu mor. "O! ars ise, a caoineadh, an eiginn domhsa dol dachaidh an nochd gun Chrìosd agam?" "A bhrònaig bhochd," ars am ministir, "fhuair thus' a cheud chuid de n' ghairm eifeachdaich; bi falbh dhachaidh, agus bi 'g urnuigh airson na cuid eile; agus theid mis a dh'urnuigh air do shon mar an ceudna." Thug mi 'n naigh-eachd so air aghart, cha'n ann a chionn gu bheil mi g'a chreidsinn; ach airson na muinntir a tha ga sgaoileadh: do bhri gu bheil e coltach gu bheil iad a'g aontachadh leis, agus gur h'e an seoladh a bheireadh iad fein seachad. Tha e coltach mata a thaobh na h-ighinn bhochd, gu'n robh i 's an am, a reir a h'aidmheil fein, as eug'ais Chrìosd; agus, uime sin, buailteach do fheirg a Crnith-fhear. Anns an staid sin chaidh misneach a thoirt di. Chaidh innse dhi gu'n d'fhuair i 'cheud chuid de 'n ghairm-eifeachdaich. Tha i nis air an rathad co dhiu. Thoisich an deadh obair. Cha bu bheag a mhisneach so a chum na deoir a thiomachadh suas: ach tha tuille is sin anns an t'seoladh thruagh: Chaidh a cur a dh'urnuigh airson na cuid eile de'n ghairm eifeachdaich! "S mise ni sin," ars ise, "ma ni urnuighean an gnothach 's mise nach caomhain iad—gach maduinn, feasgair, 's meadhon-la, s mis a theid gu togarrach a dh'urnuigh." Rè na h'uine, gun teagamh sam bith, bhiodh a suil air a chridhe, a dh'feuch an robh a "chuid eile de n ghairm eifeachdaich," a tighinn. Aig amanaibh air-leatha gu bheil i 'faireachadh rud-eigin coltach ris 'na cridhe; 's aig amanaibh eile, tha an t'iomlan ga fagail. Ach 's ann mu dheireadh a tha 'mhisneach is mo air fad: "Theid mis a dh'urnuigh air do shon mar an ceudna." "An duine beannaichte" ars ise "'s minig a fhuair urnuighean-sa eisdeachd! agus, O! nach sonadh mise a' ministear a dol a dh'urnuigh air mo shon! air chinnt cha'n eagal domh a nis." Chaidh moran misnich a thoirt do'n nighinn bhochd; agus gun uiread

is aon bhoinne de'n mhisnich cheart a tha sruthadh o iobairt iomlain aon Mhic Dhe. 'Si obair an Spiorad, agus cha b'i obair Chrìosd, an soisgeul a chaidh a thoirt di. 'S mise tha dearbhta nach b'e sud an doigh sam buineadh an t'Abstol Peadar, no Pol, ris an nighinn : gun dol a'null no nall, dheanadh iad a gairm gu h'aithreachas a dheanamh, agus an soisgeul a chreidsinn.

Cha 'n'eil fhios agam nach 'eil cuid de dhaoineibh glìce crabhach, againn air feadh na Gaeltachd a bheireadh, leasan do Phol fein ; seadh, na'm biodh iad na'n seasamh ceart laimh ris 'nuair a thubhairt e ri fear-coimhead a phrìosain ; "Creid anns an Tighearn Iosa Crìosd, agus tearnar thu,"—a bheireadh uileag dha, ag radh ris ; "Tha thu cearr a Phoil ; saoilidh an duine gu'r urrainn da fein creidsinn ; bithidh e'n cuunart creidsinn gu nadurra : 'se bu choir dhuit a radh ris, e bhi'g urnuigh airson an Spioraid chum 's gu'n oibrich esan creidimh ann." Ciod a tha thu saoilinn a theireadh Pol ris ? Cha 'n'eil fhios agam an labhradh e ris co geur's a labhair e ri Eilimas an druidh, nuair a bha esan mar an ceudna ag iarraidh an t'uachdaran a thiondadh o'n *chreidimh* ; ach tha mi lan dearbhta gu 'n tugadh e ach'asan da ; maith a dh'fheudta anns na briathraibh a leanas ; "Air bhi dhomhsa air mo chur a' mach leis an Spiorad Naomh, tha mi a labhairt na'm briathra a theagaisg esan domh, agus co thusa gu'm biodh tu 'labhairt an aghaidh an Spioraid Naomh ? Nach sguir thu do fhiaradh shlighean dìreach an Tighearna ?"

Ach tha thu 'g radh ; am bheil thu toirmeasg urnuigh gu buileach ? Cha'neil, 's cha robh. 'S e dleasnas na h'uile duine a tha mach a h'ifrinn a bhi 'g urnuigh ; fhad 'sa tha Dia 'na shuidhe air cathair na trocair : ach tha dleasnas eile a dh'fheumas dol air thoiseach air, eodhain, creidsinn ann am Mac Dhe. Cha 'n'eil ann ach dalmachd a's ceannaire ladarna, do mhac peacaich oidheirp a thoirt air tarruing am fagus do'n "Ti ard agus uasal do'n aite, coinhuiddh sìorruidheachd, do'n ainm an 'Ti naomh," ach anbhain trid creidimh anns an aon Eadar-mheadhonair, an Tighearna Iosa Crìosd. Cha'n abair mi, co dhiu, ri duine sam bith gun e dhiol a dh'urnigh gus am bi e dearbhta gu bheil e a creidsinn ; oir tha fhios agam nach

luaithe a chreideas duine na 'dh'fheudar a radh d'a thaobh; "Feuch ata e ri urnuigh." Cha ruig thu leas dol a dh'iarraidh cuideachaidh sam bith o'n ni a thubhairt Peadar ri Simon an druidh, no a urnuigh a ghaduiche air a chrann: oir bha aithreachas air a chur air thoiseach air urnuigh anns an ni a dh'aithn Peadar do Shimon; agus a thaobh urnuigh a ghaduiche, cha 'n'eil urnuigh eadar da cheann a Bhiobuill is soileire a tha dearbhadh gur a h'ann o chreidimh a bha i, na cheart urnuigh.

Ach dh'fheudadh e bi' gu bheil thu 'g radh. "B'fhearr leam gu minicheadh tu dhomh creidimh: 's ann a tha mi amhurasach gur h'e creideamh, aotrom, fuar, cinn a tha thu cumail amach." Mata a charaid, 'se sin an ni nach 'eil soirbh r'a dheanamh dhomhsa; cha'n ann do bhri 's gu bheil creidimh 'na ni domhain, diomhair, fada' fada thall, air nach gabh ruigheachd as eug'ais moran sgoilearachd a bhi 'n ceann duine; ach do bhri 's gu bheil e 'na ni cho simplidh, 's cho so-thuigsinn do na h'uile duine. A bharr air sin, tha e coltach gu robh daoine ann an laithibh na'n abstol ni bu shoilleire m'a chreidimh na tha iad a nis; a chionn nach eil iomradh againn gu'n do chuir aon duine a cheist ciod a bha air a chiallachadh leis dhoibh. Tha cuid de dhaoineibh, 'g oirpeachadh air creidimh a mhinicheadh ach 'an aite solus a chur air, 's ann a tha iad a toirt meall dorcha cèo m'a thimchioll, agus mar sin ga fhagail cho doirbh a thuigsinn ris an *Urim* agus an *Tumim* a bha'n uchd-eididh Aaroin, no ris an *Selah* ann an leabhar nan Salm. Leigidh mi ris dhuit mata, beagan de nithibh nach iad creidimh. Cha'n e creidimh, bron diadhaidh, cridhe tais, gradh do Dhia, sith, dochas, aoibhneas: cha'n e creidimh aon de na nithibh sin, 's cha 'ne 'n t'iomlan diu e; agus, gidheadh, tha e ann an dludhaimh dhoibh air fad; 'an daimh parant;—'s esan no ise, an t'athair no mhathair; 's iadsan a chlann. An d'fhuair thu nis amach an ni diomhair sin? Mur d'fhuair bheir sinn oidheirp eile air 'a thoirt am follais; 'se a th'ann, mata, *creidsinn*: cha 'n eil ni 's mo, 's cha'n' eil ni 's lugha ann. "Chreid Abraham Dia, agus mbeasadh sin da mar f hir-eantachd." Dh'innis Dia sgeul anabarach math do Abraham—" 'na shliochd-san gu'm biodh uile theaghlaiche na talmhainn air am beannachadh," agus chreid Abraham

Dia—ghabh e air fhocal e—mheas e mar nì fìor, an nì a thubhairt Dia ris. Tha f hìos agad cionnas a chreideas tu duine, nuair a shaoileas tu gu'm bi e 'g innse na fìrinn duit. 'S ann dìreach mur sin a chreid Abraham Dia; agus, 's ann mur sin a tha daoine creidsinn gus an la 'n diugh. “Bhuam, bhuam an creidimh fìear, aotrom sin,” ars' thusa. Stad ort beagan: na'm biodh lòn agad a seoladh, agns do bhean, do theaghlach, agus do chuid de'n t'saoghal air bord oirre; agus gu 'n tigeadh sgeul cinn-teach ga d'ionnsuidh gun do chailleadh i. Nach b'anab-rach simplidh an nì creideas a thoirt do n'sgeul mhull-adach? B'eadh gun teagamh; ach O! thoir fainear cìod an t'atharrachadh druidhteach a bheireadh e mu 'n cuairt annad? Nach biodh do chridhe goirt, do shuilean silteach, t-aogasg mulladach, 's do cheum trom. An abair thu creidimh fìear ris a sin? Cha'n abair. Ach fuirich ort, an ceann ceithir-latha-deug an deigh sin, na'n tigeadh atharrachadh sgeoil ga d'ionnsuidh le teachdair' fìrioneach nach do chuir thu riamh 'an teagamh, ag innse dhuit nach do chailleadh an lòn idir: agus mur dhearbhadh air fìrinn a sgeoil, litir a' shineadh dhuit o'd bhan-chombanaich; a toirt fiannais, gu' robh i fein 's a teaghlach gu slàn, agus na b-uile nì gu ceart. Nach bu shimplidh an nì creideas a thoirt do sgeul binn an teachdair eibhinn, air a dhaingneachadh le laimh-sgrìobhaidh do cheile? B'eadh, da rìeadh; ach nach ann aig' a bhiodh a bhuaidh dhruidhteach air t'anam! Shìleadh do shuilean gu frasach; ach 's iad deoir na taingeachadh a bhiodh anna; agus cha luaithe a rachadh an fìrinn ud seachad, na chite a' ghrian a dealrachadh troimh na neoil, a ghruis a fasgeanail, 'an ceum eutrom, 's an corp mar gu biodh gach alt dheth air ùilleadh. Faic, bheireadh an nì beag, simplidh sin *creidimh*, atharrachadh co mor a'd chridhe, sged a bhiodh an oidhche glhuamach, ghreannach, gheamhraidh, le teinathair a's tairneanach; clach-sìneachd chruaidh, a's gaotl dhoinionnach; air a caochladh, gu bhì na maduinn chiuin, gheal, glhìanaich 's a cheitein. An abair thu creidimh fìear ris a sin? Cha 'n'eil duil' a'm gu'n abair. Ann a bhì creidsinn na nithe ud, bha thu creidsinn nithe sonruichte a blùineadh dhuit fein; agus ris an robh do shonas, no do thruaighe 's an t'saoghal so, ann an tomhas mor an

earbsa. Air an amhul cheudna, nuair a tha duine a creidsinn an t'soisgeul; tha e creidsinn deadh sgeul a bhuineas da fein; agus ris a' bheil a shlainge, 's a shonas fein, cha'n e amhain 's an t'saoghal so, ach mar an ceudna 's an ath-shaoghal, gu buileach an earbsa. Cha 'n'eil ni sam bith eadar duine agus truaighe shiorruidh—an teine nach muchar a chaoidh—ach an soisgeul—an deadh sgeul mu Chrìosd. Mu 'se 's gu bheil e fìor, tha bunait dochais, agus aobhar misnich aig gach neach a chreideas ann: ach mu se 's nach 'eil e fìor, cha 'n'eil ni tuille air f'bagail aig daoineibh, ach duil eagalach ri breitheanas, agus fearg theinteach, a sgriosas iad mar eas-cairdean. A nis cha 'n'eil e comasach do dhuine an deadh sgeul so a chreidsinn, mur sgeul a bhuineas da fein, agus a tha fìor co dhiu a chreideas se e, no nach creid, as eug'ais f'hair-eachduinnean a bhi co-chordadh ris an uì a tha e creidsinn. Abair gu robh thu fein aig a cheart am so anns an dearbh staid 's an robh fear-coinhead a phrìosain, nuair a chur e a cheist; “A mhaighstirean, ciod is coir dhomh a dheanamh chum gu'n tearnar mi?” Le sealtuinn air d'eachdraidh 's na chaidh seachad, gun a bhi faicinn ni sam bith ach ceannairc ladarna an aghaidh Dhe neimh: le sealtuinn air thoiseach ort, gun a bhi faicinn ni sam bith ach an slochd ata gun iochdar a fosgladh a chraois f'harsuing, a chum do shlugadh suas: le sealtuinn os do cheann gun a bhi faicinn ni sam bith, ach fearg Dhe air f'hoillseachadh o neamh, Dia Iehobhab, o mhullach sliabh Shinai 's e fuidh dheataich, a criothnachadh gu 'bhun, a'g radh; “Is malluichte gach neach nach buanaich anns na h'uile nithibh ata sgriobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh,” agus do chogais fein a cuir a h'*amen* ris a bhiun uamhasaich. Abair anns an staid sin, gu'n tigeadh an t'Abstol Pol mar theachdair o Dhia ga d'ionnsuidh, agus e dearbhadh leis na feartan cumhachdach a bha air oibreachadh leis, gur h'i 'n f'hirinn ghlan a bha 'na bheul. “Air bhi dhomhsa” ars esan “'am theachdair airson Chrìosd, aon ghin Mhic an Athar, an Dia mor agus uamhasach sin a chruthaich neamh a's talamh, agus an aghaidh an d'rinn thusa ceannairc: Tha mi 'g innse dhuit; gu'n do chuir an Dia sin, ann an gradh do shaoghal cailte, a Mhac fein o neamh, gu'n d'thug esan umhlachd

do'n lagh a bhris iad sin : gu'n do bhasaich e airson am peacanna : gu'n d'adhlaiseadh e, agus gu'n d'eirich e ris air an treas la a reir na'n Sgriobtuir : gu bheil e nis air ardachadh aig deas laimh Dhe, agus gu'n rioghaich e'n sin gus an cuirear a naimhde 'nan stol chos fo a chosaibh. Da thridsan, tha maitheanas dhuitse, agus na ainm-san tha mi ga d' ghairm gu aithreachas. Tha mi a guidhe ort as uchd Chriosd, thu bhi reidh ri Dia. "Creid anns an Tighearna Iosa Criosd, agus tearnar dhu."

A nis tha mi a feoraich dh'iot ; Am biodh e comasach dhuit an sgeul sin a chreidsinn, as eug'ais suidheachadh do chridhe a bhi ann an tomhas a co-chordadh ris an ui a chreid thu ? seadh, as eug'ais, mar fhear-coimhead a phrìosan, a bhi deanamh gairdeachas, a creidsinn ann an Dia ? Tha mi dearbhtha nach bitheadh. Nach ann 'nuair a chreideas duine an deadh sgeul, a bhios a chridhe da rìreadh goirt airson an eas-urrain a chuir e air Dia a ghraidh ?—a bhios e graineil 'na shuilibh fein, air dha tighinn cho dluth do'n Ti Naomha ? Agus nach ann an sin, a gheibh e sìth d'a chogais, agus danachd naomh, air dha bhi 'dearbh-thuigsinn an Dia sin a bha roimhe 'na aobhar namhais da, gu bheil e nis reidh r'a anam air sgath obair a Mhic ? Creid, mata, an deadh sgeul, agus thig bròn diadhaidh, fuath do'n pheacadh, agus gradh do Dhia ; sìth, dochas, eud, durachd agus gairdeachas 'na fòrg. O ! nach ann a tha bhuaidh mhor aig an ui bheag shimplidh sin, *creidimh*.

Tha thu 'g radh ; "Tha na nithe sin ceart gu leoir, ach nach fheum duine mothachadh air a staid chailte mu'n creid e ? nach robh mothachadh aig fear-coimhead a phrìosain mu'n do chreid esan ?" Cha do chreid duine riamh as eug'ais mothachadh air a staid chailte. Ach gach mothachadh a tha daoine faotainn mu'n creid iad, 's ann de nadur a mhothachaidh sin a tha aig anamaibh cailte ann an ifrinn ata e, a tha air fhasgadh a mach le teannachadh na cogais—iad craiteach, cha'n ann a chionn 's gu'n do pheacaich iad 'an aghaidh Dhe a ghraidh ; ach a chionn 's g'n d'rinn na peacanna sin iad buailteach d'a fheirg. Cha 'n'eil eòlas is lugha orra na eòlas air Dia : na'm bu chomasach e dhuineadh iad an suilean air ; tha e dhoibh mar lasraichibh ifian. Cha 'n'aill leis a pheacadh

eolas-a ghabhail air Dia, no amharc mar gu'm b' ann, an clar-an-aoduinn, air a lagh, air a cheartas, air fhirinn, air a naomhachd, air a chumhachd, agus air eolas neo-chrìochuach, gus an creid e 'na throcair. Duine mata, a bhi fanachd air ais gus am faigh e mothachadh ma'n creid e, 's ann a tha e fuireach air ais o'n cheart ni sin a bheireadh mothachadh, no a dh'fhagadh e toileil air an eolas sin a ghabhail air Dia a bheireadh mothachadh dha. Nach mor, mata am mearachd 's am bheil cuid de dhaoineibh, a cumail an t'soisgeul o pheacaich gus an dean iad (mar a their iad fein) an lotadh gn ceart leis an lagh. Tha e ceart gu leir an lagh a chumail amach 'na la- f harsuingeachd, agns cha chomasach an soisgeul a shear- monachadh as eug'ais sin a dheanamh; ach cha bhi peacaich toileach an iomhaigh dhuaichnidh fein fhaicinn 'na sgathan, gus an tuig iad gu bheil trocair doibh 's an t'soisgeul.

Tha moran de dhaoineibh ann; agus is e a bhios a' cur curam orra, cha 'ne *cìod* a chreideas iad, ach *cionnus* a chreideas iad; agus mar sin a foirneadh an iuntinnean fein gu creidsinn. Ach 's iad na ceistean bu choire do gach aon diu a bhi cur; An bheil an f hianais a tha Dia 'toirt mu thimchoill a Mhic fìor? An bheil e sabhailt' dhomhsa m'anam earbsa ri bas Chrìosd? An bheil Dia toilichte leis an obair a chrìochnaich a Mhac? agus am bheil e toileach gabhail ruimsa, creutair aingidh, etc, air sgath na h'obair sin?

Tha dream eile ann, agus tha e cuir mor eagail orra gu'n creid iad gu cearr, ach tha mi saoil sinn gur h'e bu choire a bhi cuir eagail orra gu'n creid iad an ni cearr. Duine a bhi saoil sinn gu bheil e iompaichte, gu'n d'fhuir e trocair, agus gu bheil e ann an staid shabhailt' 'cha 'ni sin a bhi creidsinn an t'soisgeul. Duine mar an ceudna a bhi creidsinn gu' feum atharrachadh tighinn air, gu bheil e ann an staid chailte, agus 'na chuspair feirge, cha'n e sin a bhi creidsinn an deadh sgeil. Cha 'n'eil duine sam bith a' creidsinn an t'soisgeil as eug'ais a bhi lan mhothachail air an nithibh sin. Feudaidh duine moran de nithibh a chreidsinn mu Dhia, mu Chrìosd mu neamh, agus mu ifrinn, agus, gidheadh, gun an soisgeul a chreidsinn. 'Se bhi creidsinn an t'soisgeul, a bhi creid-

siun ni sonruichte nach urrainn satan a chreidsinn. Cha 'n urrainn satan a chreidsinn, agus ged a chreideadh, cha bhiodh aig ach a bhreug; Gun do ghradhaich Dia na deamhain, ann a Mhae fein a thoirt gu bhì 'na iobairt-reitich airson am peacanna,—gu'n d'fhosgail e le a bhàs dorus trocair dhoibh, trid am bheil maitheanas, trocair, sìth, agus slainte air an cumail a' màch dhoibh, agus cuir-eadh saor, falaidh, farsuinn aca' ga 'n ionnsuidh. Ach na nithe nach 'eil fìor dō shatan, tha iad fìor dhuitse, agus na ceart nithe a dh'fheumas tu a chreidsinn mu 'n tig sìth, no slainte a dh'ionnsuidh t'anama.

Ach tha thu 'g radh; “Am bheil thu saolsinn gur h'e duine fein, a tha da rìreadh a creidsinn?” Co eile ach e fein? mar creid e fein, cha chreid Dia no duine air a shon. “Nach 'eil e sgriobhta” ars thusa “gur h'e creidimh tiodhlac Dhe?” Tha sin sgriobhta ann an Eph. ii. 8.; agus tha 'n t'Abstol ceudna, 'na litir chum na Philipianach i. 29. 'g radh: “Oir thiodhlaiceadh dhuibhse air son Chrìosd, cha'n e amhain creidsinn ann, ach mar an ceudna fulang air a shon.” Cìod an seadh, mata, 's am feudar a radh, gur h'e creidimh tiodhlac Dhe? Direach anns an t-seadh so; le Dia a bhi toirt eolas spioradail do'n pheacach air an fhirinn a shaoras an t'anam. Dh'fhosgail an Tighearn cridhe Lidia, 's thug i tainear—fhuair i eolas—rinn i greim air an fhirinn a bha Pol a labhairt—thuig si i, *chreid* si i. Anns a cheart àm san robh Pol a' labhairt na firinn, dh'fhosgail an Tighearn a' cridhe. 'S e an Tighearn a rinn e, agus na'n cumadh e air ais a ghras bhiodh a cridhe gun fhosgladh: ach 's ann leis an fhirinn, mar mheadhon, a rinn se e—an fhirinn air a tuigsinn, 's air a creidsinn. Cha 'n'eil e furasda dhuinne eolas fhaotainn air an doigh anns am bheil an Spiorad Naomh ag atharrachadh a chridhe: tha 'e coltach, anns a cheart àm sam bheil an fhirinn air a cumail amach do'n tuigse, agus a soillseachadh na h-inntinn, anns an àm cheudna gu bheil an Spiorad ag oibreachadh, a' toirt an atharrachaidh air a chridhe, gun an darna ni a chur air thoiseach air an ni eile. Agus cha 'n'eil, aon a chuid, an cridhe air atharrachadh, no an iuntinn air a soillseachadh as eug'ais creidimh; seadh, as eug'ais creidimh, cìod air bith cho meat's a dh'fheudas

an creidimh sin a bhith ; oir tha creidimh lag, no laidir, a reir an tomhais de dh'eolas spioradail a th'aig an duine air an fhirinn, no air Criosd cuspair a chreidimh. 'S mor an t'eadar-dhealachadh a tha eadar naoidhean air ùr-bhreith, agus duine 'na lan neart. Tha thu faicinn, mata, ciod an seadh anns an e creidimh tiodhlac Dhe, ann a bhi toirt eolais Spioradail do dhaoineibh : agus neach sam bith a tha creidsinn anns an rathad so, bheir e a ghloir gu leir do'n ghras sin a dh'aom a chridhe aingidh gu aire a shocrachadh air an fhirinn, agus mar sin creid-eas a thoirt dith.

A cheart àm 's a bheil duine creidsinn 's an fhior thoiseach, cha'n ann air oibreachadh inntinn fein, no air obair an Spioraid an sin a bhios e a smuainteachadh ; ach air an lagh a bhris e, agus leis am bheil e air a dhiteadh —a cheannaic an aghaidh Dhe na naomhachd, agus a ghraidh :—mu obair Chriosd—an iobairt iomlan a thug e suas, agus na beannachdan a tha air an cumail do na h'uile trid na h-iobairt sin : co-riaraicht' 's a tha Dia le obair a Mhic—co-freagarrach 's a tha e mar Shlanuighear do na h'uile—co-fialaidh 's a tha a chuireadh—co-seasmhach 's a tha a ghealladh, agus co airidh 's a tha e air creid-eas a thoirt da, agus earbsa chur ann. Math dh'f haoidte anns an am 's am bheil aire a chrentair socraichte air na nithibh sin, agus anam gu dùr a beachdachadh orra, gur 'gann a tha uired a's cuimhne aige gu bheil Spiorad Naomha ann. 'S ann an deidh laimhe, nuair a bheir e fainear do'n atharrachadh a thainig air, a thuigeas e nach bu lugha e na'n Spiorad Naomh a bha ga theagasg anns an àm, ged nach robh e fein mothachail air ni sam bith, ach a bhi faicinn nithe ùr 's an fhirinn nach b'abhaisit da fhaicinn, agus iad a drughadh air. 'S ann an deidh laimhe a thug an dithis dheisciobuil a bha 'g imeachd gu *Emaus*, fainear co am fear-teagaisg a bha maille riu air an t'slighe, nuair a dh'f hosgail e dhoibh na sgriobtuirean, 's an cridhe a' lasadh anna. Nach aithne dhuinn cuid de dh'iompachain, 'nuair a dh'f hosgladh an suilean, a chaidh eadhon a throd ri daoineibh diadhaidh a bha 'nan coimhearsnachd, air son nach d' innis iad na nithe ud doibh ni bu traithe ; gun a bhi toirt fainear co a theagaisg iad.

Tha cuid de draoinibh 'am beachd, gu bheil ath-ghineamhuinn, no a bheatha Spioradail a' dol air thoiseach air creidimh. "Cionnas," ars iadsan, "a chreideas duine marbh?" Agus shaoilte, a reir an doigh sam bi iad a labhairt, gu bheil an t'iompachan a dol, mar gu'm b' ann, astar beagan de laithibh anns an t'slighe gu neamh, mu'm bleil e a' creidsinn. Tha mi a feoraich; nach e breith a ris tùs na naomhachd, no tus na beatha spioradail anns an anam? Tha na h'uile ag aideachadh gur h'e. Am bheil duine, mata, air a naomhachadh ann an tomhas beag mu'm bheil e air fhìreanachadh? Mu thràtha e air a naomhachadh ann an tomhas 's e fo'n mhallachd: oir, duine sam bith cha 'n'eil air a shaoradh o'n mhallachd gus am bheil e air fhìreanachadh, agus sin tre chreidimh. Cha 'n'eil anns na beachdaibh truagh sin ach smior na Papanachd. Agus duine 's am bith a bhi 'g obair, 's ag urnuigh airson cridhe nuadh, breith a ris, no na beatha Spioradail, mu'n creid e, cha 'n'eil ann ach am fein-fhìrean; mar gu'm b'ann, an deigh a chot' a chur dheth, agus a' toirt amach f halluis, a dh'fheuch an toir e a mach fabhar Dhe le a dhìchioll fein; no dh'fheuch am faigh e ni math eigin leis an tig e 'na lathair. Cha leoir leis bas Chrìosd mar bhunait dochais da anam, ach feumaidh e 'n cridhe nuadh —na nithe math aige fein a chur 's an t'slige-thomhais maille ri bas Chrìosd, a chum an tuille cudthrom thoirt da. Ann an aite misneach a thoirt do leithid a dhuine, agus a bli ga sheideadh suas; b'e a dheadh charaid a chuireadh an sgian ri sgornan a' dhìchill, agus a threoraicheadh e gu bhi 'g amharc ri iobairt-reitich Chrìosd amhain, mar steigh a dhochais, agus aobhar a mhisnich. Nach ionann ath-ghineamhuinn, agus an cruthachadh nuadh m'am bheil an t'Abstol a' labhairt? Gun teagamh sam bith 's ionann. Co dhiu, mata, 's ann ann an Chrìosd, no a mach a Chrìosd, a tha'n cruthachadh nuadh sin air a dheanamh? Tha'n t'Abstol a' freagairt: "Oir is sinne obair-san, air an cruthachadh ann an Iosa Chrìosd chum dheadh oibre." Eph. ii. 10. Am bheil duine ann an Chrìosd gun chreidimh? Cha 'n'eil a h'aon. Tha'n t'Abstol Seumas ag radh: "O thoil fein ghin e sinn, (co leis?) le focal na fìrinn." Seumas i. 18. Tha'n t'Abstol Peadar, mar an ceudna, 'g radh; "Air dhuibh bhi air

bhur n' ath-ghineamhuinn cha'n ann o shiol truailidh, ach neo-thruailidh, le focal an De bheo; . . agus is e so am focal a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t'oisgeul." 1 Peadar i. 23, 25. Am bheil neach sam bith air ath-ghineamhuinn leis an fhocal as eug'ais creidimh anns an fhocal sin? Is dearbhta nach 'eil, oir tha'n t'Abstol Pol ag radh; "Oir cha nàr leam-sa soisgeul Chrìosd; oir is e cumhachd Dhe e chum slainte, (co dhia?) do gach neach a chreideas." Rom. i. 16. Is ann le focal a chumhachd a chruthaich Dia an Saoghal, agus is ann le focal firinn an t'oisgeil air a thuigsinn, 's air a chreidsinn a tha e' deanamh a chruthachaidh nuaidh. Tha e 'na ni soilleir, mata, nach 'eil duine sam bith air ath-ghineamhuinn as eug'ais an Spioraid, no as eug'ais an fhocail; seadh, an fhocail air a chreidsinn.

A thaobh na 'm beachdan mearachdach a chaidh a thoirt air an aghaidh, cha 'n'eil e 'na ni iongantach air chor sam bith, ged a bhiodh cuid de dhaonibh d'an trid, air an cumail ann an daorsa; agus cuid diu fuidh threun mhealladh co mor, air chor 's gu bheil iad da rìreadh am barail gur h'i toil De gu'm biodh iad anns an staid sin: seadh, mar a their iad fein; "Tre eagal a bhais rè am beatha uile fo dhaorsa." Eabh. ii. 15. Nach uamhasach an ni a bhi 'cur na coire air Dia, nuair bu chòir dhoibh a cur air na beachdaibh seachranach ata aca fein, agus ata air an geinneadh anna le daoine dorcha! An earrann a tha iad 'toirt air aghaidh chum iad fein a dhion, 's ann a tha i g'an tur dhiteadh. Nach ann a bhasaich Chrìosd, a chum 's gu'n saoradh e an dream sin a bha tre eagal a bhais rè am beatha uile fo dhaorsa? Agus cuin a tha e ga n saoradh? An ann aig àm am bais fein? Cha'n ann, ach aig a cheart àm 's an creid iad 'na bhas-san. Le teachd ar Slanùighear Iosa Chrìosd, nach do chuir e as do 'n bhas? agus nach tug e beatha agus neo-bhasmhorachd chum soluis, tre an t'oisgeul? Faic 2 Tim. i. 10; Eabh. ii. 14. Cha luaithe, mata, a tha soisgeul gloirmhor na slainte air a thuigsinn, 's air a chreidsinn, na tha e toirt saorsa do'n anam, o'n daorsa chruaidh anns an robh e tre eagal a bhais rè a bheatha uile, gu ruig a sin.

FOCAL DO'N DUINE NEO-IOMPAICHTE.

A CHARAID ; an ceadaich thu do neach aig am bheil gradh dhuit, beagan de nithibh a labhairt riut a bliuneas do shith 's do shlainte t'anama? Tha mi cinnteach nach bu taitneach leat a smuainteachadh, 'nuair a thig am bas ort, gu'n tig an sin crìoch do bhith—gu'm bi thu cosmhail ris na bruidean a gheibh bas, aig an teid ain bith 's am beatha sìos leo fein do'n dus. Thi mi cinnteach gu bheil thusa mothachail gu bheil nieigin an taobh a stigh dhìot a tha ga d'ardachadh gu neo-chrìochnach àrd os ceann na'm brùidean ; eadhon anam reusanta. An do smuainich thu riamh le curam air an anam sin, co luachmhor 's a tha e? Gur coinneal e a lasas rè na sìorruì'eachd : nuair a leaghas na duile le dian-theas, agus a bhios an talamh agus oibre uile air an losgadh suas, gu'n teid t'anam-sa as an leir-sgrìos, agus nach bi ann, mar gu 'm b'eadh, ach tùs a bhith.—Gu'm bi a dhachaidh aige ann 's an t'siorruidheachd mhoir, a thu ga sìneadh feingun neo-chrìochnach, fada thall, thar gach uile thuigse dhaoine ; eadhon an sin gu'm bi thusa, lan-mhìothachail, aon a chuid, a fulang dìoghaltais teine shiorruidh, dìol-thuarasdal do cheannaire mar an deamhan, anns an t-slochd gun ghrunn, gun suil ri fuasgladh, agus deatach do pheine ag eiridh suas ann fad saoghal nan saoghla ; no air an laimh eile, a dealrachadh gu sgiamhach mar an t'aingeal anns na flaitheas, a' mealtuinn sìth agus sonas neo-chrìochnach, ann an lathair na rìgh-chathrach,—lan aoibhneach agus aith anns an Dia sin is leat fein : air do chuirteachadh le bithibh glormhor agus an darna h'aon, mar gu b'ann, a' toirt bàrr air an aon eile ann an gnìomharaibh a chaoimhneis ; agns an t'iomlan diu 's tu fein n'a measg, gun sgios, a sìor-sheinn air gradh saoraidh an Athar agus a Mhic le h'oran bith-bhuan? A charaid, mu 'n teid thu ceum ni's fhaide air do thurus a dh'ionnsuidh do dhachaidh bhuan, stad ! O, stad ! agus cuir a cheist ruit fein. “ Co dhia do'n da ionad ud a dh'ionnsuidh am bheil mise triall ? ”

Nach 'eil thu faireachduinn ni eigin an taobh a stigh dhìot, a tha 'g iunse dhuit gur coma leat na nithe cud-

thromach sin, agus anns an àm cheudna nach urrainn duit an seachnadh? Nach eil ni eigin ag innse dhuit gu miannaicheadh tu dhol as o chert-bhreitheanais De? Na'm b'i so a mhionaid's am biodh tu air do ghairm gu cunntas, agus sumain a bhais air a chur na'd laimh, nach tugadh tu gu deonach an saoghal mu'n iadh grian, ge bu leat e, seachad, air chumhnant dail a chur ann? Nach eil lan-fhios agad, nach cuireadh ni sam bith eile uiread de ghairisinn ort? Na'm biodh do dha roghainn agad, a bhi air t'iompachadh gu staid na neo-ni-eachd, no a bhi air do nochdadh ann an lathair cathair breitheanais; co-dhiu a tha thu am barail a roghnaicheadh tu? Tha mi saoisinn gu'm bu chruaidh dhuit innseadh. C'iod is aobhar d'a so? C'arson cho eagalach ro'n bhreitheamh? C'arson cho gealtach a dhol 'an lathair an Ti sin do'n ainm, 's do'n *nadur gradh, solus*? Ah! a charaid tha do choinnseas fein a toirt fiauais a'd aghaidh—ag innse dhuit le guth ciuin, ach so-thuigsinn, a tha eadhon a' toirt air do chridhe bualadh, nach 'eil cuisean gu ceart eadar Dia agus t'anam—gu 'n do pheacaich thu 'na aghaidh—gu'n d'rinn thu 'n eucoir air—gu'n do chuir thu eas-urram air ainm, agus thu gun urrad is aon leisgeul a chum thu fein a dhion 'na lathair, air dhuit a bhi lan-fhiosrach g'um b'urrainn duit atharachadh a dheanamh na'm b'aill leat. An saoil thu, 'm bheil t'eagall gun steigh? am bheil aobhar agad a bhi gealtach ro Dhia? Tha e 'na Dhia naomh, nach calg-dhireach thu a'd nadur 'na' aghaidh? nach salach, grain-eil, thu 'na fhianais? Tha e 'na Dhia cothromach: air sin thug e iomad dearbhadh. Cha bhi claon bhaigh aige ri neach seach a cheile. Le guth seasmhach, le firinn bhuan, thuirt e; “An t'anam a pheacaicheas basaichidh e.” Tha e uile-leirsinneach, uile-lathaireach: ciod an taobh a theid thu far nach fhaic e thu, agus far nach dean a, cheartas greim ort? Tha e uile-chumhachdach; cionnas a sheasas a chnuimh dhibli 'na aghaidh? Ann an diombhanas bheir thu oidheirp air a dheadh-ghean a chosnadh, agus thu fein fhireanachadh le d'umhlachd, agus le do dhichiol anns an àm ri teachd. Tha thu cheana air do dhiteadh. Thubhairt Dia a cheana; “Tha thu mall-aichte;” agus co air neamh, no air talamh a dh'atharraicheas a bhinn, no aig am bheil ughdarras a radh; tha

thu beannaichte? Air chor 's gu bheil thusa a thaobh do dheanadais fein, a thaobh ni a rinn no, is urrainn duit a dheanamh, cho cailte ris na deamhain a tha ceangailte ann an slabhruidhibh dorchadais fa chomhair breitheanais : mu se 's nach dean Dia 'na ghliocas agus 'na chaoimhneas, doigh eigin fhaghail a mach, air trocair a nochdadh, gun a lagh, no a 'cheartas a chur air chul ; gun e fein a bhreugachadh, agus gun am baigh is lugha a nochdadh do'n pheacadh. 'N do chuir thu riamh a cheist le curam, Am bheil a leithid de dhoigh tearnaidh ann? Am bheil an Dia sin an aghaidh an do pheacaich mi comasach air bhi reidh ri m'anam? Is i a cheist is cud-thromaiche a thainig riamh o bhillibh duine ; " Ciod is coir dhomh a dheanamh chum gu'n tearnar mi?" agus inur bitheadh aon ni chluinneas tu an aithghearr, bhiodh a cheist sin gun fhreagradh rè na siorrui'eachid,—bhiodh neamh agus talamh cho balbh, thosdach da taobh ri luchd-aiteachaidh na h-uaigne. A' bheil, thusa, mata, a cur na ceist, agus ann an treibhdhireas t'anama, uile dheonach air freagradh fhaotainn di? 'Se so am freagradh ; agus gu'n deonaicheadh Dia na n' uile glhas gu'n tuigeadh, agus gu'n creideadh tu e ; " Creid anns an Tighearn Iosa Crìosd agus tearnar thu." So dhuit doras na trocair fosgailte farsuing fa d' chomhair ; 'n teid thu steach air? Amhaire a ris, agus a ris air an fhreagradh, agus thoir fai'near nach 'eil ni tuille 'na sheasamh eadar t'anam agus truaighe shiorruidh ach e. Faic, O ! faic ri ceist mhor d'eiginu, agus ri namh-sgread d'eu-dochais, am freagradh a' tiglinn anns an t'sealladh, 'sa deanamh dìreach ort, mar luing mhoir nan crann arda, fuidh lan a h-eudaich, 's i luchdaichte le ioc-shlaint Ghilead o thir chein, 's an leigh fein air bord :—a' brataichean geal a snamh gu mear 's an t'soirbheas agus air gach aon diu sgriobhta, le fuil Mhic Dhe am an litrichibh dealrach, *Sith, sith* :—na h'ainglean naomh mar eunlaith gheal a chuain ag itealaich m'a timchioill, le 'n clarsaichibh na 'n lan-ghleus, ullamh chum com-sheirm ciuil a thogail aon uair 's gu'n tig thu gu h'aithreachas : agus thusa, mar gu m' b'ann, a'd sheasamh air sgeir bathaidh—an fhairge a briseadh geal mu d'chasaibh, agus an làn a tiglinn ; gun chobhair a'd choir. Mu'm bi thu air do shlugadh suas le muir bhuairte fraoch feirge

Dhe, an gabh thu ris an aon chobhair ata ann? Am bheil thu ga fhaicinn? am bheil e dluthachadh air laimh? an d'rainig e ort? an d'fhuair thu greim? 'an aon fhocal, An do chreid thu? am bheil t'anam aig fois?

'M bheil thu 'cur na ceiste chumanda, mhi-thurail; "Cionnas a chreideas mi auns an Tighearna Iosa Croisd?" Nach h i a cheist bu choir dhuit a bhi cur; Ciod a chreideas mi m'a thimchioll? no'am briathribh eile; Co e chum sgu 'n creid mi ann? "Am bheil thu creidsinn ann am Mac Dhe?" (arsa Criosd) ris an duin' a rugadh dall. "Co e a Thighearna (ars'-esan) a chum 's gu 'n creid mi ann?" Am bheil thus' a cur na ceist', cheudna? Amhairc air mata, mar an t'aon Eadar-mheadhonair glormhor 'na sheasamh eadar neamh a's talamh — eadar Dia an t'ard-uachdaran, agus na ciontaich aig stol a chois. Thoir fainear gur h'ann amhain annsan, a tha e comasach do Dhia agus dhuit fein a cheil' a choinneachadh ann an sith, 's ann an reite. Gabh beachd air mar an iobairt-reitich; "Agus is esan an iobairt-reitich air son ar peacanna, agus cha 'n e airson ar peacanna amhain, ach mar an ceudna, airson peacanna an t-saoghail uile." Thig a lathair a chiontaich, agus gabh beachd air an t'sealladh iongantach so; "An t-Uan a fhuair Dia dha fein airson tabhartais loisgte." Faic do pheacanna fein agus peacanna an t'saoghail air an caradh air a cheann. O! nach uamhasach an trom uallach e: Co a ghiulanadh e? co? ach Uan De. Faic an claidheamh lannaireach, lasaireach; claidhheamh a cheartais, a chuireadh le h'aon bhuille an cinne-daoine do dh'ifrinn, 's an saoghal 'na lasair dheirg! Faic an claidheamh an togail 's e sinte 'mach chum bualadh! A'm bheil eagal art roimhe? Mar seas an t'Uan eadaruibh, tha gu leoir a dh'aobhair agad. An comasach do 'n uile-chumbachdach am peacadh a leigeadh as gun a bhualadh? Freagradh, cruaidh gleachd-anam Mhic Dhe ann an gàradh Getsemani, a lotan a chreuchdan, 's a ghlaodh goirt air sliabh Chalbhari, a cheist; uair a ghlaodh e mach, "Mo Dhia, mo Dhia, ciod uime a threig thu mi?" Na'n caomhaineadh Dia a Mhac 's an am—na'u cumadh e air ais buillean goirt a chlaidheimh ghuinich o aon ghradhaich: an dara cuid, bhiodh an lagh air a thilgeadh fo na casaibh, an ceartas

air a chur tur air chul, an fhirinn air a breugachadh, agus, mar sin, Dia na gloire air a mhaslachadh 'an lathair na cruitbeachd reusanta: no air an laimh eile bhiodh sliochd Adhaimh air an cuir do dh'ifrinn le aon lomsgriob de n' chlàidheimh uamhasach. Nach 'eil thu faicinn, mata, ann an iobairt-reitich Chrìosd; "Trocair agus frinn air comhlachadh a cheile; ceartas agus sìth a pogadh a cheile"—morachd an lagh air a lan chumail suas, an ceartas air a lan dhioladh, an fhirinn air a nochdadh seasmhach, olcas a pheacaidh air a lan leigeil ris, agus anns an am cheudna dorus trocair air a thilgeadh fosgailte do na h'uille; agus uime sin dhuitsa mar an ceudna. Am bheil gèilt ort a nis tighinn an lathair Dhe na glòir? Faic? Cha n ann na shuidhe air cathair breitheanais ata e, ach 'na shuidhe air cathair trocair. Cha' n e ata e 'g radh. Thig, a chum 's gu n toir mi breith ort, ach thig, a chum 's gu n dean mi trocair ort. Cha' n e thig, a chum 's gu 'n dìtear thu, agus gu 'n cuirear do'n t-slochd thu; ach thig a chum 's gu'm fireanaich mi thu, agus gu'n gabh mi steach ann am uchd thu. Nach b'iad do pheacanna a b'aobhar Dia a bhi 'na chuis-uamhais duit? Nach eil thu faicinn, mata, an ni sin air a thoirt as an rathad le bas Chrìosd? Am bheil thu creidsinn so? An urrainn duit t'anam neo-bhasmhor earbsa ri bas Chrìosd? An saoil thu nach leoir e airson dol chum bais agus breitheanais leis? Nach eil an t'Athair riaraichte leis? nach do dhearbha e sin ann a Mhac fein a thogail o na marbhaibh? C'arson, mata, nach biodh tusa riaraichte leis mar an ceudna? Am bheil thu fathast a cur na ceist: "Co e chum 's gu'n creid mi ann? 'S mise (ars' e fein), an ti ata beo, agus a bha marbh; agus feuch, tha mi beo gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinn agus a bhais agam." 'S e 'n t-amen e; an fhianuis dhileas agus fhirinneach. Ge d' bhiodh mìle anam a'd chorp, dh'fhaodadh tu an tiomlan diu earbsa ris an fhianuis a tha e toirt. 'Se 'n ti sin e a tha air a chumail a mach ann an searmonachadh an t-soisgeil shiorruidh; "mar Shlanui 'ear an domhain," deonach agus comasach air tearnadh; trid am bheil maithneas, sìth, saorsa, dochas, agus tiodhlac an Spioraid Naoimh, air an cumail a mach do na h'uille; le cuireadh saor, fialaidh,

farsuing ga'n ionnsuidh. Am bheil Slanui'ear ga d' dhi?
so dhuit e mata, agus

“Tha gach sonas gu pailt ann,
Tha gach cobhair gun airc ann,
Tha e buileach a' nasgaidh,
Dirrach 'freagairt do'n pheacach”

'S e tiodhlac Dhe do shaoghal cailte e; nach mor i?
nach cosmhail ri Dia i? an gabh thu i? agus ann a bhi
ga gabhail, an obair thu? “Buidheachas do Dhia arson
a thiodhlac do lahhairt.” Tha lan bharantas agad o
Dhia air a mhionaid so a gabhail; agus cha d'riunn, 's cha
dean thu gnìomh taitneach 'na shealladh gus an gabh thu
i. Creid, mata, agus is leat i. “Is i so obair De gu'n
creideadh tu, anns an ti a chuir esan uaith.”

Ach dh'fhaodadh e bhi, gu bheil thusa an deigh
neadachadh sìos ann an slochd grainneil na leisgeil choit-
chionn: “Cha 'n urrainn domh creidsinn;” agus 'an sin
air do chuairtachadh le nathraichibh nimhe, a' srannraich
mu d' thimchioll; air chor 's n'ām a bhi 'g oidheirpeach-
adh do thoirt as, gu bheil duine an cunnart, cha n 'e
amhain a bhi air a' lotadh, ach, mar an ceudua, air a
spriodadh le puinnsean a's lathaich. Tha thu 'g radh,
mata; “Cha'n urrainn domh creidsinn;” “As do bheul
feun bheirear breith ort.” A ghrian, a ghealaich, 's a
reulta neimhe! stadaibh o bhi ruith 'ur cursa 'an astar
nan speur, agus seallaibh air an duine so! A ghaoth
luath nan speur, agus sibhse, a thuinn luaineach na mara,
gabhaibh fois car mionaid agus amhaireibh an so! A
luchd-aiteachaidh an domhain mhoir, leigibh dhibh othail
an t-saoghail car tacan, agus faicibh so! Sibhse a tha
chomhnaidh anns na flaitheas, cuiribh an ceol a thaobh
car tamuill bhig, agus le ar suilibh glan soluis seallaibh
a nuas! Agus thus' a Bheelsebuib, ard-phrionnsa na'n
deamhan, thig a lathair, agus do chompanaich cheannairc-
each uile leat; seadh, thig a lathair agus le do shuilibh
teine amhaire air an duine so, agus biodh mor mheas agad
ort fein airson an ni a tha e 'g radh! Is urrainn da thusa
chreidsinn, agus gun fhocal agad ach na breugan, a chionn
iad a bhi a reir a naduir thruaillidh, ach tha e 'g radh, nach
urrainn da an Dia sin da nach comasach breug a dhean-
amh a chreidsinn, anns an fhianais a tha e toirt mu

thimchioll a Mhic. Ciod a tha thu saolsinn a bhinn bheireadh iad a mach? Tha mi saolsinn co dhiu d'a thaobh luchd-aiteachaidh nam fàitheas, nach luaithe a shealladh iad ort, agus a chluinneadh iad cainnt thoibheumach do bheoil, na thionndadh iad air falbh an suilibh le grain. Ceart amhail a bhiodh tu fein, agus do sheana-chompanach air a charadh 'sa chiste, a's tu toileach aon sealladh eile fhaotainn d'a ghnais mu'n rachadh an uaigh a dhunadh air; cha luaithe a rachadh am bord a thogail, agus a chitheadh tu aogasg duaichnidh, na a ghrad thionndadh tu do shuilean taobh eile; cha b'urrainn duit amharc air sealladh co mi-thaitneach. Nach iongantach an ni a ghairisinn chuireas cainnt thoibheumach eile ort, agus an ni a tha thu fein ag radh nach eil e 'cur crith ort. Thu gradh as an aodainn ri Dia; "cha 'n'eil thu labhairt na firinn; cha 'n'eil e sabhailt dhomh m'anam earbsa ri bas Chrìosd amhain; cha 'n'eil mi ga'd chreidsinn; cha'n urrainn domh dheanamh." Is gann gu'm biodh e comasach do dhaoineibh no ainglibh a dhol ni 's fhaide ann a bhi tort cuis dhitidh a' mach ad' aghaidh na tha do theanga fein aig a cheart am. Faodaidh tusa thu fein a dhionadh an tras leis an leisgeil thruagh, nach urrainn duit creidsinn, ach cuimhnich gu'm bi beul na n leisgeulan air a dhruideadh an ceann latha mor a chunntais, agus gun urrad is aon luideig shallach dhiu air a fagail a chomhdachadh do naire.

Ach, ars' thusa, "Se tha mis a ciallachadh; nach creid mi uam fein as eug'ais an Spioraid." 'S ni eile sin. Tha'n Spiorad, mata, toileach cuideachadh leat; ach cha 'n'eil thusa toileach a chuideachadh a ghabhail. Tha thu 'g radh, "tha;" tha mise 'g radh, *cha 'n'eil*. Tha 'n Spiorad toileach a leigeil ris duit; gur leoir obair Chrìosd,—gu bheil t'aobhar misnich an taobh a muigh dhiot fein ann-san,—gu bheil e 'na Shlanuighear freagarach.—Tha e toileach do thoirt gu buileach amach asad fein—an fhreumh mu dheireadh de d'fhein-fhireantachd a spionadh a bun—buille-bais a thoirt do na h'uille dochas, a's misneach a bhiodh ag eiridh o ni sam bith a rinn, a mhothaich, n'a dh'fhairich thu, no o ni sam bith a tha suil agad a dheanamh, a mhothachadh, no fhaireachadh; seadh, no o atbarrachadh sam bith, a thainig ort, no tha

suil agad a thighinn ort.—Tha 'n Spiorad toileach do spionadh a stoc na feimealachd, do phlanndachadh anns an fhionain-fhìor, a chum 's gu'm bi e 'na threabhaiche, do d'chridhe, agus gun toir thu mor thoradh uait; ach tha 'm fein-aicheadh gus am bheil an Spiorad ga d'ghairm, agus anns am bheil e toileach cuideachadh leat, searbh dhuit, agus cha 'n'eil thusa toileach. Tha thusa toileach gu leoir aobhar misnich fhaotain ann ad chridhe fein;—tomhas de mhothachadh, de thaisealachd, de dhurachd, de bhron diadhaidh, no de ni math eiginn de 'n t'seorsa sin, a bhios 'na aobhair misnich dhuit, agus leis an tig thu 'dh'ionnsuidh Chrìosd. Ciod a tha 's an obair sin agad air fad? ach a bhi 'g iarraidh d'fhìreantachd fein a chur air chois, gun a bhi striochdadh do fhìreantachd Dhe, a tha cheana air a h'òibreachadh a mach. Ma 's mealladh deadh obair mar bhonn-dochais, nach mealladh deadh fhaireachduinn mar an ceudna mar bhonn-dochais? Am bheil duil agad, mata, gu 'n cuidich an Spiorad Naomh leat ann a bhi ga d'mhealladh fein, agus ann a bhi deanamh a leithid do dhimeas air fhìreantachd iomlan Mhic Dhe, ni is leoir do n' chiontach is graineile gu tighinn 'an lathair Dhe leis. Tha an Spiorad, mata, toileach cuideachadh leat ann an creidsinn, ach cha 'n'eil e toileach cuideachadh leat ann ad cheannairc, 's tu deanamh breugaire do Dhia; an ni a tha thu deanamh na h'uile mionaid a tha thu meas nach leoir an t'aobhar misnich bas Chrìosd do na h'uile ciontach a tha mach a ifrinn. Agus c'arson nach cuidich an Spiorad leat ann an ni sam bith ach 'an creidsinn? Tha do bhri gur h'e creidsinn an t'oisgeil am meadhon sonruicht a dh'orduich e, agus d' an toir e a ghnuis, chum daoine irioslachadh, aobhar uail a thoirt uatha, am fagail falamh graineil 'nan suilibh fein, gradh Dhe a dhortadh a mach 'nan cridheachaidh, an deanamh eudmhor airson Dhe, 's an t-saoghal so, agus fa-dheoidh, iomchuidh airson gloire.

Dh'fhaodhadh e bith, ann a bhi 'g radh nach urrainn duit creidsinn, gur h'e tha thu ciallachadh, nach urrainn duit do chridhe atharrachadh? Mu se? Thi mi ga d' lan-chreidsinn; cha'n urrainn duit do chridhe atharrachadh; agus cha ruig thu leas duil a bhi agad ris as eug'ais creidimh. Cha 'n'eil an Spiorad Naomha fein

ag atharrachadh cridheachan dhaoine as eug'ais creidimh.

Am bheil thu 'g radh : “ Cuin a chreideas mi ? ” 'S i so an uair—'s i so a mhionaid ; gun an t'ait 's am bheil thu 'a d' shuidhe fhagail. Tha lan-bharantas agad o Dhia na firinn creidsinn air a mhionaid so : agus cha'u e amhain sin, ach tha e mar an ceudna 'g aithne dhuit creidsinn, agus eadhon diombach dhiot a chionn 's nach eil thu creidsinn. Na h'uile mionaid a tha thu cur dail 'an creidsinn, tha thu saltairt air fuil phriseil Mhic Dhe fo d' chos-aibh, a' cur an aghaidh an Spioraid Naoimh, a' deanamh breugaire do Dhia, a' toirt riarachadh do shatan, agus a' cur t'anama fein 'an cunnart ; seadh, cunnart anns nach cuirinn m'anam airson an t'saoghal. Nach 'eil an ni sin a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsinn fìor, co dhiu 'chreideas tu e no nach creid ? ach thoir fainear, ma 's e 's gu'n teid thu aon uair a dh'fìrinn, cha bhi e fìor dhuitse an sin. An ni sin airson am bheil thus a' feitheamh nach e 'n dearbh ni sin e leis am bheil thu ga d' mhealladh fein ? Agus am bheil duil agad gu'n cuidich an Spiorad leat ann a bhi ga d' mhealladh fein ? Glòir da ainm-sa nach cuidich : 's e am breugaire a chuidicheas leat anns an obair thruagh. An abair thu, mata, gu bheil e dalma, neo-sgriobturail do ghairm gu grad chreidsinn ? Nach ann a tha e dalma dhuitse dail mionaid a sheur ann, agus 'na dhalmachd do dhuine sam bith, a bheir eadh misneach dhuit sin a dheanamh : oir, gun athadh sam bith, theirinn do'r taobh araon ; gur luchd cur an aghaidh an Spioraid Naoimh sibh ; seadh, agus luchd-cuideachaidh do shatan mar an ceudna, ann am mealladh, 's ann an sgrios anam neo-bhasmhor.

Ach co aig ata fios nach ann a tha thusa de'n mhuinntir sin a tha saolsinn gu bheil iad a' creidsinn cheana. Is i so a cheist mata ; Ciod an t'atharrachadh a thug do chreidimh ort ? An d'fhag e falamh, bochd, graineil ann ad shuilibh fein thu ? Am bheil Criosd luachmhor dhuit ? Am bheil bunait dochais agad do t'anam ach f huil-san, agus am bheil creidimh anns an f huil sin a toirt sith do d' chogais, agus danachd a thaobh Dhe, air chor 's gu 'm b'urrainn duit dol a dh'ionnsuidh na siorruidheachd an taice rithe ?—An toigh leat Dia, agus am bheil

tlachd agad ann, cha'n e amhain airson a mhaitheis agus a throcair, ach mar an ceudna airson a cheartais, agus a naomhachd ? an i dealradh glan a ghnuise an ni is ion-mhiannaichte leat, agus a ghruaim an ni is uaml-asaiche dhuit ?—Am bheil thu lan-mhothachail nach urrainn duit an gnothach a dheanamh as eug'ais an Spioraid Naoimh, agus gu bheil a ghras-an cho feumail airson do chumail suas, agus a bha e airson t'iompachadh ? Am bheil am focal priseil duit, agus am bheil miann a's ciocras air t'anam an geall air ? Mar an ceudna ; am fear urnuigh thu ? cha'n e 'in bi thu 'g radh urnuigh, ach am bheil Spiorad na h'urnuigh agad ? agus an iad do smuainte ceannairceach, d' aigne mhi-rianail, laigse do chreidimh, agus fuairlead do ghraidh fein, na nithe is mo a tha ga d' ghortachadh, agus is minic a tha tarruing osnaidhean trom agus craiteach o d' chridhe ? A bharr orra sin ; an iad a mhuinntir sin a tha giulan iomhaidh Chrìosd comunn do ghraidh ? An e aobhar gloirmhor Chrìosd an ni is dluithe a tha luidhe air do chridhe ? agus am bheil anama dhaoine eile a cur curam ort ? Ann an aon fhocal ; am bheil thu a' d' chreutair nuadh, agus a dearbhadh sin le do chaithe-beatha a bli gu cubhaidh do shoisgeul Chrìosd ? Ann an lathair an Dia sin ris am bheil do ghnòthach, agus d'an leir do chridhe, ciod am freagradh a bheir do chogais do na ceistibh sin ? Mar toir i am freagradh, *tha*, seachad gun mhearachd, gun mbealladh, faodaidh tusa na thogras tu a radh mu spionnadh do chreidimh, agns an t'socair 's am bheil e ga d' chumail ; ach cha 'n 'eil ann ach treun-mbealladh. Cha 'n'eil creidimh de sheorsa sam bith agad. Cha 'n'eil creidimh cinne no cridhe, fuar no teth, lag no laidir, beachdail no faireachail, 'nadurra no spioradail agad-sa. Cha 'n'eil creidimh idir, idir agad ; cha 'n'eil tuille no tha 'an cloich a bhalla, anns an deadh sgeul, a cheart ni a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsinn. Feudaidh tu bhi creidsinn nithe eiginne mu Chrìosd, ach cha'n ann air an fhirinn mar ata i ann-san a tha thu deanamh greim :—cha'n ann o'n fhirinn sin a tha thu tarruing do mhisnich ;—cha'n ann air a bhas-san amhain a tha thu leigeadh do thaice. Is i a bhreug, no a mhearachd an ni a tha thu cumail a' d' laimh dheis—an fhreumh ghrod a

tha cumail suas t'anama, le dochas baoth, agus misneach f hallsa. Tilg blhuait gu luath an dochas meallta aig nach eil eolas agus creidimh na firinn mar a steigh. Cuimhnich gur nì cudthromach slainte t'anam neo-bhasnhor. Na bi ga earbsadh ri nì co faoin, agus co beag steigh ri breislich, agus neonachas t'inntinn fein. Cladhaich domhain. Ruig carraig na firinn mu'n stad thu. Tha àm na deuchainn a teachd. Na biodh dochas agad, ach dochas a sheasas gu dìongmhalta ro' theachdaireachd a bhais, agus ro' uamhas an latha mhoir; agus a dh'fhagadh t'anam neo-ghealtach ri cluinntinn fuaime na trombaid dheireannaich,—ri faicinn an t'saoghail na aon lasair dheirg, agus coltas Mhic an duine a' teachd air neulaibh neamha. Cha 'n'eil nì tuille a bheir a mhisneach no'n danachd sin dhuit, ach Dia a ghabhail air fhocal le lan chreideas a thoirt da, agus mar sin t'anam earbsa ri iomlanachd na h'ìobairt a thug a Mhac suas, seadh, "a thilgeadh (mar a thubhairt neach araid) breun, salach mar ata e 'na lamhaibh-san." Agus cha chomasach dhuit t'anam earbsa ri Crìosd, ach le saor aideachadh air do pheacanna gu h'uile, leis an urruigh; "A Dhe dean trocair ormsa ata am pheacach," agus le run suidhichte cha'n e amhain am peacadh a threigsinn gu tur, ach mar an ceudna thu fein a thoirt suas gu buileach do Dhia ann a bhi ga ghlorachadh rè tim agus sìorraidheachd.

Ciod, mata, a charaid, a tha thu 'g radh ris na nithe sin? Am bheil thu toileach beagan tuille dàil a chur ann fathast, agus mar, Fhelics, a bhi 'g radh; "Imich romhad an trath so: 'nuair a bhios uine agam cuiridh mi fios ort." Ma se sin do chaint, tha thu a leigeadh ris gu soilleir ciod a tha ann ad chridhe; gur coma leat Dia, agus nach eil toil agad d'a sheirbhis; gur h'i seirbheis an diabhoil is roghnaiche leat; agus gu bheil iodhal eigin ga h'altrum ann ad uchd, agus a deothal do bhroillich, nach eil thu toileach a spionadh air falbh—ana-miann, no leanman-peacaidh eigin, nach eil thu toileach a threigsinn air sgath Chrìosd. Am bheil fhios agad, O dhuine! Gur h'iad na nithe sin a tha co taitneach dhuit, agus tu gun toil an cuiteachadh, na dearbh chuibhrichean a tha aig an droch Spiorad m'a mhuineal t'anama. Ma bheir

e dh'ifrinn thu mata, 's ann ga d'dheoin. Tha thu cto toileil a bhi gabhail an rathaid leis g'a gharaidh ris fein. Ged a tha firinn De—an fhirinn mar ata i ann an Criosd, agus a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsinn—ged a tha an fhirinn sin le caomh-ghairdein sinte amach, a chum do theasairginn o fhiaclaibh casgraidh an leomh-ain bheuchdaich, 's ann a tha thusa le sleagh gheur a mhi-chreidimh ga sathadh le uile neart t'aingidheachd gu ruig an t'anam. Tha mi fiosrach nach eil suil agad fein a dhol dh'ifrinn; ach gur h'i do bharail gu'n till thu uair-eigin 'an deigh so. Gun teagamh sam bith tha gu leoir 's an ionad uamhasach a bha aon uair dh'aon bharail riutsa; seadh, agus a bha mar an ceudna cho mhuin-ghineach asda fein gu'n tilleadh iad uair-eigin ro'n bhàs riutsa: ach ciod a ni sin doibh a nis! Na h'uile uair a thig e g'an cuimhne, nach ann a theid e mar shaighead bheo, no mar dhealgan teine tro'n anam?—nach ann a tha e mar chonnadh a fadadh suas n'an lasraichean dearg 's am bheil iad, chum tuille do theas-ghoil a chur 'an smior an cnamhan? Nach 'eil thusa 's an am so fo' threun-mhealladh ceart ambul a bha iadsan? agus mar is muinghiniche a tha thusa asad fein gu 'n till thu fathasd, nach ann is mo' agus is soilleire a tha thu a dearbhadh gu'm bi thu air do mhealladh mar an ceudna? Do bhri gu bheil thu mar an t-amadan ag earbsa as do chridhe cealgach fein. Ah! a charaid (ceadaich dhomh an fhirinn innse dhuit ann an caoimhneas, 's ann an dilseachd do 'tanam) theirig thusa air t'aghaidh an drasda mar is miannach leat (ciod air bith na ruintean a dh'fhaodas bhi agad m'a philleadh an deigh laimh,) agus fagadh Dia thu an earbsa ri do chridhe agus ri do ghliocas fein; agus co cinnteach 's a tha ifrinn ann 's ann 'na builsgein a stadas tu. Uime sin tha mi 'g aslachadh—tha mi guidhe ort aire a thoirt, an t'eagal, le d' dhail, an fhuil sin, fuil phriseil Mhic Dhe, a tha 'g eigheach, *sith, sith*, ri t'anam, nach cluinn thu fathast i a' caochladh a guth, agus mar thoirm tairneanaich chumbachdaich ag eigheach amach *dioghaltas, dioghaltas* do t'anam.

Thoir an aire, an t'Uan sin a tha 'n drasda le gairdean-aibh na caomh-throcaire sinte amach ga d'ionnsuidh,

chum do ghabhail, ciontach, graineil, mar ata thu, steach 'na ghlacaibh graidh, do pheacanna a ghlanadh air falbh le fhuil phriseil fein, agus do dheanamh lan shona ann an Dia; thoir an aire, nach fhaic thu fathast e tighiun, ann an teine lasrach na feirge, le ainglibh cumhachdach a dheanamh dioghaltas ort, mar neach gun eolas air Dia, agus nach robh umhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd: 'nuair a theid peanas a dheanamh ort le sgrios siorruidh o lathair an Tighearn, agus o ghloir a chumhachd. Ciod mata a tha thu brath a dheanamh? An cuir thu t'anam priseil ann an cunnart n'is fhaide, le *do dhail*? An teid thu ceum n'is fhaide air t'aghart, agus gun fhios agad an ath cheum a bheir thu, nach ceum do 'n t'slochd —do bhuilsguin na feirge a bhios ann? Ma tha aon srad de reusan duine an taobh a stigh dhiot, agus ma tha suim sam bith agad do shlainte t'anama? Ma tha eagal sam bith ort ro' fheirg an Uain, no ma 's cuis eagail i do dhuine sam bith? Agus ma tha iarrtas sam bith agad air a dheadh-ghean, no ma se 's gu'm bheil e ion-mhiannaichte? tha mi guidhe ort, na nach cuir mionaid tuille dail ann. “Feuch, a nis an t'am taitneach; feuch, a nis la na slainte.” “An diugh, ma chluinneas tu a ghuth, na cruadhaich do chridhe.” An diugh, air a mhionaid so; tha Dia 'na shuidhe air righ-chathair na trocair, toileach a bhi reidh ri t'anam air sgath a Mhic, ach amhain gu'n creid thu ann, 's gu'n gabh thu aithreachas; ach a' maireach faodaidh e bhith 'na shuidhe air cathair breitheanais, t'anam ruisgte, ciontach, graineil 'na fhianais, gun urrad a's aon leisgeul a chomhdaicheas a lomuochd: a bhinn-ditidh air a toirt a mach, agus ceangailte eadar lamhaibh a's chosaibh air a thilgeadh sios, fuadaichte le doinioun uamhasach a chorruidh, do dhorchadas iomallach an leth a muigh, far am bheil gul agus giosgan fhiaca. Gloir do Dhia, nach 'eil thusa fathast anns an ionad ghairisneach. Ma's dearbhta thusa gur duine peacach de shliochd Adhaimh thu, is dearbhta mise o fhocal na frinn gu bheil thu fathast a faotainn cuireadh. Tha t'aum agus do shloinne fathast sgriobhta sios anns a chuireadh luachmhor; “Agus ge be neach leis an aill, gabhadh e uisge na beatha gu saor;” air chor 's gu'm feud thu dubhlan a thoirt do nah'uille deamhan a th'ann

an ifrinn a dhubhadh a mach : ach ma se 's gu'n dean am bas aon uair greim ort gun Chrìosd agad, theid a sgriobadh as le sgriobadh sìorruidh, agus uime sin : Thoir an aire !

FOCAL DO'N IOMPACHAN.

THA thu 'g aideachadh gu'n d'fhuair thu trocair do t'anam—gu'n deachaidh tu thairis o bhas gu beatha—gu'n do ghabh Dia riut air sgath a Mhic, agus gu bheil dochas agad, air a sgath-san, agus tre neartachadh grais a bhi dealrachadh gu sìorruidh mar a ghrian ann an rioghachd t'Athair neamhaidh. Ma se 's gu bheil t'aideachadh treibhdhireach, agus do dhochas gun mhearachd, gu mhealladh, a reir eolais, air a steidheachadh air frinn sheasmhach Dhe; their mi; gur sona dhuit; agus tha mi ga d'fhailteachadh mar bhrathair ann an Crìosd. Chomhairlichinn duit co dhiubh gun a bhi t'uille is muinghineach a d'thaobh fein; oir feudaidh tu bhi air do mhealladh. Cuimhnich, gu bheil an cridhe cealgach, agus an namhaid innleachdach. Na bi riaraichte le dearbhaidhean sam bith, ach le dearbhaidhean a bhios air an steidheachadh air frinn Dhe. Cha chomasach dhuit tuille 's a choir a dh'earbsa chur ann an Crìosd;—ann an ionlaineachd 'na h'ìobairt a thug e suas,—'na thoil 's 'na chomas air tearnadh;—'na ghealladh, 'na throcair, 'na ghliocas, agus, uime sin, 's 'na seolaidhibh a tha e toirt seachad 'na fhocal. Cuimhnich gu bheil eadar-dhealachadh mòr, eadar bhi teagmhach mu na nithibh sin a tha fìor mu Chrìosd, agus a bhi teagmhach am bheil thu fein iompaichte. Tha na nithe a tha sgriobhta mu Chrìosd fìor, co dhiu a chreideas tus iad no nach creid: ach feudaidh e bhi nach eil e fìor gu bheil thusa ga 'n creidsinn; agus gur duine iompaichte thu. Gach uair, mata, a dh'eireas teagamh ann ad inntinn a thaobh na nithe a tha sgriobhta mu Chrìosd; fogair air falbh iad; na toir fardach mionaid dhoibh, cha 'n 'eil annta ach na breugan, tha iad eas-urramach do Dhia 'na frinn: ach na

h'uile teagamh a dh'eireas nìu d' chreidimh agus mu t'iompachadh fein, eisd riu sin, na bi saoilinn gur h'ann o'n diabhul ata iad, agus gur h'e do mhi-chreidimh ata ann. Faodaidh e bhi gur h'ann o sholus do chogais fein a tha na teagamhan sin ag eiridh, agus, uime sin, eisd riu, agus dean rannsachadh mion air a chuis, air eagal gu 'feud thu bhi ga d'mhealladh fein. 'Nuair a dh'eireas na teagamhan sin, mata, bheir mise oidheirp air seoladh a thoirt duit chum cogadh nan aghaidh, agus air claidheamh a chur 'a d' dhorn leis an sgath thu sios iad. Ann an aite suidhe sios gu lunnach, slodach, mar an daor-chladhaire, 's an dubh-thraill, nuair nach urrainn duit na creachadairean ud a chur amach as do thigh, leis na dearbhan a tha thu faotainn ann ad chridhe fein, no ann an eachdraidh t-iompachaidh, eirich gu grad air do bhonnaibh, agus le cridhe cruadalach, 's le claidheamh sìnnte a mach abair ris na teagamhan sin; "Faodaidh e bhi O! theagamhan; gu bheil an nì ata sibh ag radh rium fìor, nach 'eil an obair cheart annam idir, agus nach robh mi riamh ach ga m' mhealladh fein: ach ma se 's gun robh, cha bhi nì's fhaide. Tha lan-fhios agam air so, gur creutair peacach mi, 's nach 'eil nì math sam bith agam a bheir mi, an lathair Dhe: ach tha fhios agam, mar an ceudna, gu'n do bhasaich Crìosd—gur Fear-saoraidh uil-fhoghainteach e, agus gu bheil e 'g radh, 'An ti a thig 'n m' ionnsuidh-sa, cha tilg mi air chor sam bith a mach e': an drasda fein air mo dha ghluin, tha mi ga m' thilgeadh fein air a throcair, a lan-chreidsinn nach cuir e cul rium." Se sin duit an doigh is sabhailte, agus is ealaimhe air na teagamhan f hogradh air falbh.

Bi air d'fhaicill an aghaidh bhli'g earbsa as d'fhaireachduinnean fein. 'Nuair a bhios do chridhe tais, agus nithe a drughadh air, saoilidh tu 's an àm gu bheil moran grais 'a d'anam.—do chreidimh laidir; agus co ach thusa? Mar Pheadar eile, bidh duil agad gu'm b'urrair duit cois-eachd an comhail an Tighearn' air an fhainge. Ach, uidh air uidh, toisichidh tusa air uaill a dheanamh as do nithibh taitneach fein, agus saoilidh tu gu'n dean thu 'n gnothach as eug'ais bhi ann ad pheacach truagh—'a d'bhagair bochd aig cathair na'n gras, agus mar sin falbhaidh na nithe taitneach, fasaich an cridhe cruaidh, an inntinn

dorcha, agus toisichidh tu air dol fodha. Ciod is aobh-air da so uile? Tha thusa, 'an ait a bhi beathachadh air an fhirinn, agus a deanamh uail as an t'Shlanuighear, a beathachadh air t'fhaireachduinnean fein, agus a deanamh uail asda. Thoir an aire mar an ceudna, nach meall, t'fhaireachduinnean thu ann a bhi roghnachadh, cha'n e an teagasg is math dhuit, ach an teagasg is math leat. 'Se an teagasg sin a thonn-luaisgeas t'aig-neadh—a mhaothaicheas agus a thaisicheas do chridhe, agus a bheir air do shuilibh silleadh, ged a bhiodh do thuigse cho dall, aineolach, 'n ām sgar's a toiseachadh—a bhios tu a'n cunnart a roghnachadh air thoiseach air an teagasg sin, a dh'fhosgladh suas slighe na slainte dhuit ann an simplidheachd,—a dh'fhagadh iosal, bochd a' d'shuilibh fein thu—a rusigeadh 'sa dh'fhagadh falamh thu, gun ni sam bith air an leigeadh tu do thaic ach Criosd amhain, no air an deanadh tu greim ach an fhirinn ghlan—a dh'fosgladh suas slighe do dhleasnais fa d'chomhair, agus a ghairmeadh tu chum dol air t'aghaidh ann an umhlachd do Chriosd. Bi air t'fhaicill, mata, an aghaidh bhi 'g earbsa as t'fhaireachduinnean fein; is iomadh caochladh a thig orra-san; ach cha tig atharrachadh no caochladh air bunait do dhochais: oir tha, “Iosa Criosd an de, agus an diugh, agus gu siorruidh an ti ceudna.”

Ged a fhuair thu sith agus sonas trid creidsinn ann an Criosd, cuimhnich nach 'eil thu fathast ach 'am fìor thoiseach a chogaidh, agus a chruaidh-chais. Ged a chaidh clann Israel tre n' mhuir ruaidh, agus a sheinn iad oran Mhaois do'n Tighearn, le bhi faicinn 'na saorsa a dh'oibrich e mach dhoibh, agus an naimhdean bàithite air traigh na mara; cha robh iad fathast thar Iordain ann an tìr a gheallaidh: bha 'u fhasach iargalta air thoiseach orra, far an robh iad air an deuchainn, le teas loisgeach na greine, cion uisge, nathraichibh nimhe, agus le rìghribh cumhachdach. Cuimhnich thusa mata gu bheil fasach an t'saoghail so air thoiseach ort, agus nach ruig thu leas duil a bhi agad dol uiread a's aon cheum anns an t'slighe gu neamh, as eug'ais codbail a bhi air a thoirt duit le feachd na h'ifrinn. Agus na'm b'ann le treunspionnadh a chogadh iad rint, cha bu dad idir e, ach 's ann leis 'na breugaibh is daicheala, agus leis 'na h'inn-

leachdaibh, agus a chealgaireachd is doimhne agus is uamhasaiche a dh'fheuchas iad riut. Ma se 's nach teid aca air do ribeadh na'n liontaibh, gabhaidh iad an dubhan; 's mar dean am maghar no chuileag an gnothach, feuchaidh iad biathadh; agus cha'n fhàg iad clach gun tionndadh—traigh gun ruamhar, gun rannsachadh, airson a bhiathaidh sin a shaoileas iad a ghabhas, agus a bhios a reir do naduir truailidh. Is iad na nithe sin ata 's an t'saoghal, a bheathaicheas “ana-miann na feola, ana-miann nan sul, agus uabhar na beatha,” leis am feuch iad thu. Is iomadh cagar puinnsionta a chuireas an diabhl ann ad chluais; agus is iomadh saighead thein-teach a thilgeas e ann ad bhroilleach, chum t'ana-mhiannan a lasadh suas. Bi air t'fhaicill mata an aghaidh cuilbheirtean an diabhuil, buairidhean an t'saoghail, agus, gu son-ruicht, an aghaidh do thruaillidheachd fein. Cuimhnich nach 'eil namhaid ann is cunnartaiche dhuit na thu fein: cha dean duine no deamhan do choire, ach le d' aontachadh fein.

A chum, mata, 's gu'n seas thu gu tul-chuiseach daingean, an aghaidh do naimbdean, cha'n e amhain gu feum thu mar chreutair peacach a blii taiceadh ri obair chriochnaichte an t'Shlainuighear, ach feumaidh tu mar an ceudna a bhi taice ris airson neart agus treoir. As eug'ais Chrìosd cha'n urrainn duit ni sam bith a dheanamh. Cuimhnich sin. Na rach ceum air t-aghart ach 'na neart-san. Ma ni thu uail a ni sam bith gu ma h-ann as t'anmhuinneachd fein, a chum 's gu'n gabh cumhachd Chrìosd comhnuidh ort. Mar is muinghiniche a bhios tu as do neart fein, 's ann is cinntiche a thuiteas tu ro' d' naimhdibh. Ged a dh'fhag Chrìosd an saoghal a thaobh a lathaireachd chorparr, gheall e Comhfhurtair eile, an Spiorad Naomh, a thoirt da dheiscioblaibh, a bhiodh annata, agus a dh'fhanadh maille riu gu brath. Na tha dh'eolas air Chrìosd, de ghradh do Dhia, de ghrain do'n pheacadh, de naomhachd, de fhlìor shonas, agus de spiorad tagraidh anns an t'saoghal, 's e an Spiorad gras-mhor is ughdar dhoibh. Ma 's duine iompaichte thusa, tha do chorp 'na theampull do'u Spiorad Naomh, ata annad, ata agad o Dhia, agus cha leat fein thu. Am bheil thu mata dol a dheanamh teampull iodhalan de'n

chorp sin, agus 'ua ionad comhnuidh do spioradaibh neo-ghlan an t'sluicd? Nar leigeadh Dia. A reir 's mar a bhios tu air do lionadh, agus air do riaghladh leis an Spiorad Naomh, 's ann a reir sin, a bhios tu cosmhail ri Crìosd,—do thruaillidheachd leanailteach air a toirt, 's air a cumail fo chis, agus a bhios sith a's sonas agad ann ad inntinn fein;—a mholas tu an fhirinn do chogaisibh na'n uile dhaoine, agus a bhios tu a' d' bheannachadh 's an t'saoghal. Thoir an aire, mata, nach cuir thu doilgheas air an Spiorad; oir 's e do dhearbhadh charaid e. Cuimhnich gur grain leis nì truailidh, agus nach toir e a ghuais duit ann an doigh sam bith, a's thusa' toirt caidreamh do'n pheacadh.

A chum 's gu faigh thu comhnadh an Spioraid, feumaidh tu umhlachd a thoirt da, agus a sheolaidhean a leantuinn. Cuimhnich sin. 'S e fhocal an riaghailt stiuraidh. Tha e 'g nithne dhuit, mata, “A bhi ri faire agus ri urnnigh.” A bhi ri faire, gach uair a's mionaid de 'n la, an aghaidh peacaidh, 's an aghaidh buairidh—faire air do smuaintibh, agus air do bhriathraibh. Mar is fhèarr a nì thu faire, 's ann is mo a chi thu t'fheum air urnuigh, agus co graneil 's a tha thu 'an lathair Dhe. Gach aon àm a theid thu a thagradh ri Dia; cuir na ceisdean: “co 'n ti an lathair am bheil mi? Ciod na peacanna a th'agam ri aideachadh? ciod na h'aobhairean taingealachd ata agam dha? Ciod na beannachdan ata dh'uireasbhuidh orm? Am bheil Dia toileach 'an toirt seachad; agus Co trid am faigh mi eisdeachd?” Agus mu 'n eirich thu bharr do ghluinean; feoraich dhìot fein; “An ann trid creidimh a tha mi 'g urnuigh?” O! thoir an aire nach dean thu, thu fein a chleachdadh ann a bhi tarruing dlath do Dhia le do bhilibh amhain as eug'-ais do chridhe.

Cuimhnich mar an ceudna, gur h'e 'm focal am meadhon araid leis am bheil an Spiorad, a soillseachadh, a beothachadh, a naomhachadh, 's a togoil suas a shluaigh fein. Gun teagamh sam bith, tha aitean de'n Bhiobull is buannachdaile dhuit a bhi rannsachadh na aitean eile; ach gidheadh, gheibh thu buannachd nach saoil thu ann a bhi ga rannsachadh air fad. Ged a thachras tu ri moran de nithibh nach bi thu tuigsinn, na meataicheadh sin thu;

ach theirig air t'aghaidh 'an taice ri Spiorad na firinn, agus uidh air uidh, bi'dh t-eolas a sior dhol 'am meud : cuiridh an darna earrann solas air an earrainn eile. Ach thoir an aire nach bi thu a Spioradh leat earrann an so, 's an sin, gun a bhi toirt fainear a chomh-cheangail 's am bheil i, agus mar sin a toirt seadh cearr aisde. Cuimhnich gu bheil na sgrìobtuirean air fad air an deachdadh leis an Spiorad Naomh : bi 'sa, nime sin, deigheil air inntinn an Spiorad f haghail a mach, agus na bi feuchainn ri brìgh spioradail, nach robh riamh air a runachadh leis, a thoirt a earrainn sam bith. “Mar naoidheana air an ur-breith, iarraibh bainne fìor-ghlan an fhocail, chum 's gu fas sibh leis.” “Naomhaich iad,” arsa Crìosd, “troimh an fhirinn, is e t-fhocal-sa an fhirinn.”

Tha nithe eile 'na meadhonan ann an laimh an Spioraid air obair na naomhachd a chur air a h-aghaidh 's an anam : mar ata comh-chainnt ri daoineibh spioradail, a tha soilleir 's an fhirinn,—coinneamhan urnuigh—òrduighean an t'oisgeil, agus a feitheamh air aoradh follaiseach Dhe aig 'na h'amaibh gnathaichte. Tha 'na meadhonan sin a' d'lamhaibh fein, agus an taice ris an Spiorad, feumaidh tu fein a bhi feitheamh orra ; oir as eug'ais sin, cha ruig thu leas suil sam bith a bith agad r'a chomhnadh-san. Cha dean an Spiorad do naomhachadh as t-eug'ais fein,—as eug'ais thu fein a bhi leantuinn na seolaidhean a thug e seachad 'na fhocal priseil. Ceart co luath 's a ghabhas tusa do sheolaidhean fein, agus a chuireas tu do ghliocas fein ann an ait' gliocas De, ceart co luath 'sin, theid thu as an t'slighe 's am bheil an Spiorad a' gealltuinn cuideachadh leat.

Ann an so, cha bhi e mi-fheumail focal no dha a thoirt air aghaidh a thaobh a cho'naltraidh a raoghnaicheas tu. “An ti a comh-luadair le daoineibh glìce, bidh e glìc ; ach sgriosar companach nan amadan.” 'S anabarach a bhuaidh a tha aig comhlùadar air duine, bheir e dh'ionnsuidh a chuma fein e an aithghearr. A reir 's mar a ghleidheas tu companas ri duine sam bith, 's ann a reir sin a thig thu gu bhi cosmhail ris, agus a ghabhas tu cuma na molltair sin anns na dhealbhadh e fein. 'S 'gann gu'n ruig mi leas focal a labhairt riut a thaobh a bhi seachnadh comhlùadar 'na muinntir sin a tha nan naimhdean follais-

each do Dhia, agus nan luchd-fanaid air diadhuidheachd : bi'dh tu fein air t'fhaicill nan aghaidh : 's iad do cho-aoisean fein, muinntir shiobhalta, mhodhail, chaoimhneil, ach gidheadh feolmhor 'nan iuntinnibh, gun chàil do nithibh spioradail, gu mor is cunnartaiche dhuit. Le cion-faicill goididh seanachas agus doighean nan daoine sin ort, gus an tig iad, uidh air uidh, gu bhi taitneach dhuit, agus an ol thu suas iad mar a mhill mhillis : ach mu dheireadh fairichidh tu gu'n d'ol thu 'm bàs ! Faodaidh tu, mata bli lan chinnteach nach fhaigh thu buannaich do t'anam ann an companas ri duine sam bith a tha gun ghras, ciod air bith co taitneach sa dh'fhaodas e bhi ann an rathaidibh eile : oir mar is taitneiche e 's ann is cunnartaiche dhuitse e ; uime sin, bi air t-fhaicill an aghaidh a' leithid. Ach ma se 's gu bheil iad sin cunnartach dhuit, tha cuid de dhaoimibh crabhach ann agus 's iad is cunnartaiche air fad. Daoine aig am bheil moran crabhaidh 'nam beul, le suilibh trom a's gnuis fo sprochd ; "sgeadaichte le samhladh broin, is aghaidh leointe chrom." Daoine a tha, cha'n e amhain, a' cur mi-dhreach air an aghaidh, ach mar an ceudna mi-shnas air an cainnt : chan 'e amhain nach eil iad ag aideachadh bhi 'g altrum dochais iad fein, ach 's ann a mheasas iad 'na an-danadas do dhuine sam bith, ach fear 's a mhile, a bhi ga altrum ; agus ma chi iad neach ri gairdeachas 's an Tighearn. 's ann is beag nach saoil iad gu bheil e air an dearg chuthach. Saoilidh tu, astar beag uapa, nach 'eil 's an t-saoghal nis iriosaile na iad ; ach cha luaithe a thig thu dluth dhoibh, agus a ni thu carachadh beag air a chleoc, na chi thu 'm folach snior an uabhair, agus fìor spiorad na fein-fhireantachd cho domhain, f hreumbach, ris a chraobh dharaich. Cha 'n'eil iad duilich an aithneachadh : 's e ciod a thuir am ministir so, agus an duine mor ud eile—naigheachdan miorbhuileach mu chuid diu, nach do thachair riamh, toiseach a's deireadh an sgeoil. Cha bhi moran iomraidh aca air ; Ciod a deir 'na Sgrìobtuirean, mar bi beagan de nithibh mu'n dorchadas iuntinn 's an robh an Salmadair ag amanaibh, agus nithibh dorchas mu earrainnibh eile, nach 'eil iad a tuigsinn gu ceart. Da rìreadh, tha e na mi coltach nach ann do ughdarras Dhe a tha iad a strìochdadh ach do ughdarras dhaoine :—

nach 'eil an creidimh ann an cumhachd Dhe, ach ann an gliocas dhaoine. An àm a bhi 'g aoradh maille riu, air leat gu bheil thu ann an tigh a chuirp, agus gur h'iad na daoine is crabhaiche, na daimhich is dluithe do'n neach nach maireann. Ach ciod tuille a ruigeas mi leas a radh umpa, agus gu bheil an dearbh chruth air a thar-ruing cho mean le rogha na laimhe.

“ Bu bheag air riamh an lubaireachd,
'S an eudan mhugach bhalbh,
'S na h'osnaidh chneadach chiuch ranach
Gun sugh annt ach an dealbh.”

Seachainn an leithide sin de dhaoimibh, mar a sheachnadh tu a phlaigh. Tha iad ag altrum beachdan tur chearr air diadhaidheachd; seadh, agus beachdan a tha uamhasach eas-urramach do Dhia na frinn.

Tha seorsa eile de luchd-aideachaidh ann, agus tha iad anns na h'uile doigh a' tighinn calg-dhireach an aghaidh na muinntir ud. Tha iad so, gu slàn, fallan—cha 'n'eil cnead orra;—An cridheachan calma, 's an inntinnean laidir:—cha 'n'eil iomagain sam bith orra m'an truailidh-eachd fein. Tha iad ag radh gu bheil creidimh aca, 's mur h-easan tha laidir, oir ge d' pheacaich iad 'an cainnt 's an gnìomh, gun iomradh air an smuainte, tha an creidimh 's an dochas a' fantuinn co daingean ri carraig. Tha an dia anns an bheil iad a' creidsinn, agus an slannighear anns an bheil iad a cur an earbsa, cho fabharach 's nach bi gruaim air riu ged a pheacaich iad. Tha duil aca fein gu bheil iad a dol do neamh, ach mu tha, tha iad a faotainn slighe nìs fhasa na daoine eile. Tha 'n seors dhaoine so na'n rogha dheasbairean: fàlbhaidh an teang-annan gu siubhlach ann a bhi cuir sios muinntir eile, agus a moladh an beachdan fein: agus bheireadh e tuille solais dhoibh, aon duine a dheanamh d'am barail fein, na trì fichead a bhi air an toirt chum an Fhir-shaoraidh. 'S e an toirt a dh'ionnsuidh lon spioradail an anama—manna na frinn—gradh Fir-saoraidh, agus a bhuaidh a tha aig creidimh ann-san air cridhe 's caithe-beatha duine, a chuireas na'n tosd iad; 's ann a stadas an teanga 'n sin, mar a stadas cuidheall mhor muillion leis an reothadh. Seachainn an leithide sin. Ma se 's gu'm bi thu 'an cunnart a bhi air do thachdadh le toit maille ris 'na daoineibh eile,

bi'dh tu ann an cunnart a bhi air do mheileachadh le fuachd maille ris a mhuintir so.

Leigidh mi ris dhuit a nis, an comhludair is coir dhuit a roghnachadh; a mhuintir sin da'm bheil, "Daoine ciuine na talmhuinn," 'na ainm freagarach. Daoine a tha 'g altrum dochais, agus nach gabh naire riasan an dochais a thoirt seachad, nuair a dh'iarar orra e le ceanusachd 's le eagal:—a tha aoidheil, geanail, gradbach m'a cheile, a's mu na h'uile a tha gradbachadh ar Tighearna Iosa Criosd ann an treibhdhireas 's am firinn; agus aig am bheil truas na'n cridhe, do'n mhuintir sin a tha ga'n sgrios fein. Daoine nach 'eil ga'n cur fein ann an cruth, an gnais no'n cainnt, ach mar ata iad an lathair Dhe; aig am faigh thu seanachas buannachdail, air chor 's 'n àm a bhi dluthachadh orra, gu'm fairich thu, a bhi dluthachadh air a bhlatas, cha'n e blathas truagh na toit, ach blathas soilleir, glan na firinn; agus an àm a bhi dealachadh riu, gu'm bi aobhar agad a radh, "B'fheaird mi sud." Daoine a bhios ag urnuigh, cha 'n ann o chleachdainn, ach o threibhdhireas cridhe:—ag aideachadh am peacanna gu saor le fìor mhothachadh air an grainealachd:—ag aslachadh trocair le mothachadh air a feum:—agus a toirt buidheachais o chridhe taingeil. Daoine a tha toirt 'na h-uile dearbhadh nach 'eil bunait dochais aca, ach an fhuil a dhoirteadh air a chrann; nach 'eil suil aca ri beannachd, ach air sgath Chrìosd; agus gur l'ann amhain ri Spiorad naomh nan uile ghras, a tha iad a taic, airson buaidh fhaotuinn air an truailidheachd fein, agus airson peacaich thruagh iompachadh. Ann an aon fhocal; daoine a tha leigeil ris 'na tha de fìor shonas aca 's an t-saoghal so, gur h-ann o ghluais fhabharaich an Dia sin a tha reidh r'an anam a tha e a sruthadh, agus da rìreadh gu bheil iad a faotuinn sonais ann. 'S e sin dhuit na companaich bhuannachdail: ma thuiteas tu, togaidh iad suas thu; ma bhios tu aineolach teagaisgidh iad thu; ma bhios tu cearr, leigidh iad ris duit do mhearachd; agus ni iad caoidh maille riut nuair a bhios tu ri caoidh, agus gairdeachas nuair a bhios tu ri gairdeachas. Ach cuimh-nich co-dhiu nach 'eil duine sam bith gun fhaillinn, agus uime sin cha'n fheum thu bhi tuille is tàrmusach, air dhuit a bhi mothachail gu bheil faillinnean annad fein.

'S e so do mhisneach, mata, gu bheil aon charaid seas-mhach ann ; an Tighearn Iosa Crìosd.

Ma 's neach thu a fhuair trocair, na biodh naire sam bith ort aideachladh follaiseach a dheanamh air Crìosd 'an lathair an t-saoghal. Cuimhnich gu bheil Crìosd ag radh, “Uime sin ge b’e dh’aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m’Athar ata air neamh. Ach ge b’e dh’aicheadhas mise am fianais dhaoine, aicheadhaidh mise esan am fianais m’ Athar ata air neamh.” Mata, x. 32, 33 C’arson a ghabhladh tu naire do Chrìosd? Na m b’-aithe dhuit gu ceart e, 's ann a dheanadh t-anam gairdeachas thu bhi air do mheas airidh air masladh fhulaing air sgath ainm-san. Theirig, mata, air t-aghart ann an umhlachd do Chrìosd, agus abradh an saoghal a roghainn.

Na bi riarichte le tomhas beag de ghras. Na b’i do cheist ; “ciod an tomhas is lugha de ghras a dh’fhoghaicheadh chum dol air eigin do neamh ? Ach gu ma h’i so do cheist ; “ciod an tomhas is mo de ghras air an gabh ruigheachd 's an t-saoghal so !” Ged a tha an t’slighe a dh’ionnsuidh tomhas ard de lanachd Chrìosd, a tighinn calg-dhireach an aghaidh do uaduir truailidh ; ged is slighe na fein-aicheadh, agus na cruaidh-spairn i anns gach ceum ; theirig thusa air t’aghaidh, tha Dia toirt na h’uile misneach dhuit. Agus an uair a bhios an slaodaire truagh, no an trall bhochd a’ gearan air dorchadas inntinn, agus a theagamhan—a luidhe sìos mar ainmhidh fo 'n t-sachd ; 's ann a bhios tusa a faotainn spionnadh nuadh—ag eiridh suas mar iolair air a sgiathaibh—a beathachadh air solasaibh ard na 'm flaitheas—t’anam a deanamh mor-ghairdeachas le h’aoibhneas air dol thar lahlhairt agus lan do ghloir ; ged a dh’fhaodas tu aig amanaibh a bhi fo thuirse tre iomadh buaireadh. Da rìreadh mar is mo a gheibh thu de laithaireachd an Tighearn, agus is mo a bhios de fhìor shìonas agad, ann an sealbhachadh co-chomuinn ris ; 's ann is mo a ghloirticheas e thu nuair a cheileas e a ghuais ort. Ach na meataicheadh ni sam bith thu, ged a tharruingeadh tu iomadh acain ghoirt—iomadh, “Och, och ! is duine truagh mi !” theirig air t-aghaidh, cha 'n 'eil buaidh gun chath. Cha 'n 'eil ceannard treun na 'm buadh a gealltainn cuideachaidh dhuit ach a'n dol air t-aghaidh : ma philleas tu air t-ais

no ma bheir thu thairis, cha bhi aig anam-san tlachd annad. Is leoir a ghras-san duit. Da thrìd-san a ghradhaich thu, bheir thu tuille a's buaidh. Ni aon mhionaid do dhluth cho-chomunn ris an Athair agus r'a Mhac Iosa Crìosd—aon bhoisge d'a ghnuis dhealraich tuille is lan dioladh dhuit airson gach cruaidh-chas a thig ort 's an dian-stri. Bi'sa mata, "fas ann an gras, agus an eolas ar Tighearn Iosa Crìosd." "Do shlighe mar sholas fìorghlan na maidne, a dhealraicheas ni 's mo, agus ni 's mo gu ruig an la iomlan."

Bi air t'fhaicill an aghaidh cul-sleamhnachadh, no treigsinn do cheud ghraidh. Nuair a chailleas tu do shonas 'an Dia, agus do chiocras an geall air fhocal:—a bhios tu toileach dearmad a dheanamh air urnuigh uaig-neach,—no air do ghreasadh ga h'ionnsuidh, cha'n ann le mothachadh air d'fheum, no ann an umhlachd do Dhia, ach le sgiursadh do chogais fein; agus 'nuair a bhios rud-eigin do aomadh aig do chridhe ri comhlùadar diomhain, agus comhlùadar sluagh Dhe gun bli co fhior thaitneach dhuit, gabh grad rabhadh, agus tuig gu bheil an cul-sleamhnachadh 'na thoiseach. 'S e ath-philleadh ri Dia, mata, agus sin gun dail, a dh'fheumas bli ann. 'Tha fhios agad cho cumartach 's a bhiodh an dail, na'm briseadh teine mach ann ad thigh, no na'n toisicheadh an stoirm air a rusgadh. Tha mi fiosrach gur h'iomadh leisgeul a bhios aig cridhe cealgach nan lub, airson dail a chuir 'an grad philleadh, ach cha 'n'eil math eisdeachd ris; seadh, ged bhiodh a leisgeilean air an tumadh 'sa mhill mhillis.

Nuair a thig dorchadas air t'inntinn, agus a bhios tu gun danachd agad aig cathair grais, tuig gu'n do pheac-aich thu le cionta eigin thoirt air do chogais, agus mar sin doilgheas a chur air an Spiorad Naomh. Dean rannsachadh mean air a chuis, faigh a mach an t-aobhar, agus dean saor aideachadh air an lathair Dhe. 'S e so do mhisneach, "Ma dh'aidhicheas sinn ar peacanna, tha esan fìrinneach agus ceart, chum ar peacanna a mhaitheadh dhuinn, agus ar glanadh o gach uile neo-fhireantachd."

Math a dh'fhaodte, ann an ghìocas 's an caoimhneas dhuit airson do smachdachadh, gu'n toir Dia rudeigin do chead do n' bhuaireadar eiridh ort, agus d'fhagail greis 'na lamhaibh, fo chruas cridhe agus fo agartas cogais, a chum

do theagasg a bhi nì 's faicilliche 'rithisd, agus a' nì grainèil sin is fuathach leis a sheachnadh. 'S e sin duit àm na deuchainn 's am biodh e feumail lamh cheart a bhi aig an stiuir, agus a bhi furachar air eagal n'an uisgeachan a tha dluthachadh air lorg a cheile, 's gach aon diubb a bagradh do chur fodha 's an doimhne. 'S e so an t-àm 's am biodh e feumail a bhi glaothaich gu h'ana-barach airson cobhair an aghaidh buairidh 's an droch latha. Cha 'n'eil leigheas, mata, air a chuis, ach aideachadh treibhdhireach a dheanadh air do pheacanna 'an lathair Dhe: agus a thaobh aingealtachd do dbroch cridhe, agus uabhar do naduir, 's e gras amhain a bheir a dh'ionnsuidh sin thu. Ach cha luaithe a thig an t-aideachadh glan, saor n'a gheibh t'anam faochadh—thig an fhairge gu socair, an stoirm gu feath, a ghrian gu dealrachadh troimh na neoil, agus gean a's gaire air a chruitheachd gu leir. Faodaidh tusa nime sin a bhi lan dearbhte ma bheir thu caidreamh do pheacadh sam bith, gu'n dean Dia sgiursair dheth, agus gu'n cuir e ann an laimh do chogais e chum do dheadh sgiursadh. "Oir an ti a's ionnbuinn leis an Tighearn smachdaichidh se e, agus sgiursaidh e gach mac ris an gabh e."

Thoir fainear gu bheil nithe eile aig Dia anns an amharc a d'thaobh, a bharrachd air t'anam fein a thoirt do neamh, agus a bhi 'n sin gu sìorruidh sona: tha so gu sonruicht aige 's an amharc; gu'n gloiricheadh tu e san t'saoghal, le d' chorp 's le d' Spiorad is leis. 'Nuair a tha esan a beannachadh duine 's ann a chum 's gu'm biodh e na bheannachd. "Agus cha las daoine coinneal, chum sgu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann an coinneir, agus ni i solus do na bheil a stigh." 'S e caithe-beatha naomh agus diadhaidh sluagh Dhe, aon de na meadhonaibh araid a tha Dia a beannachadh chum saoghal ceannairceach a thoirt gu strìochdadh dha fein. 'N robh companaich agadsa mata ann ad cheannairc, agus a bha thu cuideachadh ann a bhi ga'n sgrios fein? Mu bha, bi a' d'fhianuis dhileas d'an anamaibh airson Chrìosd. Bi tagradh ri Dia air an son, agus thoir fainear a mhisneach a tha e toirt. "Abair riu, mar is beo mise deir an Tighearn Dia, cha 'n'eil tlachd air bith agamsa ann am bas an aingidh; ach gu'm pilleadh an t-aingidh o' shlighe,

agus gu'm biodh e beo." Ma bhios tu da rìreadh a tagradh air an son, cha n'urrainn duit gun bhi toileach air cothronn fhaotainn air labhairt riu. Ach thoir an aire gu'n tig thu orra ann an doigh ghlic. Na bi mi-mhodhail, no bras. Nuair a gheibh thu duine leis fein gun ghruaimean, gun mhiotlachd; 's e sin an t'am dhuit a bhi aige, agus O! na fosgail do bheil ris gun do chridhe a thogail ri Dia air a shon. Math a dh'fhaodte nach fhiach leis aideachadh, no aontachadh leat; ach co aig ata fios nach fhaod an t'saighead sin a dhol an greim, nach leig a chogais leis a tarruing air a h-ais, agus a theid ni's doimhne 's ni's doimhne an greim, gus mu dheireadh, an ni sin nach b'fhiach leis aideachadh 's a chluais, 's an t'seomar uaigneach, am bi e toileach eigheach air mullach na'n tighean. Chuala mi iomradh air duine air leabaidh a bhais, agus gun dochas aige, ach a bhi truagh gu sìorruidh; a thubhairt; "Tha duine mu m'choinneamh air an taobh eile de'n t'sraid, agus tha mi creidsinn gur duine diadhaidh e, ach bi'dh mi guidhe na mallachd dha ann an ifrinn gu sìorruidh, airson ged a bha fios aige gu 'n robh mi cearr, nach do labhair e focal riamh rium a thaobh cor m'anama." Tha mi cinnteach nach miannaicheadh tusa anam sam bith a bhi guidhe na mallachd dhuit ann an ifrinn, airson do chion-dilseachd dha? Mur miannaicheadh, bi dileas do anamaibh neo-bhasmhor. Tha creidmheil agus luchd-aideachaidh diadhaidheachd a' tighinn gu h'uamhasach gearr air an dleasanuas anns an rathad so: 's ann a tha e coltach gu bheil iad a' fagail na h'obair chudthromaich an earbsa ris 'na ministearan gu buileach, mar gu'm biodh duil aca gu'm freagair ministearan air an son an ceann la mor a chunntas. Ministearan a freagairt air an son! Tha gu leir aca freagairt air an son fein! Fhad 's a bhios cogais neo-lochdach aig duine, agus an fhirinn a tha e creidsinn 'toirt sonas da anam fein, cha n'urrainn da bhi 'na thosd; ach an uair a thig ciont air a chogais, a chailleas e a shonas 'an Dia, agus a thig bas agus caoile air anam, is beag a labhras e, agus am beagan a labhras e, cha 'n'eil f hios agam nach b'fhearr dha bhi 'na thosd. Ma bhios 'na h'earailean so feumail dhuit, thoir a ghloir do Dhia.

DO'N LEABHRAN.

*'Leabhraín bhig bí thusa falbh 'measg
Ghleannntan uaigneach feadh nan Garbh-chríoch,
'S gach eilean cuain, a's ait an Gaeleachd,
Far am bheil do chanáin bhlasda.*

Bi-sa fos 'an laimh a Chiohair,
'N am na beinne bhí 'ga díreadh,
S air seasamh dha air bharr nan stucan,
Thoir-sa 'n sin d'a shuíl bhí fradharc.
'Leabhraín bhig bí thusa falbh 'nis,
S mor am feum ort feadh nan garbh-chríoch,
Daoín' tha líonmhor anns a cheo ann,
S iad gu hronach anns an t'seachran.

'N dall cheo mealltach dorch a's gruamach,
Dean-sa sgapadh naith 'sa ruagadh,
'Chum 'nuair chítear leis a chaor-ghlas
'M fiadh nach saoil c a bhí aige.
'Leabhraín bhig thoir iúl dha 's fradharc,
Air gach iarunn sron a's adharc,
Gach beum 'an cluais a's fiacaill beoil,
S gach ní is coir dha bhí aithnícht'.

Bi-sa dha mar 'smeorach' lnath dhuhh,
Teoma, scolta 'n ain a chuairteach',
S dheireadh air na h-uain 'na spogan,
S fiacaill beoil gun chur nan craicean;
'Leabhraín bhig bí thusa falbh 'measg
Ghleannntan uaigneach feadh nan garbh-chríoch,
Far am faict na h-uain gheal reis-ruith,
A's an eilid ann ri faire.

Bi-sa dha feumail 'spíon' nan uth'nan,
'Chum an luidirean air ur-bhreith,
Gun amais e gu gionach sugach,
Air an íoc-shláinnt úrar fhallan.

Ma bhíos cuid d'a threud 'gan dalladh,
Bi-s a'd sgian da thoirt na fal' asd',
Fosgail chuisc fo na suilean,
'Chum 's gun sput i mach gu frasach.

Ma bhíos cuid d'a threud 'san rihe,
Suíomhta, suainte auns na driscan,
Cuir na cuibhríchean mu sgaoil doíhh,
S dean an saodach chum na fars'neachd.
'Leabhraín bhig bí dí' na leachduinn,
Ged robh cur na dí' ann 's ceathach,
Cuir na caoirich as na frogan,
thoir do'n chro iad o na ghaduich.

'N sin thoir mach do sgian 's gu h'ínic,
Cuir beum a's rib 'an cluas gach gín díubh;
Cuir-sa t'íarrunn air an sron, a's
Dean do choircheart orr' aithnícht',

Bi-sa fos an laimh an tuath'naich,
'N am na curachd a's na buana,
'N am bhí tionaladh nan sguaban,
No gam bualadh anns an t-sabhal;
'Leabhraín bhig bí thusa falbh, 'measg
Ghleannntan uaigneach 's shraithean tarbhach,
S bí gu deurach 'cur do shíl, a
Chum 's gu'n till thu le mor aiteas.

A chrídh 'fein dean thusa ruamhar,
S rogh an t'síl dean charadh suas ann,
'Chum 's gu'n tionailear mar sguab e,
'N am na buana do na flaitheas.

'Leabhraín bhig, &c.

Bi-sa fos 'an laimh a mharaich,
Nuair a tharr'ngear stigh an t'acaí,
Sa shuídh's e an taic na stiurach,
Dean-sa 'n sin reul-iúil mhath dha.
'Leabhraín bhig bí thusa falbh, 'measg
Eileinibh taobh shiar na h'Alb', o
Iort nan eun gu eilein Leo's, a's,
Uatha sin gu Boad a's Arrain.

'Nuair thig glagarsaich na fiath air,
S lunndach slaodach bhios a thríalla,
Dnuig-sa suas an aile shurdail,
'Ni chuid shuile a chur o chrathadh.
Leabhraibh bhig bi thusa falbh, 'measg.
Eileinibh, &c.

'Nuair a thig cruaidh-chas na h'eigin,
Tuinn fo bhuaireas, gaith ga 'n seideadh,
Uisgeachan gu borb a' dluth'chadh,
S muir 'na sinnidrich gheal mar chathadh;
Leabhraibh bhig bi mach 'an cablaig,
Bi a' d' ruith a dh'ionnsuidh chladaich,
Dh fhench an sabhail thu na daoine,
S iad a' glaodhaich ann ar sealladh.

Thoir iad sabhailt steach do'n chaladh,
Ged a rach' mhuir bhuaire tharrad,
Chaoidh nan cian na dean an treigsinn,
Gus an eighear, *mach an t'acair.*
Leabhraibh bhig, &c.

Cuid ni d' chaineadh 's ni do smadadh,
Cuid do shaltairt fo an sailtibh,
S cuid 's an oidliche ghrumach gheamhraidh,
Ni do thionndadh mach o'n ghara'.
Leabhraibh bhig cha 'n'eil rint m' fharmaid,
'Measg nan gleanntan feadh nan garbh-chrioch,
S anns gach ait air feadh na Gaeltachd.
Far nach fhaigh thu fardach chaidreach.

Ach an corr ait gheibh thu fardach,
Rogh a'n athlan—smior a chairdeis,
S luaidh tu gu caidreach blath,
An nchd neach araid 'bhios ga d' altrum.
Leabhraibh bhig is mor rint m' fharmaid,
'Measg nan gleanntan feadh nan garbh-chrioch,
S anns gach ait air feadh na Gaeltachd,
Far am faigh thu fardach chaidreach.

Ni cuid do dh'it' le fianuis bhreige,
Gun bhi tuigsinn grunn do reusan,
S togaidd 'n guth gu h-ard ag eigheach,
'Deanaibh chensadh as an rathad'.
Leabhraibh bhig 'se 's eiginn falbh duit,
'Measg nan leomhann alta garg ud,
'M fiacallan mar chloidhean geara,
'Chum do reubadh ann ad bhlaidhean.

S cuiridh tosdach sios do'n naigh thu,
S sleaghan tarr'nte bi'dh m'an enairt duit,
Chum as sin nach cirich suas thu,
Gu bhi luaidh air an enid mhearachd'.

Leabhraibh bhig 'se 's eiginn falbh duit,
Ged is codhail sind bhios searbh dhuit,
S fheid'r-uinn seasamh taobh na firinn,
Dian san stri gu fuil a' cathach'.

Ach as 'sin ni thusa dusgadh,
S gabhaidh luchd nan sleagh a mhuiscag,
S tritidh sios air taobh an enil iad,
Air bhi dhoibh gun luth's 'nan altaibh.

Leabhraibh bhig bi thusa falbh, nis,
S is tu dh'fhemmadh bhi fo t-armachd,
Fircantachd mar t-nchd-cididh,
S elaidheamh gear a d' laimh an tarruing.

Fathast eiridh cairdean buadb-mhor,
Sheasas treubhach taobh do ghuaile,
S cuiridh air do naimhdean' aige,
Ga n trom-bhualadh fo an easan.

Leabhraibh bhig, &c.

Rach-sa thairs air na enantan,
Thoir America mu thuath ort,
S anns gach ait s bheil clann nan Gael,
Feadh chraobhan ard faigh thusa mach iad,
Leabhraibh bhig bi thusa falbh, measg
Ghleanntan naigheach feadh nan garbh-chrioch,
S mu n teid thu a seall' mo shula
Bi dh sinn 'g urnuigh anns an dealacr.

LAOIDHEAN SPIORADAIL.

TROCAIR FHOILLSICHTE DHE.

Air trocair Dhe sior sheinnidh mi
Is nì mi oirre sgeul,
O al gu h'al gu maireannach,
Air t'fhirinn thaig mo bheul.

SALM lxxxix.

'S i trocair Iehobhah do pheacaich, tha seoladh
Gu luath dh'ionnsuidh doruinn a's broin tha gun chrìoch,
Rinn m' inntinn a threorach' gu sinuaineach' air oran,
A chur ann an ordugh thoirt solas do m'chri';
'S O! 'Thi tha ro ghlormhor, thoir an Spiorad ga m' sheoladh,
Gu 'm b'i mi gu h'ordail air trocair a seinn;
Thoir sealladh bhios mor chum gu faic mi 'n a glòir i,
Thoir briathran bhios beo 's a bhios ceolmhor a's binn.

Mu'n do chrui' cheadh an saoghal, no na h'aingealan naomha,
Bha *Trocair* neo-chaochlaideach, caomhail, do dhaoin;
Bha focal an comhnuidh, 's a chomhairle ghloirmhoir,
'S cha deach' aon nì shonrach' le 'deoin-sa chur faoin;
'S nuair dh'innis 'n t-'Uil'-leirsineach, gu 'm fagadh, 's gu'n
treigeadh,
Sliochd Adhaimh gu leir iad, le geill thoirt do 'n namh,
Thuirt Ceartas le morachd, "bi'dh mis air mo ghlorach"
"Ged' b' ann le 'm fuil dhortadh gun trocair gun ghras."

"'S e 'n sonas bhi strìochdadh, cha mhath mi am fiachan,
"Mo threigeas iad m' iarrtus; cha 'n fhiar mi gu baigh,
"Mu shaltras iad m' aith'ntean, fo 'n casaibh gu taireil!
"Bi'dh claidh' mh mo dheas laimhe ann t' saithte gu brath."
Thuirt Firinn gu luath riu 'si dileas ra ghuaillainn,
"'S i m' inntinn-sa chual' sibh gu buan a's gu fìor,
Gach focal a dh'eisd sibh, gheibh uile mo sheulsa,
Seadh, gheibh iad gu leire m' *amen-sa* gu sior."

Chual' Trocair na briathran, oir bha i 's an fhianuis,
A's dh'aidich gu ciallach, deadh riasan d'an taobh;
"Ach cionnas a riaraichar m' iochd-sa gu sìorruidh,
'No dhealra's mo ghrian-sa gu tiorail a chaidh?
Am fol'chear gu brath ini ann am broilleach an ard-Rìgh?
An cumar mo ghairdean o shlainnt thoirt do dhaoin?
Am fagar siol Adhaimh fo'n mhallachd gu basach',
Do 'n pheacadh nan traillean 's aig Satan g' an claidh?"

A's fhreagair 'n sin Siochaint le briathraibh ro bhinn iad,
 Le ciuineas 'na h' inntinn gun mhighean gun ghruaim,
 "'Si siochaint gun chomhrag, a's run thoirt do 'Throcair,
 'S geur Cheartas bhi gloirmhoir mo dheoin-sa gach uair:
 Ach cionnas a dh'fhaodar na ceannaircich 'shaoradh.
 Le Ceartas gun chlaonadh a's Naomhachd gun mhuth?
 Cha 'n urrainn domh smaoineach ged tha mi an gaol air,
 'So 'n 's ceist i nach aotrom, ruibh aomam a chuis."

Bha tosd anns na Neamhaibh car tamull, a's eisdeachd,
 A dheuchainn co reiticheadh, cheist a bha cruaidh!
 Ghlac maille an geiread, ghlac doille an leirsinn;
 'S cha d'fhosgaileadh beul le aon chreutair 's an uair.
 Ach dhealraich a ghrian orr', 's is math dhuinn gur fìor e,
 A's sgap i gu siorruidh gach fiamh agus gruaime,
 'S i Gliocas neo-chriochnach, ann an doimhneachd a cialla
 Thug freagradh do'n iarrtus 'bha diomhair a's cruaidh.

"S e fear na deis lainhe, dlu-chompanach gradhach,
 'S fìor ionhaigh an aird-Rìgh, gun fhaillinn gun ghaoid;
 Greim 'dheanamh de 'n nadur, 's am peacaich sliochd
 Adhainn,

A's seasamh 'nan aite anhain mi an saor';
 Seadh seasamh 'u an aite, mar urras 'no rathan,
 A's umhlachd gu bas thoirt gun fhailneachadh chaoidh;
 Chum geur-cheartas ardach', gu soilleir a's dealrach,
 'Bhios suarach a's taireil fo shailtibh nan daoi."

Ged' bhitheadh gach aon de na h'aingilibh naomha,
 Le peacadh nach d' aontaich 's nach d'aom le ni claoon,
 Air an iobradh gu iarrtus geur-Cheartais a riarach',
 'Nuair bhiodh iad sin crìochnaicht' b'e diogh'ltas a ghlaodh;
 Loisgte uil' iad an cablaig mar mhol no mar asbhuain,
 A's bhristeadh mar dhealan gu h' ealamh gu daoine,
 Gun dìon a's gun fhasgadh o leir-sgrìos a Cheartais,
 Bhiodh iadsan mar asgart anns an lasair le gaoidh."

'S nuair dh'aontaich an t'aon-ghingugradhach 's gu gaolach,
 Dhol 'u aite chloinn daoinne gu 'n saoradh o thruaigh',
 Bha na h'aingilean naomha lan solais da thaobh sin,
 'S fhuair 'n inntinnean soillseach, 's ur aoibhneas' bhios buan,
 'S dh'fhas Trocair a's Firinn 'nan cairdean ro dhìleas,
 A's chomhlaich an sìth iad, le sìneadh na laimh';
 A's Ceartas a's Siochaint, bha lan de thoil-inntinn,
 Le suil ris an iobairt 'thug Ios' air a chraun.

'S 'nuair pheacaich sliochd Adhainn le briseadh na h'aithne,
 'Sa threig iad an t'-ard-Rìgh le gradh thoirt d'a miann,
 Rug am mallachd 's am bas orr', 's chuir Ceartas an sas iad,
 'S bha 'd truailidh a's trallaidh aig satan 'na lion:



Gun neart a's gun dochas, gun neach ann g'an comhnadh,
 Air seachran 's a cheo 's iad gu doruinn a' triall,
 B'e 'n-t'aoibhneas ro mhor e, 'nuair a shoillsich oir' Trocair,
 A's caoimhneas Iehobhah thoirt treoir dhoibh a's dion.

Bha 'n Trocair so dealrach', mar reul anns na h'ardaibh,
 Le samhlan, a's sgailean, a's faidhean 's gach tim;
 O'n thuit an ceud Adhamh, 'nuair a bha e 's a gharadh,
 Gus an d'thaing an Slanuighear grasmhor do'r tìr
 'S ged b'fhanh a bha soillse, re fada na h'oidlich' ud,
 Le mheas ann an coimeas ris an fhoillseach thain' oirn
 'S mor dh' fhairich de caoimhneas, 'blia 'n teanntachd ro
 oillteil,
 'S mor 'las i le h'aoibhneas, bha claidhte le bron.

Ach theich uainn na sgailean, (mar reulltaibh 's na'
 h'ardaibh,
 'Nuair shoillsich's 'an la oirn le dealradh na grein,)
 'Nuair 'rugadh an Slanuighear o mhnai anns ann stabull.
 'S a ghabh e ar nadur mar phaillun da fein.
 Sud a 'm paillun 's na chomhnuich am fìor-Dhia, Iehobhah
 Ged bha e gan treoir a's e 'deothladh na cich';
 Gun ait 's an tigh-osd da, le Herod air fhogradh,
 'S air' ghiulan le Ioseph o fhoirneart an rìgh!

Ach dh'fheuch e a mhorachd le oibribh ro ghloirmhor,
 Rinn iochd agus trocair, air deoraibh bochd truagh;
 Thug aoibhneas a's solas, do dhaoineibh bha bronach,
 'S thug saorsadh do mhoran, bha 'n doruinn ro chruaidh.
 Gach buaidh anns an diadhaidheachd, dhealraich gu sgiamh-
 ach,
 'Na ghiulan 'na mhiorbhuilibh, 's gnìomhaibh a lamh',
 A's dhealraich caomh Throcair 'na mais' annut' gu h'oir-
 dhearc,
 Ann 'm briathraibh a bheoil, a's 'na dheoir nach bu ghann.

B'e 'n sealladh ro dhruigheach bhi faicinn a dhurachd,
 Ag osnaich 's ag urnuigh 'n deadh runa do dhaoine',
 Na deoir a bhi bruchdadh gu frasach o shuilibh,
 'Nuair tharruing e dluth do Ierusalem bhaoth.
 "O! gu 'm biodh tu eolach air fìrinn mo bheoil-sa,
 "S gu'bheil mi gle dheonach do threorach gu sìth,
 "Mu'm bi thu air t'fhogradh gun iochd a's gun trocair,
 "Gu ifrinn na doruinn—'an dolas gun chrich."

'Nuair ghlacadh lo h'uamhunn an aireamh do 'n t'sluagh
 sin,
 Bha gradhach m' an cuairt da dol suas leis 'san rod,
 Gu tul-chuiseach buadhmhor, lan luchdaicht' le truacantas,
 Ghreas e gu luath 'n coiuneamh truagh' agus broin;

'S chuir Ceartas a chlaidheamh gu feargach 'na anam,
A's ghiulain e 'm mallachd chaidh 'bhagradh air daoine',
Chaidh 'phronnadh 'san amar. fo chorruih an Athar,
'S mar bhoinnibh tiugh fala bha fhallus a taosg'!

Chaidh daoine' agus diabhlan 'leig' mu sgaoil air g'a phianadh
'Si, chaomh-fhuil a dh' iarr iad le cioeras ro gheir,
Gach innleachd bu taireil', bu mhaslaich' 's bu chraitich',
Chaidh ghnath'chadh lo naimhdibh 'san ainneart 'ga claus',
Le Ceartas ga bhual' agus peacan' an t-sluaigh air,
'S chaomh Athair 'an gruaim ris chuir uamhunn r'a phein,
Am bas a bha 'n uachdar, 's thug thairis do'n uaigh e,
Gun char'chadh gun ghluasad 'na shuain iant gu seimh.

Ach dh'eirich o'n bhas e, m'a bhristeadh na faire,
Air maduinn 'n treas-la an deigh cluaidh 'san uaigh;
A's naimhdean bha laidir, mhin-phronn e fo shailtibh,
'S aig deas lainn an ard-Rìgh tha thamh aig' gu buan.
Gach cunlachd air thalamh a's shuas anns na flaitheas,
Tha 'n gairdean 'san claidheamh Immanuel gu leir,
A's shuidh anns a chathair, chum ifrinn a's talamh,
Da 'n deoin no da 'n ain'eoin f'a smachd-san bhi geill.

Tha 'n sgeul so toirt foillseachadh iongantach saobhair,
Do 'n pheacach is oillteil' air caoinhnes graidh Dhe,
Chum 's gu 'n till e le nair' ris, fein-dhite, goirt craiteach,
S bhi g' aslachadh fhabhair lo danachd nach geill
Ach 's bronach ri sumaineach cho gorach 's cho uaibhreach,
'S tha moran 's an uair so caoin-shuarach m'a ghras,
Is annsa leo strìochdadh do shatan 's d'am miannaibh,
Na gabhail ri Criosda thug dioladh 'nan ait.

Fhir eisdeachd mo dhana, faic caoinhneas an aird-Rìgh,
Do pheacaichibh graineil 'nan nadur 's 'nan gluas'd :
A's teich chum an t-Slan'ghear a sheasamh 'na t'aite,
'S a rinn Ceartas a shasach gu d' shabhal' o thruaigh',
'Bheir fireantachd shaor duit, 'bheir an Spiorad glan naomh
duit,
Bheir sìth agus naomhachd le saorsadh o 'n uaigh,
Bheir aisig a's treorach' do rioghachd na gloir duit,
Far an seinn thu air Trocair le oran bith-bhuain.

TROCAIR AITHNICHTHE DHE.

GRAD mhosgail mo ghloir! agus tog do ghuth ceolmhoir,
Chum seinn air caomh Trocair le oran ro bhinn;
Tha 'n t'am dhuit bhi toiseach' le t'anam 's le d' dheoin,
On' thainig, i 'd chombail le solasaibh grinn,

'S O! cionnas nach seinn mi air ni tha co aoibhinn,
 'Sa bhuin rium co caoimhneil 's mi oillteil 's an dith,
 'S mi m' thruaghan air faondra' a'm fasach an t'saoghail
 Gu seachrauach baoghailt' mar chaor' a bhios cli!

'Nuair bha mi am namhaid dhomh fein a's do 'n ard-Rìgh,
 'S ri dimeas air slainnte ge d' bha i co mor,
 Mo chul'aobh ri Pharas, 's a toirt umhlachd do shatan,
 A's esan ga m' thaladh gu samhach gu brou,
 Mi graineil a's truailidh, lan ardain a's uabhair,
 Toirt gradh do n' tha suarch a's fuath do n' tha caoin;
 A' glaoth'eh airson suaimhneas 's an t-saoghal bhoehd
 through so,
 'S mi daonnan ga ruagadh 's cha d'fhuair mi ach saoth'r.

Thain' Trocair am rathad, s' dhomh dh'fheuch i gu
 l'ealamh,
 Gu 'n robh mi am amadan falamh gun treoir,
 'M luidh' buailteach do 'n mhallachd, 's an diabhol ga m'
 mhealladh,
 A's truailidheachd m' anam ro anabarrach mor,
 Co dhiu a bha stri rium, an namhaid, uo 'n Fhirinn,
 Cha b'urrainn domh inuseadh, le cinnte 's an uair;
 Oir folaicht o m' leirsinn bha Trocair gu leir uam,
 'S cha d'fhairich mi seamhachd gus an d'eigh mi "*gabh
 truas.*"

'S nuair bha mi goirt ciurte, 's gu deurach mo shuilean,
 'S mi iargaineach bruite, neo-shuundach gun reit;
 Mo pheacan' 'n deigh dusgadh, 's iad feuchainn an gunis domh,
 Mo chogais ga m' ruscadh 's ga m' sgiursadh gu geur!
 A's Dia ann an gruain rium a's Ceartas ga m' ruagadh,
 'Se glaothaich a' m' chluasaibh le fuaim a bha treun,
 "Is mallaicht' gach uair thu, 's mar paighear gu luath leat,
 "Ni mi do ghrad bhualadh le uamhasan De."

A's chuir e an sas mi, a's thubhairt, "o m' laimhse
 "Cha teid thu gu brath gus am paigh thu gu leir,
 "Na riun thu do cheannairc a' n aghaidh m' uil' aith'nte,
 "Oir bha iad gle thaireil fo d' shailtibh gun speis."
 Ghlac crith mi a's uamhunn, a's mheataich mo chruadal,
 A's ghlaodh mi 'san uair le guth cruaidh agus geur,
 "A Dhe dean-sa trocair oir 's peacach ro mhor mi,
 A thoill 'bhi air m' fhogradh gu doruinn a's pein."

Thain' Trocair thoirt faoch' dhomh, gu gradhach 's gu
 faoilidh,
 A's b' aillidh a h' aogas, na aon ni fo 'n ghrein!
 Thiornaich i m' aodainn o m' dheuraibh, 's mi caoineadh
 A's ghlac i gu caomh mi 'na gairdeanaibh seimh,

A's chiuinich i 'n fhuaim a sheirm Ceartas a' m' chluasibh,
 A's thug esan fuasgladh o 'n fhuair e o chein,
 Na dh'ardaich e suas, gun dad eall dha ach buannachd,
 An iobairt ro uasal fuil luachmhor Mhic Dhe.

'S dhoirt ola a' m' lotaibh bha daor dhi is cosdail,
 A's chiuinich i' phlogail chruaidh ghoirt a bha 'm chri ;
 Le ceartas 'na focail, 's ann dh'aithn i do m' ehogais,
 " Bi samhach is tosdach, thoir clos dha is sith."
 A's sgaoil i sgiort tharam, 'an caoinhneas do m' anam,
 'S mi aogail a's airsneil 's a mhachair bha sgaoilt' ;
 'S nuair dh'fhosgail mo' shuilean 'sann chunna mi dlu dhomh,
 Beo thobar a' bruchdadh de 'n uisge tha saor.

A's dh'fheuch i dhomh 'n rathad tha treorach' gu flaitheas ;
 Tre thir so na mallachd, gu talamh na sith ;
 " Ach feumaidh tu aire thoirt," deir i a's bhi caithris,
 " Oir naimhdean ro charach ort tachraidh 'san tir ;
 Bidh 'n saoghal a's satan 'm feall-fholach 's gach aite,
 'S le truail'eachd do naduir gabhail fath ort 's gach tim ;
 Ach bi thusa laidir 'san ti is ro airde,
 Le creidimh 's fein-aicheadh theid 'm blar leat 's a chrich."

'N sin ghabh mi an rathad le sunnd a's le farum,
 A's shaoil mi gu 'sgathain mo naimhdean gu treun,
 Ach 'n imleachdean meallaidh, 's an cuilbheartean carach,
 'S an treubhantas ghranail cha b'aithno dhomh fein,
 'S nuair thainig mi dluth orr', gun umhail gun churam,
 'Sa dh'fhag iad an cuiltean nan sputan 'dh' aon-bheum,
 Chaidh mhisneach air chul, leis na buillibh bha druidhteach,
 A's dh'fhag iad mi ciurta gle bhruite gun fheum.

Ris chunnaic mi m' ghoraich, 's beag aobhair air boilich,
 Gun neart a's gun trooir air mo leonadh gu truagh ;
 'S b'e glaothaich ri Trocair thigh'nu a ris ga m' chomhnadh,
 Mo spionnadh, mo dochas, mo sholas, 's mo bhuaidh ;
 'Si trocair chum suas mi 's gach ceum anns na ghluais mi,
 A's dh'fhairich a's fhuair mi i truacanta caomh,
 B'i tobar mo shuaimhneis nach d' fhail'nnich mi 'n cruaidh-
 chas,
 Bha' caol-ghuth a'ruagadh gach gruaim uam a's daors'.

'S nuair bha mi goirt craiteach, fo smachdach' an ard Rìg
 A thug cuid do m' chairdibh le bas as an t-saogh'l,
 'Si Trocair, gu grasmhoir, rim seasamh nan aite,
 'S mo chreuchdan a shlanuich gu baigheil a's caoin ;
 'S ro mo thim anns 'n t'saoghal, 's nuair a ghlacas 'n t'aog mi,
 Bheir Trocair gu faoilidh dhomh saors agus dion,
 'S do'n ionad ro naomha bheir aiseag 'na gaol domh,
 'Se mealtuinn a caoinhneis lan-aobhneas gun chrìoch.

LAOIDH NA NOLLAIGE.

'S O! gur mi tha fo smuairein,
 Agus m' inntinn air gluasad le bron,
 Le bhi faicinn m' an cuairt domh,
 Moran pheacach a glusad 'sa cheo,
 Tha iad aotrom a's luaineach,
 Tha iad 'greasad gun smuaineach' 's an rod,
 'Bheir gu doruinn bith-bhuain iad,
 Far nach cluinn iad guth suaimhneach no ceol!

'Tha 's an ait so gu beachdta
 Bras shruth laidir tha neartmhor a's luath,
 'S tha mor aireamh do peacaich',
 'Dol gu samhach leis seachad gu truaigh,
 'S ged a ghlaodhar riu "Stadaibh,
 " Gabhaibh saorsa o'n charraig nach gluais,"
 Cha toir eisdeachd do'n rabhadh,
 A's cha gheill iad nan anan do 'n Uan.

'Tha na cleachduinnean graineil,
 A's na mearachdan b'abhuist gach uair,
 Air an leanachd le caileachd,
 'S iad comh-ionann ri nadur an t'sluaigh;
 'S cha druigh teagasg a Bhiobuill,
 Air an aigne, tha 'n inntinn co cruaidh,
 Is gur diomhain bhi stri riu,
 Mar tig Spiorad na firinn a nuas.

'Tha cuid a bristeadh na sabaid,
 A's cuid eile a' sasach am miann;
 Dream ri mionnaibh le h'ardan,
 'S gu breugaibh tha aireamh a' fiar';
 Cuid ri gaduidheachd thrailleil,
 A's do mhisge tha pairt dhuibh a striochd',
 'S cha n'eil 'h-aon de na h'aithn'tibh,
 Nach eil iad saltairt fo 'n sailtibh gach ial.

'Tha uisge-beatha na mallachd,
 Air a chleachdadh aig banais a's pos',
 'S feumaidh esan bhi pailt ann,
 Ged nach fanadh aon tasdan sa phoc';
 'S na seachd sreathan, 'n am caradh
 An fhir-phosada a bhasaich fo'n fhoid,
 Ged a rachadh a phaisdean
 Fhagail ruisgte gun fhardach gun doigh.

A's aig toiseach na bliadhna,
 Cha 'n ion-mholta 's cha chiatach a' m' shuil;
 A bhi faicinn nan riagh'ltean,
 Tha mar reachdaibh o'n diabhol 's an duth'ch;

Theid na h'oig-fhir gu h-iomain,
 Chum 's gu 'm fogair iad bioran gun fhiu,
 'Se fuil a dhortadh gu minig,
 'Chuireas 'ghoraich 'san iomairt air chul.

'S chum 's gu meudaichear aighear,
 's gu 'm bi aoibhneas nan laithean ud mor,
 Theid inu thuaiream leth-ghalan,
 De na bhuaireadair 'cheannach' gu ol';
 Theid ain milltear thoirt dachaidh,
 'Chur na miltean gu lasraichibh beo,
 'S thug o naislibh am fearann,
 'S riun an ruagadh gu talla a bhroin.

An am duibhre an anamoich,
 Ged bhiodh uisge ro gharbh ann a's ceo,
 'Chumadh daoine o'n t'searmoin,
 Do nach gaolach bhi leanmhuinn na coir,
 Theid gu sunndach do'n talla,
 'Far an cluinn iad mor chaithream a's ceol,
 'S bheir an oidhche na'n caithris,
 Gun bhi claidhte le cadal gu lo.

Ciod is aobhair do'n aighear,
 A's do'n aoibhneas, do'n chaithream, 's do'n cheol!
 'M bheil na daoine gun anam,
 'N d' fhuair iad saorsa o'n mhallachd 's o'n bhron?
 No an eigin doibh freagradh
 Thoirt mu 'm beusan 's mu 'n cleachdan 's an fheoil?
 'Nuair 'thig Losa thoirt breith orr',
 A's gun diobradh air sean no air og.

Ah! a dhaoine gun chialla!
 C'uim co aotrom mhi-rianail gach lo,
 Cur ur cul'aobh ri Criosda,
 Agus 'runach' bhi 'riarach' na feol!
 Bheir am bas sibh gu strìochdadh,
 'S theid ur caradh gle iosal fo'n fhoid;
 Ach an t'anam neo-dhiadhaidh,
 Theid e dhachaidh do phrìosan a bhroin.

Ruisgte, truailidh, a's salach,
 Grainèil, uaibhreach, a's malluicht' gu leoir,
 Theid a ruagadh, gun charaid,
 'S e mo thruaigh' e! gu lasraichibh mor';
 A's na diabhlàn dubh greannach,
 Riun gu h'innleachdach 'mhealladh le sgleo,
 Ni iad sin air le fanaid,
 Ged bu dichìollach lean e an seol'.

Ann an ionad na truaigh' ud,
 Chi iad sonas ac' shuas ann an gloir,
 Aoibhneas aighear, a's suaimhneas,
 'S cluinnidh aiteal air uairibh de 'n ceol ;
 Ni an sealladh, 's an fhuaim ud,
 An geur-ghonadh, tha 'n uabhar co mor,
 Chi iad sud, a's am fiaeclan,
 Ni iad 'chasadh, ge diomhain an doigh !

Bi'dh an cogais 'na dusgadh,
 Cumail codail o'n suilibh 's an oidh'ich,
 'S gu neo thosdach, ga'n sgiursadh,
 A's ga'n gonadh, ga'n rusgadh, 's ga'n claidh ;
 'Si a chnuimh sin nach basaich,
 A bhios tuille a' cradhadh nan daoibh,
 A's mar ul-bheiste snagach
 Bhios gu guineach an sas annt' a chaidh.

Cha bhi binn cheol na fìdh' ann,
 A thoirt solas do dh'untinn an t'sluaigh ;
 Cha bhi sgala na piob ann,
 Ach cradh anam a's mi-ghean a's gruaim ;
 'S cha 'n e caithream a bhaile,
 Cha 'n e farum an damhs' bhios ri fuaim,
 Ach gaoth dhoinionnach seideadh,
 An loch theine mar bheuchdaich a chuain.

Cha bhi ol nan deoch-slainnt ann,
 Cha bhi boilich mu 'n dram ann ni 's mo,
 Cha bhi misgear a's srann aig',
 'Na shuidh filte 'sa cheann air a bhord ;
 Ach bi'dh doinionn bhios garg ann,
 Tein' a's pronnasg bhios anabarach mor ;
 Sud an cupan ro fheargach,
 'Bhios iad tuille, ge searbh e ag ol'!

Cha bhi aighear no solas,
 Cha bhi tighean de dh'oigridh ann lan;
 Bhios toirt tamull air orain',
 Agus tamull air boilich a's gair ;
 'S ann a bhitheas iad 'chomhnuidh,
 Ann am prìosan na doruinn gu brath,
 'S ged a ghlaodh iad air trocair,
 Cha tig saorsa, no dochas, nan lath'r.

Anns na lasraichibh oillteil
 Cha bhi caraid bhios aoidheil a's seimh :
 'Chuireas gean agus aoibhneas
 Anns an anam bhios claidhte le pein,
 Bi'dh iad gruamach, neo-bhaigheil,
 'S iad gun suaimhneas, gun chairdeas, gun speis,
 Naimhdeil, uaibhreath, lan ardain,
 'Cheart cho truaidh ri satan nan gne.

Cha bhi deahradh na grein ann,
 Cha toir gealach, no reultan, ann soills';
 Cha bhi smeorach air geig ann,
 'S cha tig earrach no ceitein le 'n aoidh,
 Cha bhi fas air an fheur ann
 Cha bhi maise no eideadh air coill',
 'S cha toir claisteachd no leirsinn,
 Braon souais do chreutairibh daoí.

Cha bhi suil ac' ri latha
 A bhi dluth'chadh mar fhaidhir no feill,
 'Chuireas surd anns an anam
 Bhios ro chiurte fo fhaireachduinn gheir
 Fhad 's a sheallas iad romhpa,
 Chi iad deatach a's toit anns an speur—
 Cuan do lasraichibh 'losgadh,
 'S cha bhi lasach' no fois ac' o phein.

Tonn air thuinn a' sior thighinn,
 Mar a ruidhleas an t'siorruidheachd bhuan,
 'Bual' an daoí 'sa grad bhristeachd
 A's fadheoidh ag ath-philleadh do'n chuain;
 A's mar atharrachadh feachda,
 Thig an ath-te gu ueartnhor a's luath,
 'S bheir an stairneach gu reasgach
 'S ann air ardan a pheacaich le buaidh.

Cha 'n e maslath no tamailt,
 A tha agam 's an dan-sa ain run,
 'S ann an caoimhneas 's an cairdeas
 Tha mi labhairt cho dan ris an duth'ch,
 Dh'fheuch an teicheadh iad trathail
 O an cleachduinnibh graineil nach fhiu—
 Agus gabhail ri slainnte
 Mu 'n teid geata na 'n gras orra dhun'.

'S tha mi 'g iuns' dhuibh gun mhearachd,
 'S ann lo cinnte o'n Abstol Pól,
 Sibhs' tha gluasad 's an rathad,
 A tha suaimhneach a's taitneach do 'n fheoil,
 No tha geilleadh do'r miannaibh,
 Gun an ceusadh 's an ciosuach' gach lo.
 Gur h'ann gu doruiun tha 'r trialla,
 Far an comhnuich sibh 'm piantaibh ro mhor.

Ach nach b'fhearr dhuibh grad philleadh
 Dhionusuidh 'n t'Slanuighear iochdmhoir a's chaoin?
 Bheireadh slainnte d' ur cridhe,
 Bheireadh gras dhuibh a's misneach faraon,
 'S nuair a dh'fhagadh ur ueart sibh,
 'S bhiodh ur cairdean nan seasamh 's iad caoin',
 Bheireadh 'ghairdean-sa steach sibh,
 'S ann do'n ait sin 's am meal sibh a ghaol.

Ann an caidreamh na Trianaid,
 Gu ro dhealreach mar ghrian anns an speur;
 Aoidheil, maiseach, a's sgiamhach,
 A' giulain dreach agus iomhaigh Mhic Dhe;
 Far am biodh sibh neo-chianail,
 'Seinn nan oran' is ciataiche gne,
 Ann an sonas neo-chriochnach,
 'Measg na 'm brathraibh tha fìor-ghlan lan speis.

GAIRM AN DUSGAIDH.

Is gur mithich dhuinn dusgadh,
 O'r cion-curam 's o'r moneis,
 Dhionnsuidh fair, agus urnuigh,
 Dh'ionnsuidh surdalachd cogaidh;
 Oir tha naimhdean ar dutlìcha,
 Daingean dubailt 'n aon bhroilleach,
 Le ceum seasmhach a dluth'chadh,
 'Chum ar spuinnt' 's ar troimh-lotadh!

Ach ar ceannard tha treubhach,
 Buadhach, euchdach, lan tionnsgail,
 Chuir air naimhdean nan eiginn,
 Bheur gu geill iad gun taing dhoibh;
 'S mu bhios sinn dha dileas,
 'S anns an stri bhi cur earbs' ann,
 Bheir e uil' iad fo chis duinn,
 Dh'ain'eoim 'n innleachdan cealgach.

Tha ar cairdean fas lionmhor,
 Tha 'n ear 's an iar a toirt seachd,
 A's cha 'n urrainn an diabhol
 'Chreigh a dhionadh ni's fhaide;
 Tha o airde na greine,
 Moran threubhan tigh'nn thairis,
 A's o arois an fhuachdaidh,
 Iomadh truaghan tigh'nn dachaidh.

Tha ar cairdean fas lionmhoir,
 'S mais' an diadh'achd ri fhaicinn,
 'S ann an nearta na Trianaid
 Dol fo 'n sgiathaibh do'n bhatailt,
 'S toirt nan ionnsuidhean ciatacl
 Air bhi spionadh nan anam',
 Chum do lasraichean siorruidh,
 Nach rachadh sìos iad fo'n mhallachd.

'Sibhs' a chairdean tha aointe
 Ann an caomhalachd anam',
 'S ann trid eolais a ghaoil sin,
 'Thug Fear-saoraidh gu talamh,
 Bithibh dileas da aobhair
 Oir bu daor dha ur ceannach,
 Seasaibh daingean r'a thaobhsan,
 Sa chaoidh na aomaibh le gealtachd.

Tha mor thruaill'eachd ur naduir
 Sam o'n ghradh sin ga'r taruing,
 Chum nan solasan traileil
 Tha 's an fhasach ri fhaghail,
 Ach mu dha'ontach's sibh 'chairdean,
 Bi'dh sibh 'n sas aig an nathair,
 Bheir 'na chuibbriohibh basmbor
 Buaidhean aluim bbur n' anam'.

Ni ur creachadh 's ur spuinneadh,
 Ur glan rusgadh 's ur dalladh,—
 O n' chridh' bheir an durachd,
 'S bheir gach curam o'n anam,—
 Ni ur n atadh lo h'uabhar,
 Ni sibh truailidh 'n ur n' aigne,
 Dh'fhagas tur sibh 'n ur truaghain,
 Gu mi-shuaimbneach lan gearain.

Seasaibh daingean a's dileas,
 Cha bi sith ann ach carraid,
 Mar toir sibh fo chis e
 Bheirear sibhse ann gn h'ealmh,
 Fhad's is beo dhuibh 'san tir so,
 Bi'dh a' milltear 'na chaithris,
 A toirt ionnsuidhean lionmhoir,
 Chum ur fiaradh on rathad.

Ach cha sinne gu sonruiebt'
 Tha e 'n dochas a mhilleadh,
 Ach na daoine nach d'fhueir eolas
 Air Iehobhab 'sa shlighibh,
 'S mu gheibh e sinn diuididh,
 Gun bhi 'g urnuigh san Spiorad,
 Gun bhi tagradh le durachd,
 Le ar suilibh bhi sileadh.

Bheir e leis iad gu seolta
 Anns na roidibh tha taitneach,
 'Gealltuinn sonais bhios mor dhoibh,
 Ann an stòras 's am beartas;
 Ann an moas 's ann am mor-chuis,
 'S ann an solasaibh peacaidh
 Gus am faigh o fadheoidh iad,,
 Ann am doruinn na lasraich.

'S O ! nach truagh leibh an caradh,
 Aig an namhaid ga' mealladh,
 'S iad gu dannarra dana,
 'Seasamh 'n airde fo' bhrataich ;
 A's nach creid iad an Slan'ghear,
 Ged is cairdeil a rabhadh,
 Iad a philleadh gun dail ris,
 Chum 's nach basaich an anam.

Na 'm biodh agams' an Spiorad
 'Chur gu tioma 'm Fear-saoraidh,
 'S ann a ghlaodhain le mulad,
 'S mi a' gul a's a' caoineadh,
 " Och nach robh agaibh aithne,
 Air a charaid ro chaomhail,
 'Dhoirt fhuil chraobhach gu talamh,
 'Chum ur glanadh 's ur naomhach !"

'Dhoirt fhuil-chraobhach gu talamh,
 'S ghiulain 'm mallachd 'n a aonar ;
 Thug lan dioladh do'n cheartas,
 'S leig an reachd ris na naomhachd ;
 Dh'fhosgail slighe gle fharsuing,
 Do ghradh an Athar gu taomadh,
 Chum na traillan bochd peacach,
 Truailidh, seachranach 'shaoradh.

Sibhs' a bhraithre tha dileas,
 Cuiribh dichìoll ri faire,
 Agus glacaibh am Bioball,
 'Nur laimh sinte mar chlaidheimh ;
 Tha na ceudan 's na miltean
 Anns an tìr so fo'n mhallachd,
 'S mu gheibh bas iad neo-iompaicht'
 Theid iad cinnteach gu peanas.

'S cha 'n 'eil seoltachd no innleachd,
 Ann an inntinn no 'n eanchainn—
 Cha 'n 'eil gliocas no faoghlum,
 'N teangaidh dhaoine no ainglean,
 Ni an dream sin a shaoradh
 Th'aig dia 'n t'saoghail so geimhlicht',
 'S e an Spiorad na aonar
 Chuireas sgaoil' anns na ceangl'chibh.

Ach tha Athar na trocair'
 Uile dheonach 'thoirt seachad,
 Agus feitheamh gun 'dhortadh,
 Gus an toisich an tagradh,—
 Gus an toisich am bualadh
 A ni fuaim anns na flaitheas,
 'S bheir na beannachdan nuas oirn,
 A chrith-ghluaiseas an talamh.

Chuireas toirm a's crith-ghluasad
 Anns na h-uaighibh bha duinte,
 'S bheir na mairbh annta 'm follais,
 Ann an sealladh na sula;
 'Se Spiorad Naomh sin a gheallaidh,
 'Ni an togail 's an dusgadh,
 'S a sheideas annta an anail,
 Chuireas anam a's iul annt'.

'S O ! nach mithich bhi 'g eiridh,
 'S dol gu leir chum an Athar,
 Mar na diolacha-deirc, a
 Tha ga 'n leireadh 's ga 'n lathadh,
 'S e toirt gealladh gun bhreug dhuinn
 Sinn' ar beul fhosgladh farsaing,
 'S gu 'n dean esan gu fialaidh
 A shar lionadh le pailteas.

Do thaobh gealladh an Spiorad
 'Tha sinn' sireadh 'sa miannach',
 'Chum ar glanadh 's ar naomhach',
 A's an sacgh'l thoirt gu strìochdadh,
 Tha e dhuinne, gun teagamh,
 'Reir ar creidimh 's ar 'n iarrtais,
 'S cha leig 'n fhirinn no 'n gealladh
 Chaoidh a choir' chuir air Dia leinn.

'S mar faic creidmheich de 'n al so,
 Mu am fag iad an saoghal,
 Seilbh air gabhail do 'n t'Slan'ghear,
 Anns gach ait 'am bheil daoine,
 A's na cinnich dha strìochdadh,
 Am an rianalachd aoraidh,
 Se a theirinn gun mhearachd
 Gur h'e cion-creidimh is aobhar.

Oir tha 'n oidhche' air dol tharuinn,
 'S fair 'na maidne tha ciuin ann,
 Gairm a choilich toirt rabhadh
 A sior-labhairt, " Grad dhuaisgibh !
 " Oir tha grian ghlan an aiteis
 " A sior tharruing ni 's dluithe.
 " 'Ni an duibhre, ghlan sgapadh,
 " 'Sa lionas talamh le surda."

'S ann an uin gun bhi fada
 Chi gach anail i 'g eiridh,
 'S gu ro-sgiamhach, mar ghaisgeach
 'Ruith a h' astair 's na speuraibh,
 A's gach creutair air thalamh
 Thug o anam lan-speis di,
 Chi a gnuise le h'aiteas
 'N am bhi saltairt nan sleibhtean.

Ach ni i muiseag a's gealtachd
 'Chur air ciontaich 's luchd-reubainn,
 'S cuiridh geilte gu h-ealamh
 Air luchd-sgapaidh nan treudan,
 Ni iad 'n teanganna chagnadh
 Le cradh anam a's peine,
 'N am bhi teicheadh le cabhaig
 Mar na sionnaich o'n spreidhe.

'S ann bhi nis a co-dhunadh
 O fhior ghrunnda mo chridhe,
 'Se a theirinn le durachd,
 "Feuch nach much sibh an Spiorad;
 "Feuch nach dean sibh a chradhadh
 "Ach a ghnath bhi ris 'pilleadh,
 "'S mor an call bhi 'ga fhogradh,
 "Le chuid sholasaibh milis!"

Thus' a Cholumain neamhaidh,
 Thig gu seimh oirn 's dean fanachd!
 Deonaich leasachadh eud dhuinn,
 Cuir na h' eibhlean gu lasadh,
 'S tu bheir atharrachadh gne dhuinn,
 'Nuair a sheideas tu t-anail,
 'S tu ni gradh an Fhir-shaoraidh
 A chraobh-sgaoiloadh 'n ar n' anam.

Cuir-sa fradharc 'n ar sealladh
 'N am bhi togail a Bhiobuill,
 A's cuir aonachd a's ceangal
 'Measg na h'aiteam tha dileas:
 Spiorad-pairtidh na mallachd
 Dean 'ghlan-sgaradh o'r criochaibh,
 'S cuir an cumhachd le d' fhocal
 'Bheir na peacaich gu strìochdadh.

AN DEADH SGEUL.

SE soisgeul nan grasan an sgeul aghmhor a's caoin,
 A thainig do'n t'saogh'l mar theachdaireachd,
 O 'n Ti is ro airde thoirt slainnt do chloinn-daoin,
 Trid umhlachd 'n Fhir-shaoraidh bheannaichte.
 Tha mi 'n drasd 'cur an dan ni is feaird' m' anama.
 A's air fonn tha neo-throm dh'fhagas connail geanail mi,
 Chum seinn air saor-ghrasan a 'm paillion mo chuairt,
 Gus an cairear a'n uaigh 's an anart mi.

Tha daoine thaobh naduir nan traillean d'am miann,
 Eu-ceillidh neo-striochdt' 's air seacharan,
 Toirt nmhlachd do shatan, gun ghradh ac' do Dhia,
 A'n naimhdeas dha dian, gun aithne air,
 'S iad gu faoin, ruith na gaoith', feadh an t'saoghail fharsuing so,
 'S le mor shaoth'r, 'cosd am maoin, 's gun ach plaosgan fal-amh ac',
 Dia neimh air an cul'aobh 's iad a' diultadh dha geill,
 Gun chreidimh d'a sgeul gun aithreachas.

Tha soisgeul na slainnte fo 'n sailtean gu faoin,
 Mar shalachar an t'saogh'l 's mar anabas,
 A's satan le sheoltachd cur sgleo orr', uach leir
 Dhoibh fad agus leud nam beannachdan,
 'Tha gun traogh', sruth' gu saor, nuas o ghaol an Athar dhoibh,
 Trid an Uain, dh'fhosgail suas, slighe nuadh a's fharsuing doibh,
 Gu taomadh a nuas oirn, thoirt suaimhneas guu dith
 Do 'n anam gun sith 's e airsnealach.

Tha 'n sgeul-sa toirt foillseach' air caoimhneas graidh Dhe,
 Tha do-chur-an-geill le teanganna,
 'Nuair chuir e 'na fhabhar o airde nan neamh,
 'Dhlu-chompanach seimh mar theachdair uaith,
 'Mhac ro chaomh, chuir do 'n t'saogh'l sud an gaol tha barr-aichte,
 Chosnadh saors' do chloinn-daoin', a's gach aon fo 'n mhallachd dhiubh;
 Iad nimheil, a's naimhdeil, mi-thaingeil, gun speis;
 An aimhreit r'a cheil, 's nan as-creidmhiach.

'Nuair thain' an t'am sonruicht', roimh-orduicht' o chian,
 'S an coi-lionadh Dia a ghealladh dhuinn,
 'N sin rugadh o mhnaoi bhoichd, an naoidhean o neamh,
 A b'aillidh na reult na maidne:
 Luchd-fair' 'n treid, bha 'm Betleh'm, ghlac gu leir a ghealtachd iad,
 S aingeal De, tigh'nn o neamh, ann an eideadh dealarach,
 'S e tuirling a nuas orr', le luthas na gaoith,
 'S a dearsadh mar bhoisge dealanaich.

Bha 'bhriathran mar mhil a's i sileadh o'n chir,
 'Nuair thuirt e gu sìobhailt tairisneach,
 "Cha 'n eagal 's cha sgath dhuibh, mo lai'reachd tha seimh,
 "Se th'agam deadh sgeul ri aithris duibh:
 "Sgeul ro bhinn, do gach linn, bheir toil-inntian 's anam doibh,
 "N sgeul is mils', chaidh riamh inus', ann an tir na h'airsneal so,
 "Oir rugadh dhuibh Slan' ghear 'm bail' Dhaibhidh an righ,
 "A's gheibh sibh na shin' a'm prasaich e."

So labhair an seraph, 's an deireadh a sgeoil,
 Feuch! cuideachd ro ghloirmhor maille ris,
 Do dh' armailtibh neimh, leam gu 'n b'eibhinn an ceol,
 'S iad 'cantuinn an orain mhaisich so,
 "Gloir do Dhia, feadh gach ial, 'n ti tha riaghl' o chathair
 shuas,

"'S sith a's gaol, do chloinn-daoin', oir tha deadh ghean
 fhlaithheanais

"Gle nochdta, gle dhearbhta, lan-shearmonaicht' a chaoidh,
 "A'n tabhairt an naoidhean bheannaichte ud."

Deich 'r fhichead de bhliadhn' chaibh bha Ios' ann an aois,
 'Reir baralach dhaoi', 'nuair bhaisteadh e,
 'S air dha bhi 'g urnuigh le durachd a's gradh,
 A's a shuilibh an aird ri flaitheanas,
 Dh'fhosglaigh neamh, agus feuch! Spiorad Dhe tigh'nn 's
 fanachd air,

Agus chulas 's an uair guth o shuas a labhairt ris,
 "Is tus' mo Mhac gradhach bha aillidh dhomh riamh,
 "'S mo thlachd bidh gu sìorruidh maille riut."

O'n am sin bha Iosa mar ghrian anns an speur,
 'S e dealrach' na sgeimh 's na mhaisealachd,
 'Toirt solais glan gle gheal 'n Iudea le failt,
 'S gu sonruicht' le blath's an Galile,
 'N duibhre dorch, 's luibhr' na lorg, theich a's colg gach an-
 shocair,

Ciont a's bas theich mar chach, a's thug satan chasan as,
 'Nuair 'labhair o 'm facal bha smachdail a's treun,
 Ghlac crith iad gu leir 's chaidh cabhag orr'.

Na gaothan bha doirbh riuneadh soirbh leis iad 's call'd',
 'S tuinn bhuairte chuir pramh a chadail orr',
 Labhair Iosa 's a mionaid no 'm priobadh na sul,
 Feuch thug iad lan-umhlachd calamh dha;
 Dhearbha a's dh'fheuch, anns gach ceum, gu'm b'e fein gun
 atharrachadh,

'M fìor Mhac Dhe, 'n ti o chein, chruthaich neamh 's an talamh
 so,
 'S tha lionadh gach aite le lath'reachd 's le ghloir,
 Dia foillsicht' 'san fheoil—EMANUEL!

Chuir a ghuala le togradh ri obair na saors',
 Sheas daingean a'n aobhar fhlaithheanais;
 Chuir 'n aghaidh gach mearachd, 's droch-cleachduinn 's an
 t'saogh'l,
 'S saobh bharailean dhaoine amaideach;
 'N lagh ro naomh, math gun ghaoid, ceart neo-chlaon 's neo-
 mhearachdach,
 Anns gach cas, sheas a phairt, 's dh'fheuch gu brath bhi seas-
 mhach e,
 Gun atharrachdadh, gun chaochladh, gun aomadh, gun fhiar',
 Na mhaise, ua riar, 's na bhagraidhean.

A naimhdean bha diorrasach dioghaltach garg,
 Lan mi-ruin a's dalmachd aineolach,
 M'a thimchioll ag iadhadh 'san diobh'l air an ceann,
 (Mar an t'athar 's a chlann) toirt sparradh dhoibh,
 "Aire thall! aire thall!" arsa 'n t'seann nathair ud,
 "Glacaibh 'n fheall gu ro theann, chum 's a cheann a caith-
 cadh air,"

Mar nathraichibh oillteil 's neo-aoidheile greann,
 Bha 'naimhdean a's srann m'a chasaibh ac'

'S ged rinn iad a cheusadh le h-eucoir ro mhoir,
 'S 'n am fhuil bhi 'ga dortadh fanaid air;
 A chrunadh le sgitheach bha biorach a's geur,
 Cha d' fhosgail e bheul 's cha d' ghearain e:
 O! an-speis do-chuir 'n geill, a's an seamhachd 's mhaisalachd,
 Bha 'n Uain De, 's fheol 'ga reub', a's e 'm peintean chas-
 graidh ac',
 Nuair thuirt e, "O m' Athar! thoir-sa maitheanas doibh saor,
 "Do ghradh no mo ghlaol-s' cha 'n aithne dhoibh."

Na dh'fhulaing 'r Slan' ghear ann an aite an t'sluaigh,
 Cha gabh e a luaidh no aithris duinn,
 'N uil' pheacannan graineil chaidh 'charadh mar chual,
 Air annan le 'n truaigh slo 'm mallachdaibh;
 Rìgh nan dul' chlaidheamh dhuisc, liomhta ruisgte lasarach,
 'S bhuachaill' seamh, charaid treun, bhuail gu geur 's gu
 sgaiteach leis,
 Fearg theinnteach na naomhachd chuir 'dhaonnachd na smal,
 Ach dhiadh'eachd 'n uair rainig chaisgeadh e.

"Ata e nis crìochnaicht'" thuirt Ios' air a chraun,
 A's lub o a cheann a's chadail e,
 Lan plaigh e na fiachan le dioladh neo-ghann,
 Do'n cheartas riun teann an agairt air;
 'N gath o'n bhas thug, a's le shail, bhruthadh ceann na nathracha,
 Thugadh buaidh leis air 'n uigh, 's dhirich suas do fhlaithneas,
 A's shuidh anns a chathair le cath-reim 's lo gloir,
 'S uil' naimhdean nan stol fo chasaibh aig'.

Tha 'n sgeul so lan-dhearbhta 's fath earbs' o nach treig,
 Sar bhuait nach geill 's nach caraich e;
 Grad chuir-sa le eolas do dhoigh ann gu leir,
 A's gheibh thu na steigh tha daingean o;
 'S ged bhiodh colg air an stoirm' seideadh borb a's bagarrach,
 Roidhle gharg air an fbaire, 's eiridh gharbh air cladaichibh,
 Cha 'n eagal 's gach ann duit an amhlghar no 'n teimn;
 A's t'acair an greim 's a chaladh so.

CUIMHNEACHAN.

Mo bheannachd dhuit an drasda
 A bhrathair th'ann Ceap-breatan thall,
 Ge fad thu uam 's an fhasach
 Mo chridh tha 'n gradh gle cheangailt riut;
 'S ann ann an cladh Cill-mhicheil,
 Aig eaglaise na sgireachd,
 Far am bheil na miltean
 Nan luidh sìnte a dhealaich sinn.

Far am bheil uisg' Ard-uil
 Gun tamh dol seach gu farumach,
 A' teagasg do 'n luchd-aitich',
 Gu bas gu 'm bheil nan deannaibh iad,
 Gu 'm bheil gach gineal dhaoine,
 Dol seachad sìos gun traoghadh,
 'S gach nì ta anns an t'saoghal
 Gu 'm bheil gu caochladh cabhaig air,

Nach cuimhne leat na laithean
 Gu brath nach tig n'ar caramh-ne,
 'Nuair bha sinn auns an ait' sin
 Nì blath's a chur n'ar n'aignidhean?
 Nach iomadh car le cheile,
 Thug sinn feadh ghleann a's shleibhteann,
 'Nuair bha sinn air bhcag ceille,
 'S air sligh' na reit' tur aineolach.

Ach, 'nuair a thain' an uine
 Chaidh suilean thoirt a dh'fhaicinn duinn,
 Mor aingidheachd ar giulain,
 'S 'n eas-umhlachd bha n'ar n' anamna,
 Gu 'n robh sinn truaillidh trailleil,
 A'm braighdeanas aig satan,
 A'n naimhdeas dian do'n ard-Rìgh,
 'S cur cul ri gras 's ri flaitheanas.

B'iad sud na laithean gruamach,
 Bha uamhasan a's lasraichean
 Air mullach Shinai shuas uainn,
 'S i gluasad leis na bagraidhean;
 'S Iehobhah feiu o'n nial dhubh,
 Aig eigh each ruinn gu diana,
 "Teichibh as o'n t'sliabh so
 "Mu 'm brist mi sìos mar dhealanaich!"

"Ach, cìod an taobh a theid sinn?"
 Sin 'n eigh a bha n'ar n' anamna,
 "'S sinn' 'n so a'm fasach cheine,
 "An eiginn chruaidh, 's sinn' airsnealach,

“Gach tobar traight’ gun diar ann,
 “Gach luibh a’s blath ’n deigh crionadh,
 “Na speuran mar an t’iarunn,
 “’S mar umha criadh na ’in machraichean?”

Ceart amhail a bha Hagar
 ’S an fhasach sgith air seacharan,
 A’s mac a’ cuin Ishmael
 ’N deigh failneachadh le tartmhoireachd,
 ’Nuair dh’fhosgail Dia a suilean,
 ’S ann chunnaic i gle dhluth dhi,
 Beo thobair uisg a’ bruchdadh,
 Chur surd na cridh a’s geanalachd.

Is amhuil sin rinn Trocair
 Ar seoladh chum na carraigo
 O’m bheil am fìor uisg’ dortadh,
 ’Bheir solasan bhios maireannach;
 A’s thuirt i ruinn, “Lan olaibh,
 “Chum iota chasg is leoir e,
 “Gach cionta, gruaim, a’s doruinn
 “Sior fhogradh uaibh an amhainn so!”

B’e sud an sealladh caoimhneil,
 Thug aoibhneas tha do-labhairt duinn;
 Gach cionta gruaim a’s oillte,
 Mar oidhcho theich, ’s thain’ latha oirnn’;
 ’S neul dubh a’s dorch a’s gruamach,
 Chur eagal oirnn’ a’s uamhunn.
 Dh’fhas aoidheil geal gun bhuaireas,
 ’S ghrad sheall sinn suas le h’aiteas ris!

DO’N TEACHDAIRE.

“Cia sgianhach oosa na muinntir sin a ta searmonachadh soisgeil
 na sìthe.”—Rom x. 15.

*’Theachdair chaoimh na sgeimh ’s na maise,
 Air na sleibhtibh biodh do chasan,
 ’S tu aig eigheach “sith a’s reite,”
 Tre ’n Chrann-cheusaidh do gach anam.*

Ar caraid thu ’s ar teachdair eibhinn,
 ’S is dearbhla gur mor ar speis duit,
 A’s gach taobh a theid thu ’ruin, bi’dh
 Sinne ’g urnuigh loat gun fhannach’.
 ’Theachdair chaoimh, &c.

Rach-sa sìos a dh'ionnsuidh 'bhatailt,
 'S bheir sinn 'n sliabh oirnn' chum bhi tagradh,
 Agus *Amelic* 'sa dhaoine,
 Dean am bual' le faobh'r a chlaidhimh.
 'M Philisteach neo-thimchioll-gheartha,
 Ma bheir 'dulan do ar 'n armailt,
 O'n t'sruth-chlais, tagh clacha min, 's am
 Mala chiobair dean an sparradh.

'S rach an codhail fir na boilich,
 Ann an neart 's an ainm Iehobhab ;
 'San clar-aodainn dean a bhualadh,
 Leis a chruaidh-chloich o'n chrann-tabhuill.
 'Theachdair chaoimh, &c.

Ol gu pailt de 'n Spiorad ghrasmhor,
 Thruacant' iochdmhor bha 's an t'Slan'ghear,
 A's mar lochran bheir thu soillse,
 'S teichidh 'n oidhche amhaidh, ghreannach.
 'Theachdair chaoimh glan spion o d' anam,
 Spiorad *pairtidh* truagh na mallachd,
 Ma gheibh ait e ni do thraghaidh,
 'S tobair 'ghraidh fasaidd falamh.

Labhair thus' ri cloinn nan daoine,
 Tog do ghuth gu h'ard 's na caomhain,
 'S innis doibh mar beirear' risd iad,
 Nach bi dion ac' anns na flaitheas.
 'Theachdair chaoimh na dean-sa meatach',
 'S leoir a ghras-an chum do neartach',
 Fan-sa dluth do'n ard Cheann-iuil, a's
 Bi'dh tu bochd a's bruit a's beartach.

Innis doibh gu bheil iad truailidh,
 Salach, graineil, lan do 'n uabhar,
 'N naimhdeas dian do Dhia na gloire,
 'S iad gu doruinn 'triall' 'an cabhaig.
 'Theachdair chaoimh le durachd anam',
 'S suilibh deurach bi-sa tagradh,
 'S guidh air daoineibh, as uchd Chrìosda,
 Iad bhi reidh ri Dia gu h-ealamh.

Innis doibh mu mheud na h-iobairt,
 Chaidh thoirt suas chum ceartas dhioladh ;
 Gun d'fhosgladh leis an iobairt ghloirmhor,
 Doras trocair do gach anam.

Innis doibh gur 'sin do bharail ;
 'S cuir do mheur dhoibh air gach earrainn,
 'Chum 's gu'm faic iad o'n a Bhiobull,
 Gur h'i 'n fhirinn tha thu labhairt.

Thoir gu fialaidh farsuing saor dhoibh,
 Cuireadh teachd a chum 'n Fhir-shaoraidh ;
 'S innis doibh ma theid 'an dith iad,
 Nach bi 'n iobairt ac' ri thagradh.

'Theachdair chaoimh thoir thus dhoibh rabhadh,
 Chum 's nach bi iad air am mealladh,
 Socrach, sìochail, anns na didean'
 Mhealltach, mhillteach, bhreugach, chad'lach.

Thoir orr' fras de'n gharbh chloich-mheallain,
 Chum am bual' le fuaim 's le faram,
 Chum an dusg' an creach' 's an spuinneadh,
 'S an geur sgiursadh mach o'n garaidh.
 'Theachdair chaoimh, fuidh steigh a mheallaidh,
 Leag am fudar 's cuir ris sradag,
 Suas 'na smuid e, chi thu ruisgt' iad,
 'S casan siubhlach teich le 'n anam :

'S 'g eigheach " Fheara a's a bhraithre !
 Ciod a ni sinn chum ar tearnadh,
 Tha ar 'n urnuighean 's ar crabhadh,
 'N deigh ar fagail fo na mhallachd !"
 Theachdair chaoimh bi mach le d' fhreagradh,
 'S abair riu, le danachd Pheadair,
 " Creidibh ann an Iosa Chrìosda,
 'S gheibh sibh dìon a's slainnt, bhios maireann."

" Deanaibh aithreachas gu trathail,
 Pillibh ealamh chum an t'Slan'ghear ;
 Deanaibh strìochdadh dha gu h-ìosal,
 'Chaoimhneas sìorruidh tha, do labhairt."
 Theachdair chaoimh, &c.

Tha 'm faogh'r mor 's luchd-oibre annamh,
 Tog do shuilean 's faic na h-achan',
 Fhad's is leir dhuit chi thu gle-gheal,
 Abaich reidh iad chum a ghearaidh.
 'Charaid chaoimh bi mach an cabhaig,
 Dhìt do chot' a's mach le t'fhallas,
 Cuir an sath do chorran geur,
 A's bi a' d' leine 'cur 's na bannaibh.

'S ged robh cuid ri d' thaobh 's an achadh,
 Direach, ard-cheannach mar chrannaibh ;
 'N darna fear ag innseadh sgeoil,
 'S am fear eil' an comhnuidh 'fanaid ;
 'Charaid chaoimh bi thus a gearradh,
 Chaidh gu fhailling air do spionnadh,
 Gheibh thu neart o'n Tighearn mhor,
 Oir as leis le coir na h'achan'.

'S cuiridh thugad chum an achaidh,
Smior a chruithneachd, mil o'n charraig;
'S gheibh thu fion gu pailt ri ol,
'Chuireas gean a's treoir a' d'anam.

'Charaid chaoimh cha'n fhaodar fannach,
Fhad 'sa bhios aon sguab gun tarring,
Gus an cluinnear aird a ghlaidh,
Tigh'nn o na naoimh "*am faogh'r dhachaidh!*"

"M faoghar' dhachaidh!" glaodh o'n talamh,
"M faoghar' dhachaidh!" freagradh fhlaithis!
Air ais 's air aghaidh feadh n'an speur, bi'dh
Caithreim eibhinn a mhic-talla!

Cha bhi creutair, ni, no anam,
'Charaid chaoimh nach damhs le h'aiteas,
'S nach bi mar theudan 'n inneal-chiuil,
Ach an slochd gun ghrunnnd gun aigeann.

Ach an slochd bi'dh gruaim na tosd air,
Udlaidh mar an uaigh 's i fosgailt'
Gun ghean, gun ghair, gun aoidh na ghnuis,
Ach iargalt, muigeach, 's ceo m'a mhalaidh.
'Theachdair chaoimh, &c.

*A supply may be had, by applying to Mr. R. Simpson,
Cloth Merchant, 50 Candleriggs, Glasgow.*

